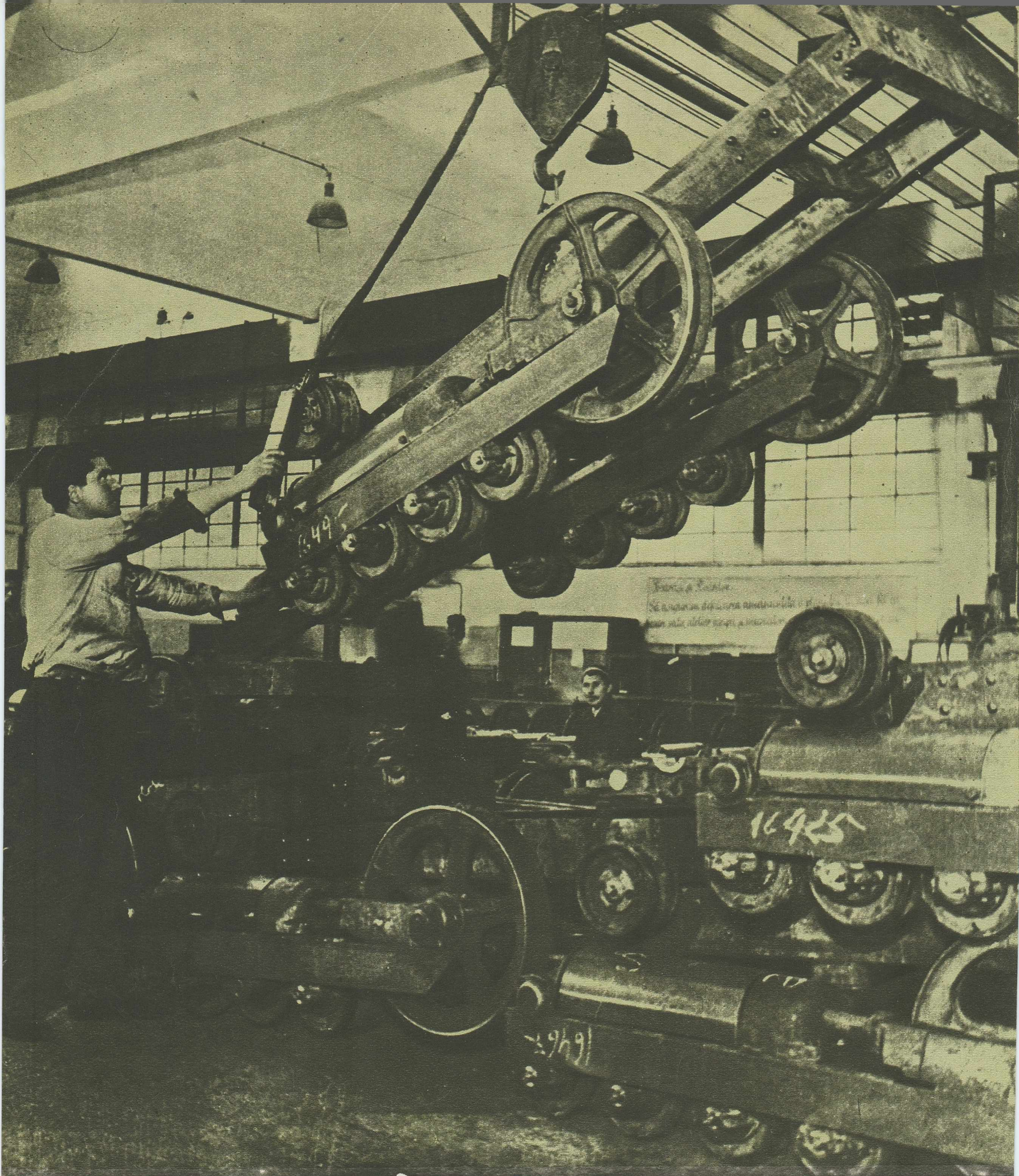

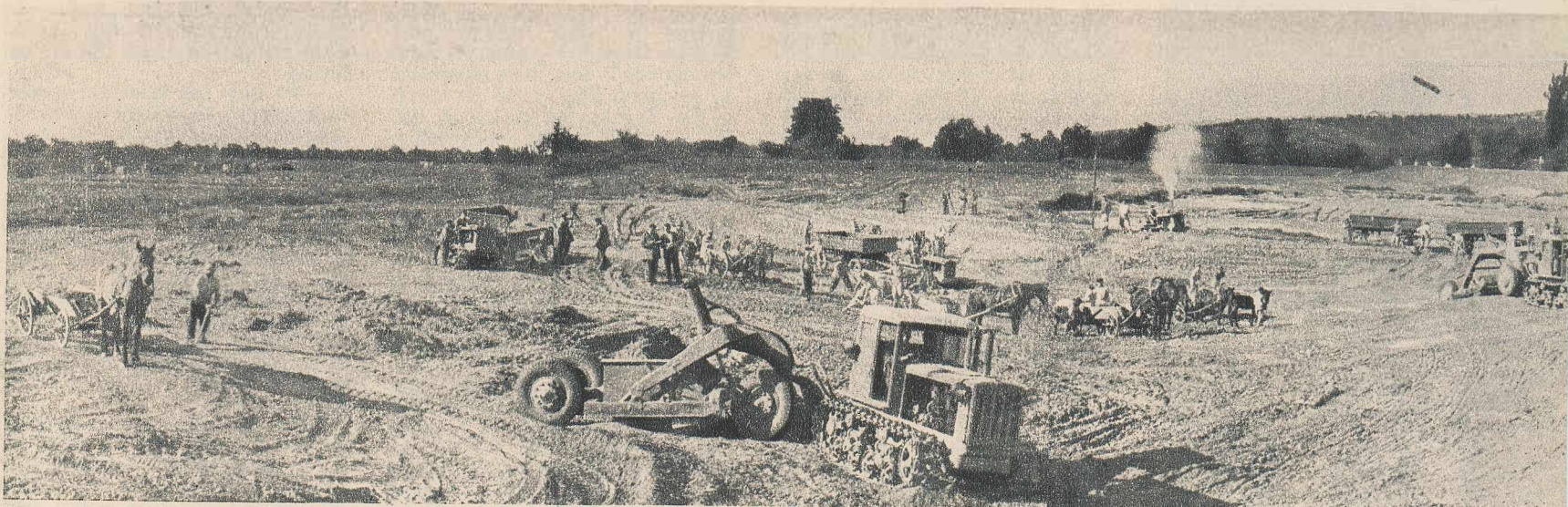
FLACARA
Nr. 19 (44) — 1 OCT. 1954

Colectivul de muncă al uzinelor de tractoare „Ernst Thälmann” din Orașul Stalin s-a angajat să cinstească cel de al 11-lea Congres al P. M. R. și cea a 37-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, dând pînă la 30 octombrie a.c. 19 tractoare peste plan, realizînd economii în valoare de 340.000 lei prin folosirea rațională a materiilor prime și a materialelor, și obținînd o creștere a productivității muncii cu 5% peste sarcina planificată etc. În fotografie, un aspect de muncă din această uzină: montarea tractoarelor pe șenile K. D.-35.

COPERTA I-a: 2 octombrie — Ziua Forțelor Armate ale R. P. R.
Poporul patriei noastre își sărbătorește în această zi armata sa iubită, neînfricată apărătoare a marilor sale cuceriri.

COPERTA IV-a: Aspect din Grădina Botanică din Cluj.

Pe locul viitorului lac de acumulare.

ȘI PĂMÎNTUL ACESTA VA ÎNFLORI...

Moș Dumitru Casap stă și privește cîmpia. O cunoaște încă din copilărie, știe pe din afară cum arată fiecare colțisor — „Uite, acolo în dreapta e cimitirul înconjurat cu gard de salcîmi, iar dincolo, în vale, se întind ogoarele mîndre ale colectivităților“. De opt zile vine în fiecare după amiază aici, de cînd chiaburii satului au scornit zvon blestemat, cum că s-ar fi dat poruncă de către partidul comunist să se înalțe aici un dig uriaș, pentru ca apa, cînd va năvăli pe văile acestea în urma ploilor, să nu înceapă pămîntul colectivităților, ci mai curînd casele oamenilor din sat.

De crezut nu crede moșul scornelile, totuși intrucîtva este nedumerit. Nu înțelege în întregime ce se petrece aci. Huruitul prelung și uniform al tractoarelor, zi și noapte în funcțiune; munca ciudată a incovrigatelor screpere, care, după ce mușcă deodată cîte doi metri cubi și jumătate de pămînt, îl închid în pîntecul lor și-l transportă pe dig într-un singur minut; zorul muncitorilor terasieri săpînd pămîntul mai de vale cu cazmaua și transportîndu-l pe un al doilea dig, în căruțe trase de cai mici; în sfîrșit, digurile ce se înalță vîzînd cu ochii, — toate acestea laolaltă îi dau o senzație de măreție. Ani mulți duce moșul în spate, a trecut de 74, dar asemenea „minuni“ n-a mai apucat a vedea. De aceea, în toamna aceasta, toate i se par neobișnuite.

În sus sînt dealurile. Pe coastele lor se află viile, odinioară fala acestor locuri.

Dar cu timpul fama lor veche s-a stins. Exploatate la maximum, pe terenuri lipsite de îngrijire, au dat mereu rod mai slab, multe s-au părăginit și doar unele se mențin, mai bine îngrijite, pe ici,

pe colo. Lipsa de prevedere a capitaliștilor a făcut ca apele provenite din ploii și zăpezi să formeze șanțuri și torenți. Puhoaiete neîmblînzite au adîncit văile, surpînd maluri, rozînd și cărînd cu ele solul mînos de la suprafața dealurilor, scoțînd la iveală miezul neroditor al acestor terenuri: stîncile golașe de granit dur, ascunse prelungiri subpămîntene ale celor mai de miazăzi culmi ale Apusenilor: munții Zarandului.

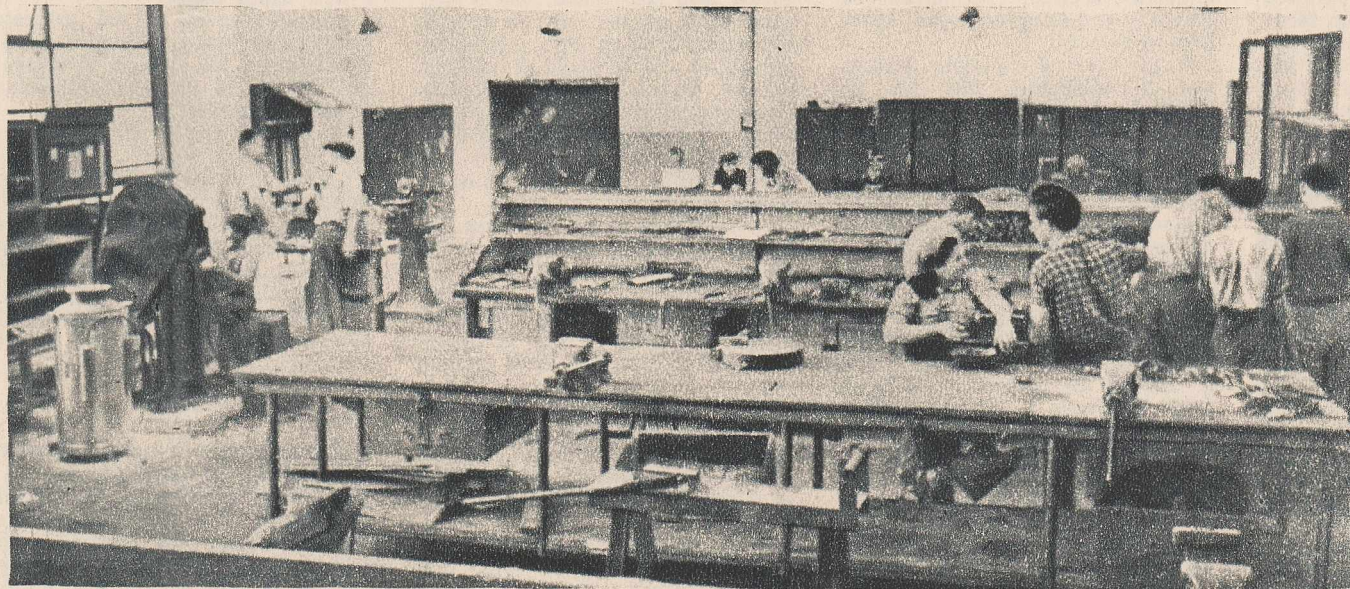
Nici vița de vie, nici altă cultură utilă nu crește pe stîncă golașă; doar mușchii și un soi de iarbă măruntă, pe care o pasc vitele, capre și vaci. Pentru menținerea solului, pe locul de baștină s-au făcut pe vremuri împăduriri de salcîmi, însă arborii aceștia ghimpoși, numiți prin partea locului „acăți“, nu s-au plantat atît pe culmea dealurilor, unde nevoia era mai mare — majoritatea proprietarilor de vii, lacomi de cîștig, nepermițînd să li se micșoreze suprafețele cultivate — ci mai mult pe văile torențelor, văi din an în an mai adînci și mai prăpăstioase. Puietii sădiți aici, însă, au rămas mici și piper-niciți, incapabili să stăvilească năvala apelor. În fiecare an, după topirea primăvăratică a zăpezilor, ori după ploile mai mari, torenții au primit apă și glas, repezîndu-și puhoaietele asupra văilor, rupînd malurile cu o furie nemaipomenită, inundînd terenurile învecinate, năpustîndu-se asupra caselor oamenilor, dărîmînd și distrugînd totul în cale, cărînd în năvala lor nu numai solul cel roditor, ci și butucii de viță smuși o dată cu

La cariera de piatră. Maistrul minier Traian Crainic privește de jos cum, agățat de o frînghie solidă, minerul Petru Sirban doboară cu ranga stîncile dislocate de puterea exploziei.

Cenușăreasa

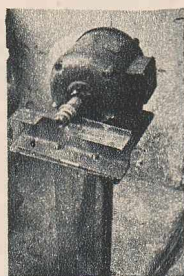
U Z I N E

O sală de club originală? Nu. E secția bunuri de larg consum! Lipsind utilajele și materia primă, oamenii trebuie să-și petreacă totuși vremea într-un chip...

de AL. GÎRNEAȚĂ

Foto: Tadeu CIOȘ

Mașina de frezat care stă din lipsa unui cuțit.

Am întâlnit uneori oameni care la prima vedere aveau o îmbinare armonioasă de calități fizice ce-mitrozeau admirația. Cercetându-i mai atent, observăm însă unele disproporții: un umăr puțin lăsat, un nas prea mic într-o față puternică sau alte asemenea cusururi. Simțeam atunci dezamăgire.

Cam același sentiment l-am încercat vizitând uzinele „23 August”. Parcurgând uriașa curte a uzinelor, străjuită de hale mari, puternice, m-am simțit mai voinic, mai în siguranță. Era o adevărată plăcere să auzi răsuflarea greoaie a forjelor, uruiul morocănos al macaralelor, glasul pițigăiat al frezelelor — mă rog, toată forfota și freamătul unei mari uzine. Fără îndoială că aici nimic nu se face pe jumătate, — îmi spuneam. Totul îți dă impresia plinului, al lucrurilor mărețe. Nimic mai armonios. Și așa, mai visînd, mai luînd seama la circulația intensă din jurul meu, pătrund în atelierul în care mi s-a spus că se lucrează bunuri de larg consum.

Privesc în jur și nici urmă de bunuri de larg consum. Mașini mari, strunguri, freze, piese mari. Aici e de fapt secția de matrițerie la cald. Dar în fundul atelierului observai, în cele din urmă, o firmă „Secția de bunuri de larg consum”.

Trec pragul secției și deodată văd că am dat peste betesușul, care strică toată armonia ce mă încântase pînă atunci: o cameră cît o sală de școală elementară; cîțiva oameni își făceau de lucru pe lîngă două bancuri primitive și mai mulți stăteau de vorbă în grupuri.

Risipite prin diferite colțuri — cuptoare de aragaz, lacăte, topoare, foarfece de vie, picșuri. Prima impresie a fost că-am nimerit într-o magazie care servește drept loc de veselă odihnă pentru chiu-langii. Totuși, eram în secția de bunuri de larg consum, în plin program de producție.

Atunci?

Ei, atunci e o poveste cam lungă!

*

Cam cu un an în urmă, atelierul de valorificare a deșeurilor s-a transformat în secție de bunuri de larg consum. Și cum această secție trebuia să lucreze cu mașini și utilaje disponibile, avînd ca materie primă deșeurile din alte secții, direcția uzinelor i-a pus la dispoziție cîteva mașini de la începuturile epocii mașinismului și a lăsat oamenii apoi să se descurce cum or putea. Muncitorii și-au construit singuri cîteva bancuri și au încropit niște dispozitive neapărat necesare, cum ar fi cel de lipit creioanele.

Muncitorii au avut toată bunăvoința, au pornit cu multă însuflețire la producerea în serie a unor produse de larg consum: cuptoare și chei de aragaz, toporase, creioane automate, dălți, clești patenți etc. Pînă aici toate bune. Dar de ce bate vîntul prin secție, de ce oamenii stau de vorbă în loc să lucreze, de ce secția nu dă tot randamentul pe care-l poate da în pofida utilajului nesatisfăcător pe care-l are?

Aici intervine spiritul gospodăresc al lui Dănilă Prepeleac, pe care se pare că-l are din plin conducerea uzinelor „23 August”.

Cît e la vale, carul n-are nevoie să fie tras; la deal nu urcă, însă, pîrdalnicul... Și ca secția să meargă bine și la greu, trebuie în primul rînd să aibă materie primă — fie ea și numai deșeuri. Or, ca să aibă materialul necesar, secția se

interesează și aduce singură materialul existent în diferite secții, fără nici un amestec al direcției. Nu se găsește material? Nu se lucrează. Simplu și fără multe comentarii.

Dar acesta nu este singurul motiv pentru care secția bunuri de larg consum a fost transformată în „club”. Alte secții se îngrijesc de cenușăreasa uzinei tot atît de mult ca și direcția. Matrițeria dă de multe ori matrițe de proastă calitate și cu întârziere, așa cum s-a întîmplat de curînd cu matrița pentru tăiat corpurile de creion. Turnătorii livrează piese prost turnate, ajungîndu-se pînă la respingerea unei treimi din comandă. Vopșitoria folosește chimicale proaste, cu ajutorul cărora creioanele și cuptoarele de aragaz capătă înfățișări nu prea atractive.

Nichelarea se face în condiții proaste. Conducerea secției dă și ea o mîină de ajutor la dezorganizarea muncii. La o freză s-a rupt cuțitul. Era unicul cuțit de dimensiunea cerută, pe care-l aveau altă secția, cît și uzina. Și nimeni nu s-a gîndit să comande din vreme un alt cuțit cu toate că o stricăciune

a lui era de prevăzut. Și de aceea creioanele nu pot fi isprăvite, munca se oprește la o anumită operație și secția face depozit de produse neterminate. Și atunci, adunînd toate aceste fapte la un loc, îți dai seama de ce secția de produse de larg consum este strînsă de gît.

*

Intenționam să facem o fotografie cu tovarășul Ion Ungureanu. Dar spre mirarea noastră, am fost refuzați categoric. Se mai întîmplă ca unii oameni să se simtă stingheriți în fața obiectivului și să nu vrea la început să se lase fotografiați. Dar un refuz atît de categoric înlînești rar. Insistăm:

— De ce nu vrei, tovarășe Ungureanu? Te gîndești oare că ai barba mare?

— Nici vorbă de asta! Nu vreau!

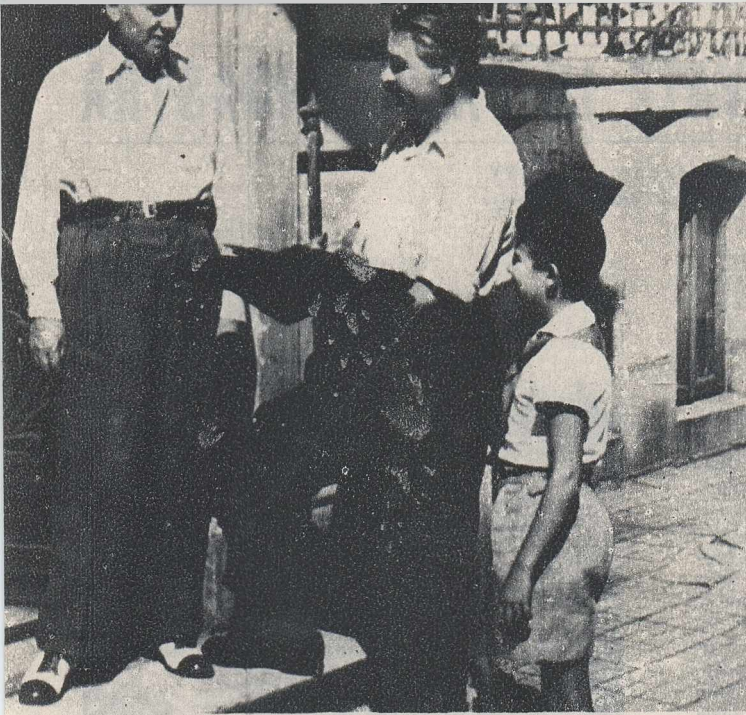
— Dar spune, omule, motivul! Ungureanu se aplecă spre noi vîdit supărat:

— Tovarășe dragă, eu sînt maeștru ajutor cu carnet în regulă. Oamenii zic despre mine că sînt bun lucrător. Și de aceea eu nu vreau să-mi leg chipul de niște produse proaste.

Și repede scoase dintr-un dulap un vraf de creioane.

— Cu părere de rău astoa vi le respingem, îi spune Ion Doncu turnătorului Radu Gheorghe. Lucrați și voi mai atent. O treime din comandă rebutată e prea mult!

De curînd la sate și orașe, pretutindeni în țara noastră, echipe formate din învățători, profesori și delegați ai organizațiilor de masă au făcut recensămîntul copiilor între 1—14 ani și al neștiutorilor de carte vîrstnici.

Viața noastră teatrală a înregistrat zilele trecute un eveniment de o deosebită semnificație și importanță: finala concursului republican al tinerilor actori, regizori, și scenografi, concurs ce a dovedit, încă din primele zile ale desfășurării sale, existența — în toate teatrele din țara noastră — a unor tineri cu mari posibilități artistice. Spectacole ca: „Liceenii”, prezentat de tinerii actori ai Teatrului Național „I. L. Caragiale”, „Mașenca” de cei ai Teatrului Armatei, „Slugă la doi stăpîni” (Teatrul C. F. R.-Giulești), „Viața nouă” (Teatrul de Stat din Brăila), „Tinerețea părinților” (Secția maghiară a Teatrului de Stat din Baia Mare), spectacolele și fragmentele prezentate de tinerii teatrelor din Sibiu, Petroșani, Tîrgu Mureș, s-au bucurat de o interpretare artistică de calitate. În fotografie: o scenă din spectacolul „Liceenii” de Treniov, interpretat de tinerii actori ai Teatrului Național „I. L. Caragiale”.

Fotocronica FLACARII

O fotografie la un popas! În această vară, țara noastră a fost vizitată de numeroși oaspeți veniți din diferite țări. În fotografie: un grup de vizitatori veniți din Italia, Franța, R. P. Ungară, R. P. Chineză, R. P. Polonă, R. D. Germană, R. P. D. Coreeană și R. Cehoslovacă în vizită pe Valea Prahovei.

În București s-au deschis, în ultimele luni, magazine unde s-au pus în vânzare diverse mărfuri de uz casnic. Acum cîteva zile și-a deschis porțile magazinul de prezentare și desfacere a produselor industriei locale, din șoseaua Stefan cel Mare

Teatrul Evreesc de Stat din București prezintă un reușit spectacol de satiră și umor intitulat „Cu sare și piper” de H. Stolper și M. Bălan, cu muzica de H. Schwartzman, H. Reiningger și P. Rubinstein. În fotografie: o scenă din finalul spectacolului.

SOLII ARTEI CHINEZE

De pe îndepărtate meleaguri asiaticе, au poposit săptămînile acestea în țara noastră oaspeți dragi: artiștii Ansamblului de cîntece și dansuri al Armatei Populare Chineze de Eliberare. Spectacolele pe care solii artei poporului chinez le-au dat în țara noastră au relevat pe de o parte negrăita frumusețe a străvechei arte chineze — înnoită și îmbogățită în anul de după eliberare — iar pe de pe altă parte înalta calitate interpretativă a ansamblului. Fotografiiile de sus ne aduc cîteva imagini din spectacolele prezentate pe stadionul Giulești: un episod din opera

clasică chineză „Regele maimuțelor își procură armele din palatul regelui dragon” — care ne oferă prilejul de a cunoaște arta coregrafică și acrobatică a artiștilor chinezi, precum și imaginea admirabilelor formații muzicale — cor și orchestră — ale ansamblului. Zecile de mii de spectatori — care au asistat la spectacolele artiștilor chinezi și pe care le-au răsplătit cu nesfîrșite și pline de căldură aplauze — nu vor putea uita niciodată arta acestui minunat popor, prieten apropiat al poporului nostru.

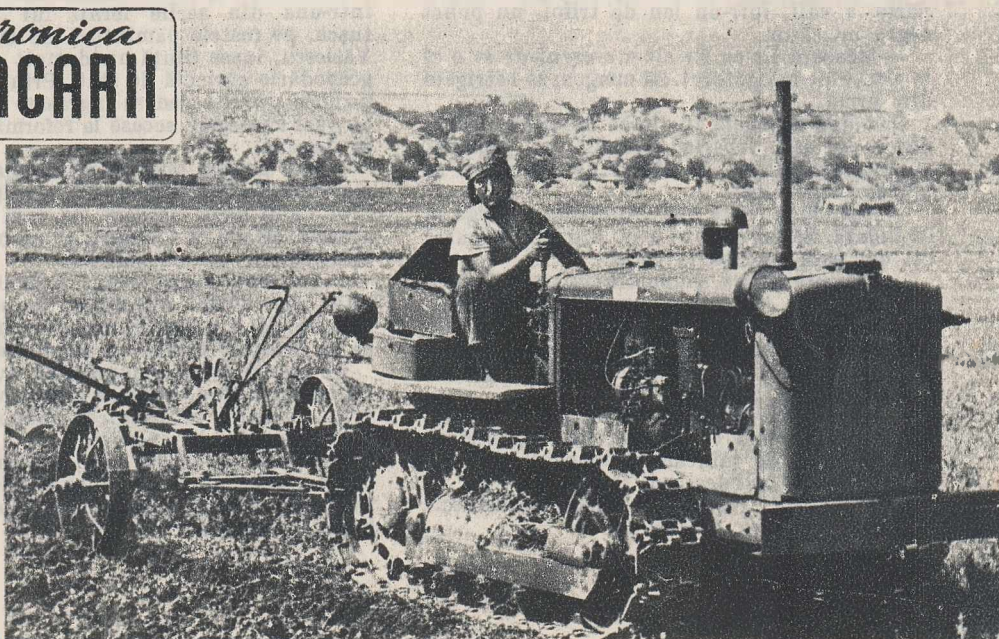

☛ Sala Dalles a găzduit în luna septembrie expoziția „10 ani de la eliberarea Bulgariei”, expoziție care oglindește realizările poporului bulgar în anii puterii populare.

fotocronica FLACARII

☛ Pînă nu de mult selectoarele helicoidale, pentru selecționarea semințelor de cereale, se importau din străinătate. Dar muncitorii Cooperativei micilor meseriași metalurgiști din Capitală au înțeles importanța producerii în țară a acestor mașini și s-au străduit să le realizeze. Acum selectoarele se produc la această cooperativă, în serie. Iată-l pe șeful de echipă Ion Drăgan, din secția de tinichigerie a cooperativei, lucrînd la selectoarele helicoidale.

Sfaturile populare au început să se ocupe mai susținut de extinderea bazelor furajere ale comunelor. În fotografie: Elena Enache de la S.M.T. Chiraftei — raionul Galați, ară pe izlazul comunei Stoicani ce urmează să fie cultivat cu secară furajeră. ☛

vremelnică a chiaburilor. Gospodăria înflorea de la o zi la alta. Atunci chiaburii trecură la acte banditești. Într-una din zile dădură mișește foc la puținele furaje uscate ale crescătoriei.

Cu toate acestea succesele apăreau din ce în ce mai clare. Îngrijitorii, uimiți de voința și pricepera lui Adochiței, nu mai protestau. Doar câțiva din ei mai murmurau în barbă, fără curajul de la început;

— Mulsul de trei ori are să slăbească vacile de n-au să mai dea nici cinci litri pe zi...

— Mulsul de trei ori va mări capacitatea de producție a vacii și o va feri de mamită! — răspunde Adochiței.

— De atîta apă o să se umfle, o să le apuce pîntecăraia și vătămătura...

— N-or să se umfle, dacă vor fi odihnite!

— Zici să spălăm ugerul cu apă caldă. De unde lemne, cînd n-avem găteje nici pentru o mămăligă?...

— Dacă n-o să avem lemne, o să încălzim cu ogrînj, cu hripcă sau cu paie vînturate!

Mai mare tărăboi se produse cînd tovarășul Adochiței se hotărî să separe vițeii de vaci și să-i alăpteze la găleată.

— Toate năzbitiile îți trec prin minte, se tînguiră în cor moș Bujor, Ion Vizitiu, Ion Gătej, Ion Frunzucă și alții. Cine a mai pomenit să iei maicii copchilul? Vaca n-o să-și vadă vițelul, o să-și țină laptele în ea pînă i s-o îmbolnăvi ugerul...

Iar Damian Dumitru, înciudat peste măsură, se porni să suduie cumplit și, luîndu-și căciula, plecă pentru totdeauna din tîrlă.

Vaca Coca tocmai fătase o vițică: Crenguța. Adochiței o alăptă cu găleata și vițica înregistrează în cîteva zile rezultate nemaîntîlnite. Crenguța creșcu cu 1,200 kg pe zi. Creștere record înregistrează și Carolina, o alta vițică proaspăt născută.

După un an întreg de trudă nesfîrșită, roade îmbucurătoare apăreau limpezi la iveală. Vacile nu numai că se refăcuseră din starea lor jalnică, dar specialiștii Ministerului Agriculturii și Silviculturii le declarară bune pentru selecție. Producția de lapte întrecu planul prevăzut și o serie de vaci recordiste dădură rezultate excepționale. Coca — 5420 litri lapte, Jeni — 4390 l., Molda — 3173 l. Mulgătorii nu mai trebuiau să fie împinși de la spate spre treabă, căci, uimiți de pricepera lui Constantin Adochiței, munceau acum cu trageri de inimă, cot la cot cu el.

— De-abia de amu încolo va trebui să ne luăm la trîntă cu greutățile, spuse crescătorul, încheind socotelile primului an de muncă. Pentru asta nu mi-ar strica nici mie cîteva luni de școală.

— La școală se vor duce alții mai puțin pricepuți, îi spuse zîmbind a doua zi directorul GAS-ului. Și adause bătîndu-l pe umăr: „Fără matală, lumea se prăpădește la noi”.

Și Adochiței continuă să se instruiască ca și pînă acum, studiînd cu răbdare cărțile primite, tăind din ziare și reviste toate articolele care-l priveau, consultîndu-se cu inginerul agronom și cu specialiștii care-i vizitau tîrla.

Cînd tinerii se înapoiară de la școală, el opri în fiecare după masă o vacă și, așezîndu-i în jurul ei, îi punea să-i explice și lui cele învățate. Așa căpătă brigadierul Adochiței primele noțiuni de anatomie, fiziologie și medicină veterinară.

Într-o zi, directorul Gostatului venind la Crasnaleuca, găsi oamenii de aci lucrînd de zor la ridicarea unor grajduri.

— Ce va să însemne toată treaba asta?

— Tabără de vară pentru vite, răspunde liniștit brigadierul.

— Tabără de vară?... V-ați apucat, deci?...

— După cum vezi, răspunde la fel de calm Adochiței. În stînga ridicăm stăulele pentru vițeii, iar aci dormitorul pentru îngrijitorii.

Directorul n-a mai avut ce să adauge. După promisiuni și pertractări fără sfîrșit — singurele lucruri obținute din partea conducerii gospodăriei — brigadierul Adochiței hotărîse împreună cu mulgătorii să ridice singuri grajdurile. S-a găsit așadar și material, și mîna de lucru, și bani... Birocrații s-au scărpinat în cap și au rămas să-și revizuiască socotelile, iar mulgătorii au avut tabăra de vară terminată.

Nu la fel de ușor a mers însă treaba cu zidirea grajdurilor de cărămidă pentru iarnă și cu

Proiectul de Directive al Congresului al doilea al Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani a fost primit cu entuziasm și de crescătorii de la Crasnaleuca.

Mindria crescătoriei: vaca Coca. Ea a ajuns să dea pînă la 38 litri lapte pe zi.

Noile silozuri, construite în această vară, vor asigura în bune condițiuni păstrarea hranei peste iarnă. În fotografie: Constantin Adochiței cercetînd, împreună cu directorul gospodăriei și inginerul agronom, felul cum s-au efectuat primele însilozări.

Eroul Muncii Socialiste
Constantin Adochijte

siloizurile pentru furaje. Dacă aci conducerea gospodăriei a arătat mai multă bunăvoință, reprezentanții Ministerului Agriculturii au fost acei care au trăgănat lucrurile. Tacticoși și complezanți, ei au coborât pînă în mijlocul pășunilor de la Crasnaleuca, au ascultat cu răbdare cuvintele mulgătorilor, dar au dispărut după aceea ca înghițiți de pămînt.

De la ei boala nepăsării și a birocrăției a trecut la reprezentanții întreprinderii de construcții, care au venit să ridice grajdurile. După un timp scurt de muncă, lucrările au fost întrerupte și reluate abia anul acesta cînd, în sfîrșit, sînt semne că vacile vor ierna în grajduri mari și moderne.

De la mulsul de trei ori pe zi s-a trecut la mulsul de patru ori pe zi, care a adus mari sporuri de producție. Mulgătorul Vasile Amitrului a reușit să obțină într-o lună, de la o singură grupă de vaci, 4.186 litri. Furajarea vacilor pe litru de lapte și concentratele au făcut să se obțină de la o singură vacă (vaca Coca) 38 de litri de lapte în 24 ore. Rînd pe rînd brigadierul Adochiței a introdus noi

lată-l pe Constantin Adochiței dînd sfaturi oamenilor cum să-și îngrijească vitele. „În cîțiva ani, spune adesea brigadierul, oamenii din regiunea noastră vor trebui nu numai să crească vitele după metode înaintate, ci în același timp să le înlocuiască prin vaci de selecție Pintzgau”.

audă lucruri atît de frumoase. Într-o zi brigadierul își anunță oamenii că, începînd din ziua următoare, vor avea la tîrlă și patru fete.

— Apoi lelițe ne prind numai bine în singurătatea aiasta, se puseră pe glumă mulgătorii. Numai de, acu' iarna noaptea e lungă al dracului și fînul îmbietor!...

Dar treaba nu merse cu nimic mai prost după sosirea mulgătoarelor. Adochiței, socotit ca un adevărat părinte, reteză din vreme glumele necuviincioase ale flăcăindrilor, încurajă treaba fetelor și organizează astfel munca, încît tineretul să aibă vreme și de șezători, și de hram, și de horă.

După cîteva luni de la sosirea fetelor, mulgătoarea Grapina se căsătorii cu Vasile Amitrului. Tinerii soți reușiră să ajungă în scurt timp cei mai buni mulgători din crescătorie. Pînă la 1 septembrie anul acesta, Vasile Amitrului a reușit să obțină 27.468 litri lapte, realizînd o depășire de 9.533 litri, în timp ce nevastă-sa a realizat în același interval de timp o depășire de 8.826 litri. După ei urmează de îndată moșul Bujor, cu o depășire de plan de 7.899 litri, și Ion Gătej, cu o depășire de 7.001 litri.

O noapte neagră fără nici o licărire de stele a căzut grea pretutindeni. Cirezile au plecat demult să-și continue pășunatul de noapte. Mulgătorii rămași la crescătorie s-au adunat cu toții în dormitor să-și fumeze în tîhnă țigările zdravene. Prin ușa deschisă răsar din pîcla nopții ochii sticloși ai cîinilor care s-au așezat în fața pragului.

Limbile se dezleagă și amintirile încep să se depene încet. Pe multe dintre ele oamenii le cunosc, și le-au mai povestit unii altora în alte seri, dar le ascultă și acum cu plăcere.

Bătrînul Ion Mihalache istorisește din nou povestea cu ursul, pe care-l ținea la curtea sa fostul boier Văsiescu, care mîncea pe zi 15 kg mămăligă, și care a sfîrșit prin a-și mîncea propriul paznic.

Apoi, ca în fiecare seară, oamenii îl roagă pe

Constantin Adochiței să le mai povestească cîte ceva din cele văzute recent la Expoziția Agricolă Unională de la Moscova. Și brigadierul primește cu mare plăcere. Oamenii vor să afle mai multe amănunte despre călătoria sa cu vaporul pe canalul Moscova-Volga, de plimbările cu metroul, de celelalte vizite prin capitala Uniunii Sovietice, dar ca de fiecare dată el doar că le pomenește în treacă despre acestea, redînd în schimb cu lux de amănunte convorbirea sa cu crescătorii vacilor prezentate la expoziție. E vorba de vaca Costroma și de vaca roșie de stepă din colhozul „Stalin” din Ucraina, îngrijită de Maria Sardak.

— Cînd vom obține și noi de la o vacă 45 de litri în 24 de ore, vom putea spune că am realizat ceva...

Înainte cu cîteva zile mulgătorii citiseră încă odată Legea pentru dezvoltarea creșterii animalelor și analizaseră pe larg proiectul de Directive al Congresului al II-lea al Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2—3 ani.

— Se așteaptă multe de la noi, spuse atunci brigadierul. Trebuie să știți că din cele văzute în Uniunea Sovietică noi nu aplicăm încă în crescătorie noastră nici a zecea parte. Pășunile verzi sînt încă și azi hrana principală a vitelor la noi. Apoi să știți, atunci cînd vom îngriji vitele tocmai altminteri, considerînd pășunile ca un supliment la hrana pe care le-o dăm la iesle, vom obține și rezultatele mulgătorilor sovietici.

Și zîmbind, adăugă:

— Așa, ne așteaptă iar multă bătaie. Bătaie cu birocrății, cu dușmanii... și pe alocuri cu noi înșine.

Se ridică să-și scoată din dulăpior carnetul cu însemnări zilnice din zilele expoziției. Atunci Vasile Amitrului trase cu ochiul către ceilalți și spuse:

— Moș Costică, noi te rugăm ceva. Dacă ai deschis oricum dulăpiorul, mai arată-ne și nouă steaua de aur pe care ai primit-o...

În locul grajdului vechi și neîncăpător, gospodăria va avea pînă la sfîrșitul acestei toamne, adăposturi noi și moderne pentru vite. În fotografie: Constantin Adochiței între directorul gospodăriei Nicolae Puiu și inginerul agronom Perța I. Vasile.

metode după exemplul științei sovietice și al experienței mulgătorilor colhoznici: pășunatul rațional pe parcele, suplimentarea hranei în timpul nopții, acordarea răgazului pentru vacă înainte cu 60 de zile de fătare, pregătirea tineretului taurin în vederea montei, accelerarea ritmului de creștere printr-o alimentație specială care formează rumenul, montă dublă în vederea mării septelului și așa mai departe.

Din 1950 pînă în 1953 producția de lapte a crescut de la 187.555 litri la 274.836 litri. O parte dintre vaci, cum sînt Coca, Jeni, Molda, Vivi, Bucșoiaia, au înregistrat creșteri uluitoare în producția de lapte. De la 4684 litri cît dădea în 1950, Coca a ajuns la 6024 litri în 1953. Jeni de la 4381 litri, la 5068 litri; iar Molda de la 3055 litri la 5172 litri.

La tîrlă au început să sosească tineri noi, care să învețe meseria de mulgător de la Costică Adochiței, despre care începeau să se

Posta redacției

O NOUĂ METODĂ DE LUCRARE A PĂMÎNTULUI

„În proiectul de Directive al Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani, am citit că Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Academia R.P.R. vor lua măsuri să se studieze noile metode privind lucrarea pământului și înălmintările, elaborate de Terențiu S. Malțev, pentru a putea fi aplicate și în țara noastră. „Având munca de agitate a sate, mă interesează în mod deosebit problemele agriculturii și aș dori să aflu ce aduc nou aceste metode, pentru a le putea explica la rîndul meu mai departe”, ne scrie tovarăsa Cristescu Elena, muncitoare la atelierele de ales foi de la fabrica de țigarete „București”.

T. S. Malțev explică unui grup de vizitatori în ce constă metoda sa.

Noile metode de lucrare a pământului și de înălmintare elaborate de colhoznicul Terențiu S. Malțev din colhozul „Zaveli Lenina”, regiunea Kurgan, sînt de mare importanță pentru dezvoltarea agriculturii, pentru obținerea de recolte din ce în ce mai bogate.

Metodele lui Malțev pornesc de la constatarea verificată că, se micșorează fertilitatea solului și se distruge structura pământului, tocmai datorită arăturii anuale cu răsturnarea sub brazdă a stratului arabil și nu datorită culturii de plante anuale, așa cum se crede îndeobște.

S-a constatat că rădăcinile plantelor anuale îmbogățesc și reface structura solului, dîndu-i substanțele organice de care are nevoie. Dimpotrivă, arătura anuală cu răsturnarea brazdei, aducînd la suprafață materia organică (adică resturile plantelor), acestea se descompun repede și așa se pierd pentru hrana plantelor.

Pornind de la această constatare științifică importantă, Malțev a elaborat o nouă metodă de lucrare a solului. În locul arăturii cu brazda întoarsă și pentru ca să se obțină totuși un regim favorabil de aerare, umiditate și nutriție într-un strat mai

adînc al pământului, Malțev a efectuat arături la 40-50 cm cu plugul fără cormană și fără antetrușiță, adică fără răsturnarea straturilor. Prin această arătură, făcută la 4-5 ani o dată, se obține o distrugere mai completă a buruienilor, iar straturile bogate în substanțe rămîn în locul lor, formînd condiții optime de dezvoltare pentru plante. În restul anilor, pământul nu se mai lucrează de loc adînc cu plugul, ci el se lucrează în fața cu discul și grapa, iar după semăntură se trece cu tăvălugul înelat. Aplicarea metodelor lui Malțev în colhozurile învecinate

a dus la obținerea unor recolte mai mari decît în condițiile asolamentelor cu plante perene și ale arăturilor anuale. Aceste diferențe merg pînă la 8-800 kilograme de cereale la hectar. Sistemul lui Malțev este un complex de măsuri agrotehnice care nu pot fi aplicate mecanic, oriunde, ci numai după o temeinică cercetare a condițiilor existente în fiecare țară, în fiecare regiune, raion și comună în parte, după stabilirea unor norme și măsuri științifice, fără de care aplicarea metodei nu poate da rezultatele așteptate.

Bineînțeles că deocamdată nu este vorba de trecerea la aplicarea acestei metode decît pe suprafețe mai mici și anume acolo unde s-a și fixat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Conform proiectului de Directive al Congresului al II-lea al P.M.R., agrotehnicienii romîni vor studia aplicarea sistemului Malțev în țara noastră, făcînd în primul rînd o serie de experiențe în cadrul stațiilor experimentale ale Institutului de Cercetări Agronomice, ca și la mai multe gospodării de stat, școli agricole și gospodării colective, care vor lucra sub îndrumarea specialiștilor, și numai după aceasta se va putea trece la o aplicare largă a acestei metode.

REZULTATELE CRITICII

În revista „Flacăra” nr. 15 a fost publicat materialul „Gru și pălămidă”, în care era criticat loșif Kertesz, directorul gospodăriei de stat Șiria—regiunea Arad, pentru totală lipsă de răspundere în muncă și pentru abuzurile săvîrșite.

Ca răspuns, Sfatul Popular al regiunii Arad, secția agricolă, ne comunică următoarele: „Critica adusă directorului gospodăriei de stat Șiria este justă și în consecință acesta a fost scos din muncă, pentru abateri grave în munca privind realizarea planului de producție”.

În revista „Flacăra” nr. 12 a apărut materialul „O întimplare cu păcate”. În acest articol era criticat faptul că la G.A.S. Todrești, raionul Negrești, muncitorii veniți din uzine să sprijine campania agricolă nu erau folosiți la munci calificate și nu li se dădea posibilitatea să califice cadrele necesare înțreinerii tractoarelor și altor mașini agricole.

Iată ce ne scrie, în scrisoarea de răspuns adresată redacției, Comitetul raional de partid Negrești:

„Critica adusă conducerii gospodăriei de stat din Todrești este întemeiată. În urma apariției acestui material, au fost criticați pentru atitudinea lor nejustă directorul gospodăriei, tovarășul Ioan Alexa, și secretarul organizației de bază P.M.R., tovarășul Neculai Gilca, și au fost luate toate măsurile ca muncitorii veniți în această gospodărie să contribuie efectiv la bunul mers al muncii în acest sector agricol”.

„Din jurnalul unui gastronom” se întitulează materialul apărut în revista „Flacăra” nr. 13, în care autorul redă, pe lîngă o seamă de aspecte pozitive din desfășurarea activității unor unități ale T.A.P.L.—București, și lipsurile care mai există în ceea ce privește curățenia localurilor și deservirea clientelei. Referitor la acest articol, Trustul Alimentației Publice Locale ne scrie:

„Pe lîngă alte măsuri ce au fost luate în urma publicării acestui material, restaurantul „Carul cu Bere” a fost închis pentru renovare, iar la restaurantul „Ciocanul” s-a făcut curățenie generală și s-a îmbunătățit deservirea clientelei”.

LA CE LUCREAZĂ MARIN PEDA

„Urmăresc cu deosebit interes cărțile literare care apar și caut să mă informez ce noi volume pregătesc scriitorii noștri. Aș dori să cunosc la ce lucrează în momentul de față scriitorul Marin Preda”, ne scrie tovarăsa Florica Gornea, tehniciană la Fabrica de Medicamente Numărul 1 din București.

Scriitorul Marin Preda, care a primit de curînd Premiul de Stat pentru nuvela sa „Desfășurarea”, lucrează în prezent la un roman avînd ca temă transformarea socialistă a agriculturii.

De la începutul creației sale, autorul a ogîndit în nuvele și schițe lumea satului. În nuvela „Desfășurarea”, această lume a satului e surprinsă la începutul unei mari cotituri: crearea unei gospodării colective — iar eroii nuvelei se află în primele rînduri ale țăranilor muncitorii, viitorii colectivști.

Cuprinzînd în cadrul acțiunii perioada 1950-1951, noul roman al lui Marin Preda ogîndește viața unei gospodării colective, fiind deci pe plan istoric o conti-

Marin Preda

nuare a nuvelei „Desfășurarea”, dar cu alți oameni, cu alte conflicte. Romanul va avea opt părți, cuprinse în două volume.

Concomitent, scriitorul Marin Preda lucrează și la o serie de schițe care de asemeni ogîndesc oameni și fapte din lumea satului nostru, în drum spre socialism.

Unele fragmente din noul roman al lui Marin Preda vor apărea și în revista „Flacăra”

T A I V A N

esența politicii americane cu privire la Taiwan.

Cui aparține Taiwanul? Cu ce drept îl ocupă trupe americane și în ce scop? — Iată întrebări care pun Washingtonul în cea mai mare încurcătură. Acaparată în mod samavolnic de unitățile flotei a 7-a americane, în urma ordinului dat de Truman la 27 iunie 1950, insula chineză Taiwan este folosită astăzi de către cercurile agresive din S.U.A. În cadrul uneltirilor lor îndreptate împotriva R. P. Chineze, împotriva păcii în Asia și în întreaga lume. Iată adevărul, exprimat pe scurt.

Taiwanul, străvechi teritoriu chinez, este o insulă de aproape 36.000 km² (adică ceva mai mare decît Olanda), avînd o populație de vreo 7.000.000 locuitori și fiind situată în apropierea provinciei chineze Fukien, la aproximativ 200 km distanță de țărmul chinez. Bogățiile naturale ale insulei sînt foarte mari. Clima tropicală este favorabilă culturilor de lămii, portocali, trestie de zahăr, banani, orez. Subsolul Taiwanului conține importante zăcămînte de cărbune, minereu de fier, petrol, aur și argint, bauxită, cupru, sare etc.

Cînd portughezii au descoperit această insulă, în 1590, încintăți de bogățiile ei, au denumit-o Formosa, adică „Insula frumoasă”. Cu sute de ani în urmă, chinezii, care o locuiau și cărora le aparți-

Tovarășul Nicolae Trifan, maistru turnător la fabrica „Armătura”, ne scrie: „Aș dori să citesc la rubrica Posta redacției un scurt material în legătură cu insula Taiwan.”

Intr-una din declarațiile sale provocatoare, generalul american Mac Arthur proclama cu nerușinare: „Taiwanul este axa principală a liniei înalțate a Americii în Oceanul Pacific, un portavion nescufundabil. America trebuie să controleze Taiwanul, pentru a ține sub amenințare... orice port asiatic, de la Vladivostok la Singapore”. Dacă cîntăc declarația a generalului yankeu n-ar fi exprimat adevăratele intenții ale cercurilor conducătoare din S.U.A., ea ar fi rămas o simplă bligulă a unui ațîțător la război înfîntat peste măsură... Dar faptele arată că această declarație constituie însăși

STRĂVECHIUL

PEKIN

CAPITALA CHINEI NOI

— note de drum —

de G. MATEI

AMURGUL

Începea să se lase amurgul, când am părăsit străzile înguste și drepte ale orașului, pornind să mă plimb pe aleile parcului Peihai (lacurile de nord) din „cetatea interzisă”.

Privirea mi plutea într-un neasemuit belșug de verdeață, căreia amurgul începea să-i estompeze formele și nuanțele. Bariere de magnolii străjuiau cărările din parc, iar nufierii uriași, parcă împietriți pe luciul lacului, stăteau ca niște podoabe pe o oglindă vastă.

Am poposit o clipă în fața po-

dului cu parapet de marmoră albă sculptată, care mai scînteia la lumina potolită a soarelui în asfințit. La celălalt capăt al podului se ridica un portal de lemn, pe al cărui fond roșu erau pictați în verde, albastru și auriu, dragoni și nori. De aici începea să urce panta unei măguri căreia i se zice „muntele de cărbune”, o cunună verde ce cuprinde în mijlocul ei „pagoda albă”, Paita, profilată în sobrietatea ei monumentală pe fondul de azur-verzui al cerului.

Cu ochii țintă la Paita, urec cuprins de curiozitate crescîndă, lată-mă sus, lingă blocul alb și uriaș

care stă strajă orașului întins înaintea mea.

Acesta e Pekinul, capitala de nord, orașul care, în urmă cu secole, a fost reședința Han-Balik a marelui Kublai Han, din spița cotropitorilor mongoli, cetate de scaun împărătesc a dinastiei Ming, a împărățiilor manciurieni, oraș care a fost împresurat odinioară de imperialiștii de toate soiurile, de militaristii japonezi și de intervențiștii americani, oraș care nu a fost însă niciodată îngenunchiat și a rămas totdeauna chinez.

Străvechiul Pekin este acum capitala minunată a Chinei noi. un

CITEVA DATE...

★ După U.R.S.S., Republica Populară Chineză este, în ceea ce privește întinderea, a doua țară din lume. Suprafața ei de 9.597.000 km pătrați este aproximativ egală cu aceea a întregii Europe.

★ Numai partea de șes, adică doar o treime din teritoriul Chinei, este de 4 ori mai mare decât întreaga suprafață a Franței.

★ Republica Populară Chineză este țara cu cea mai mare populație de pe glob; peste 600 milioane locuitori.

★ În afară de națiunea chineză, care numără peste 500 milioane de oameni, în marea Chină trăiesc peste 60 de alte naționalități.

★ În toate regiunile locuite compact de minorități naționale s-a înlăptuit autonomia națională. În prezent R.P. Chineză cuprinde regiunile autonome Mongolia Interioară și Tibetul, peste 50 unități autonome de mărimea unui județ sau mai mari și peste 130 raioane autonome naționale.

★ Gloriosul Partid Comunist Chinez, inspiratorul și organizatorul victoriilor istorice ale poporului chinez, numără 6.100.000 membri.

★ Numai în anul 1953 — primul an al primului cincinal — valoarea globală a producției industriale a Chinei a sporit cu 33%, iar suprafața de pământ cultivat a trecut de un milion kilometri pătrați, adică un teritoriu aproximativ de două ori mai mare decât Franța.

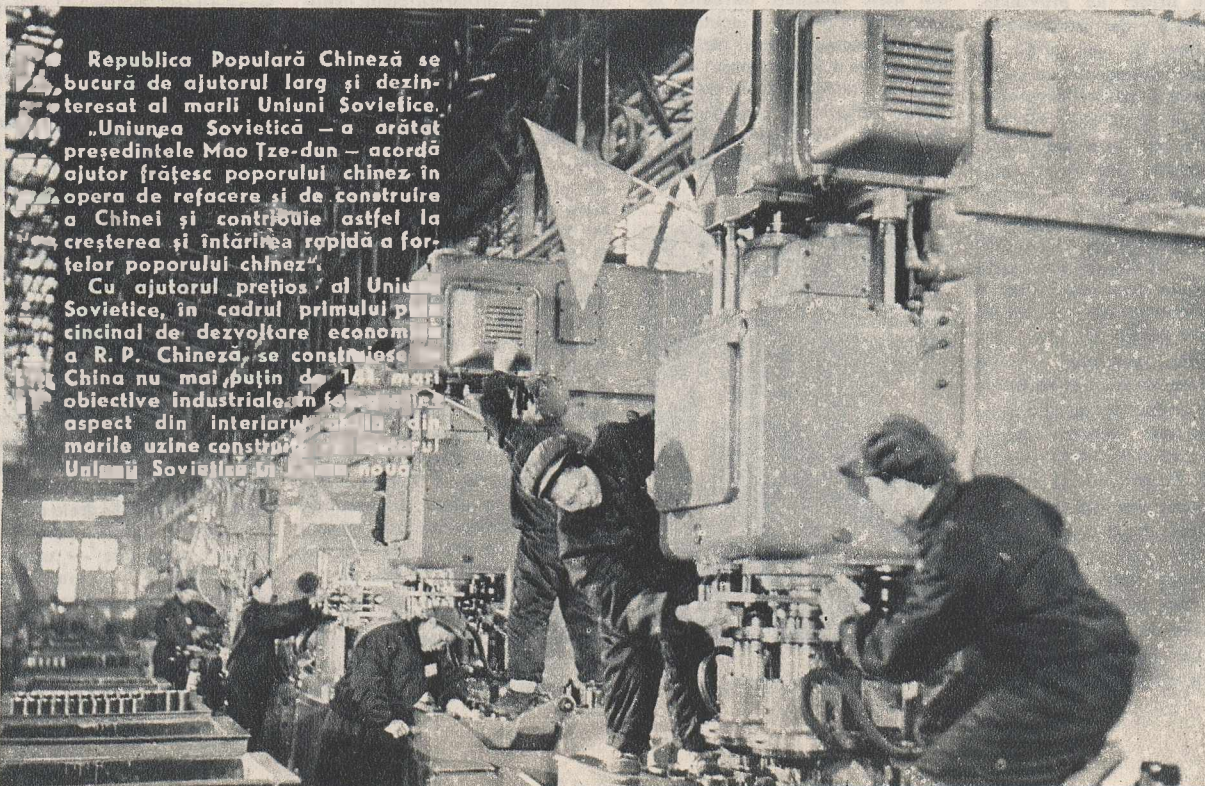
★ În China funcționează în prezent peste 200 școli superioare, iar numărul studenților depășește de două ori pe cel din 1946.

★ Numai în școlile elementare chineze învață azi peste 50 milioane elevi.

★ Peste un miliard de spectatori au frecventat în ultimul an cinematografele și teatrele din R. P. Chineză.

★ Pe zi ce trece R. P. Chineză își dezvoltă relațiile comerciale cu celelalte țări de pe glob. Anul trecut comerțul exterior al țării depășise cu 30 la sută nivelul din 1952. De pildă, numai exportul englez în China a crescut în 1953 cu aproape o treime, iar exportul de mărfuri chineze în Anglia de 3,5 ori față de anul precedent.

★ În cadrul operei de ridicare a Pekinului nou se efectuează lucrări de construcție pe o suprafață uriașă de 220.000 km pătrați.

Republica Populară Chineză se bucură de ajutorul larg și dezințersat al marii Uniuni Sovietice. „Uniunea Sovietică — a arătat președintele Mao Tze-dun — acordă ajutor frățesc poporului chinez în opera de refacere și de construire a Chinei și contribuie astfel la creșterea și întărirea rapidă a forțelor poporului chinez”.

Cu ajutorul prețios al Uniunii Sovietice, în cadrul primului cincinal de dezvoltare economică a R. P. Chineză, se construiesc în China nu mai puțin de 14 mari obiective industriale. În toate aspectele din interiorul țării din marile uzine construite de Uniunea Sovietică în China nouă.

1 Octombrie 1953. Președintele Mao Tze-dun asistând la marea paradă militară și demonstrație populară din piața Tienanmin din Pekin, cu prilejul celei de a patra aniversări a întemeierii Republicii Populare Chineze. În dreapta și în stânga sa, doi pionieri veniți în tribună pentru a-i aduce salutul fierbinte al milioanei de copii fericiți ai Chinei noi.

oraș al vieții libere și al construcției pașnice. Locuitorii Pekinului se mândresc deopotrivă cu palatele și templele seculare ale orașului, și cu grandioasele șantiere ale construcției socialiste.

Anul trecut întreaga Chină a sărbătorit cea de a 800 aniversare de la proclamarea Pekinului drept capitală a statului chinez. Și acum, în acest început de octombrie, în Capitala întinerită a țării străvechi se desfășoară marile serbări în cinstea celei de a V-a aniversări a proclamării Republicii Populare Chineze, patria celor 600 de milioane de chinezi eliberați pentru totdeauna de sub jugul imperialist.

De sus, de pe Paiza, se conturează limpede întregul oraș.

De jur-împrejurul colinei pe care mă aflu, zăresc zecile de palate imperiale; acoperișurile lor de olane galbene, cu colțurile țuguiate, sînt împodobite cu dragoni. Templele au acoperișurile ca niște carapace de smalt albastru și par brîie de dantele fine în jurul vegetației grădinilor și albastrimii lacurilor.

Dincolo de zidurile roșii ale Palatului de iarnă, proptit pe la colțuri de cîte o poartă masivă, se întinde orașul propriu-zis, cu străzile lui cenușii strivite de ziduri. Dar numai privind de pe o înălțime, nu de pe străzi, descoperi adevăratul Pekin, orașul grădinilor interioare.

Rotindu-mi privirea mai departe,

ochii mi s-au oprit la piața uriașă Tienanmin, iar dincolo de ea, la capătul de miazăzi al orașului, dincolo de zidurile ei înalte și masive, am zărit Cinnin-ul — Poarta de sud.

Alături de Poarta de sud se află alt cartier, odinioară interzis, cartierul ambasadelor. Se mai văd și acum zidurile care-l împrejmuiau și locul porților masive, care zăvorau chinezilor intrarea în aceste părți.

Departe, către sud, sclipesc abia perceptibil trei valuri de olane de topaz: este acoperișul Tiantanului, al Templului Cerului.

ZORILE

Anul acesta, de 1 octombrie, se înalță din nou deasupra Tienanminului, Palatului Liniștii Cerești și al Pămîntului, drapelul roșu cu cele cinci stele; înțuia filfirie a flămării acesteia a vestit mării Chine începutul revărsatului de zori.

Întinericul mileniilor de asuprire feudală, imperialistă și colonialistă s-a risipit dincolo de lume, în fața nestăvilitelui marș triumfal al revoluției chineze.

Pekinul cinstește din nou proclamarea Republicii Populare Chineze.

Steagul purpuriu cu cele cinci stele, care simbolizează unitatea de nezdruincinat a Chinei propriu-zise, a Manciuriei, a Mongoliei exterioare a Sinkiangului și a Tibetului, stă înfipit pe poarta principală a „cetății interzise”, care este acum slobodă pentru milioanele de oameni trudituri ai Chinei noi.

Cît de puțin înseamnă cinci ani în viața unui popor a cărui istorie scrisă datează de peste cinci milenii! Și, totuși, zorile de curînd ivite au daruit, în scurtul răstimp, celor 600 de milioane de chinezi, viața cea adevărată, libertatea.

În fața tribunelor fremătătoare, ca talazurile oceanului, defilează acum sutele de mii de cetățeni ai Pekinului, care în 1949 au gustat înțuia dată dreptul la demnitatea omenească și au început a-și călăuzi cu inima lor și cu a lor mînte propriul destin.

Defilează de asemenea torente nesfîrșite de ostași pășind în cadența marșurilor militare, trec muncitorii în albastrele lor haine de bumbac, mulți cu flori roșii în piept, semnul frunțașilor în muncă, alături de țărani, de dansatori în veșmînt de mătase purpurie, galbenă ori albă, în mișcarea ritmică a „ko-yang”-ului...

Alături de fiii lui Han**, păsesc

* ko-yang: dans național chinez

** fiii lui Han: după o străveche legendă, chinezii sînt urmașii lui Han, în timp ce frații lor manciurieni sînt descendenții lui Man, fratele lui Han.

manciurienii în caftanele lor lungi de mătase de culoare închisă; cei din tribul miao, din sudul Chinei, în bluze albastre și cu turbane negre pe cap; mongolii, în tradiționala lor haină verde; kaosianii, din munții Taivanului încă asuprit de imperialism, cu pălăriile lor înalte de mătase neagră; tibetanii cu pelerine de mătase galbenă, tivite cu panglici aurii, și cu caciuli înalte din blană de vulpe.

Aceste șuvoaie au pornit din cele mai deosebite puncte ale continentului chinez, acum mai bine de treizeci de ani, la chemarea Partidului Comunist; ele s-au întîlnit și au crescut, adunîndu-se în uraganul revoluției care a risipit tot ce a fost întineric și asuprire.

Împrospătat de acest val de energie revoluționară a maselor, Pekinul, vechiul așezămînt de silniei, s-a transformat în orașul lumină al Chinei noi.

Cele peste 3000 de hutunguri*** ale Pekinului s-au schimbat cu desăvîrșire. Pe străzile strîmte mai răsună și acum strigătele vînzătorilor ambulanzii de plăcinte ori de semințe, se mai aude și acum zgomotul pîrîietoarelor zarzavagiului sau bătăile ritmice pe care vînzătorul de păsări le armonizează cu pasul său legănat, pentru că și-a legat de coș niște bețisoare de alamă. Toată larma aceasta e însă înghițită de vîntul nou al construcțiilor. Tîrnăcoapele deoară zidurile care împrejmuie cartierele în care accesul chinezilor era altădată interzis. Noțiunea de cartier interzis se scufundă acum în amintire, căci vechile palate și grădini imperiale au devenit case și parcuri de cultură și de odihnă pentru oamenii muncii.

Chinei populare, Pekinul de ieri nu-i corespunde în nici un chip. După ce briul de zid care-i încătușa dezvoltarea a fost spart, orașul a început să se întindă. Suprafața lui se va mări în anii ce vin nu mai puțin de zece ori!

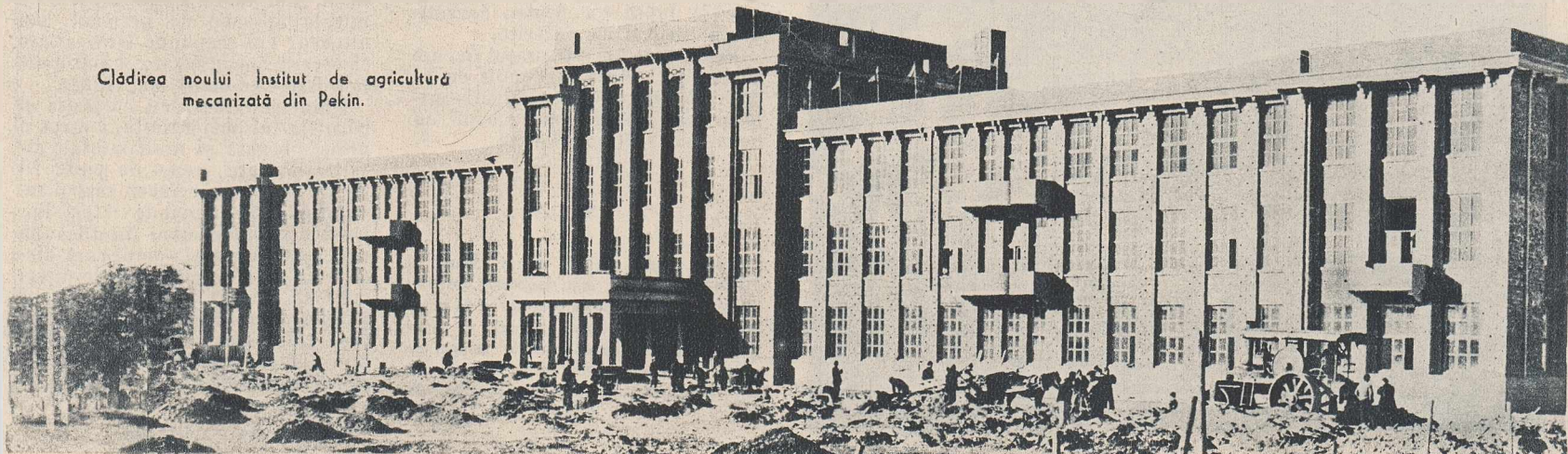
În locul vechilor cartiere se vor înalța altele noi, impunătoare, cu vaste spații înconjurătoare de verdeață. Cei ce iubesc China și poporul ei n-au ce să regrete la gîndul că vor dispărea unele cartiere, care pentru excursioniștii occidentali erau mostre de exotism, dar pentru poporul chinez nu însemnau decît insalubritate și mizerie.

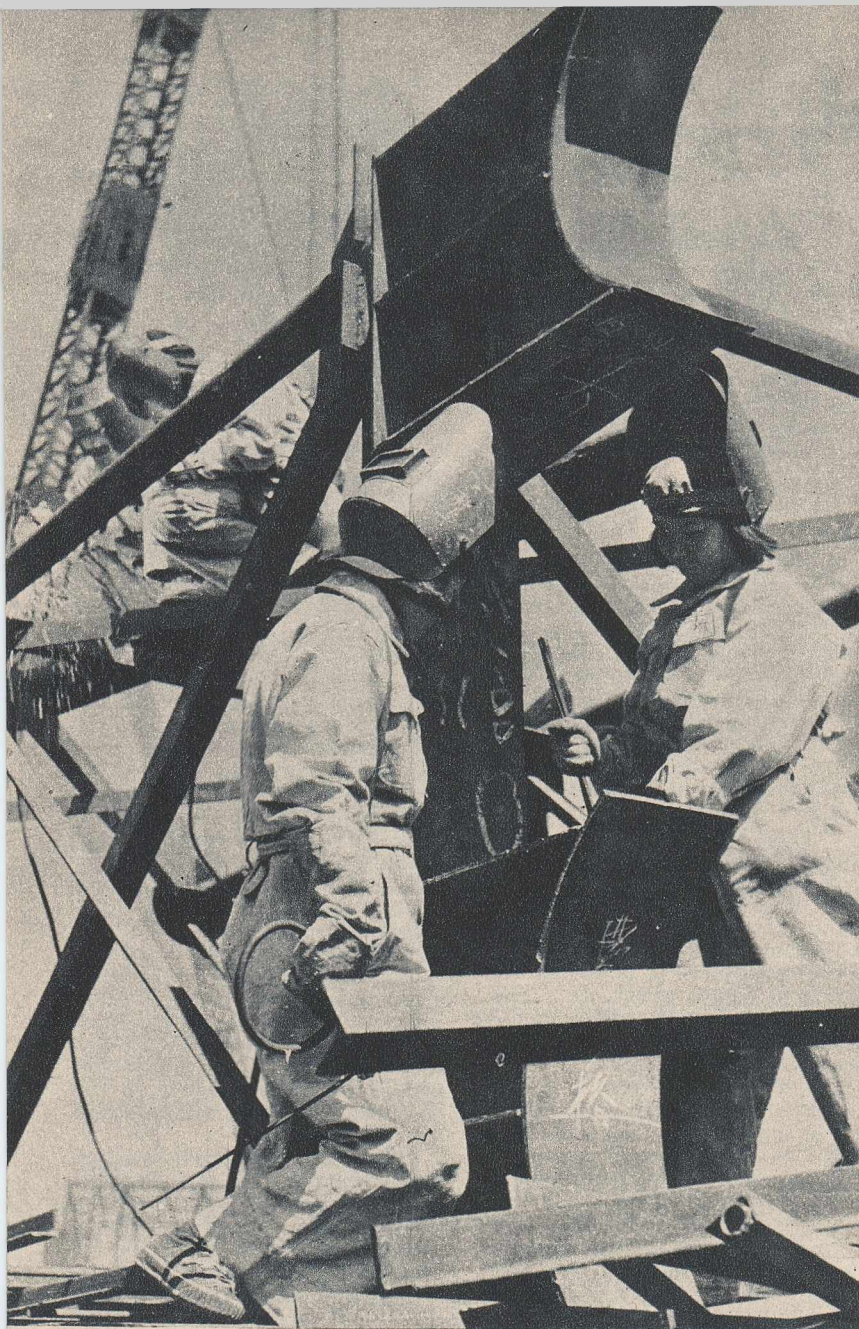
La poalele munților Și Șan se va construi o stațiune climaterică ce va cuprinde pe teritoriul ei și Palatul de vară. De pe acum își înalță silueta masivă noile spitale și vile, sanatorii și case de odihnă.

Pe locul fostului sălaș al intrișilor imperialiste, în „cartierul ambasadelor”, se află azi sediile „Co-

*** hutung: stradă.

Clădirea noului Institut de agricultură mecanizată din Pekin.

Sus pe înălțimile marilor șantiera ale Pekinului în construcție, munca este în toi. Alături de minunatele palate străvechi, se înalță noi și noi clădiri impunătoare, vârstare tinere ale Pekinului modern.

mitetului chinez pentru apărarea păcii", „Asociației de prietenie sovieto-chineză” și altor organizații scumpe poporului chinez.

Tienanmîn, piața centrală a orașului, a fost lărgită mult. Aici s-au construit clădiri noi care slujesc drept sedii instituțiilor centrale de stat. În partea sudică a pieței Tienanmîn, spre poarta Cinmin, se înalță statuia monumentală, înaltă

de peste 36 metri, a eroilor căzuți în lupta pentru patrie.

Pe bulevardul care taie în două piața centrală s-au clădit hoteluri noi, moderne și confortabile. Întreg orașul e dominat de clădirea construită în cinstea Conferinței pentru pace a popoarelor din Asia și zona Pacificului, care a avut loc la Pekin în 1952: este hotelul Ho Ping Ping Kuan — Hotelul Păcii,

În zona răsăriteană a orașului s-au construit noi cartiere muncitorești, nu departe de uzine, iar spre apus se clădește cartierul sanatoriilor și al caselor de odihnă.

Pekinul a devenit un mare centru cultural.

Pe șoseaua care duce de la Pekin spre nord-vest, în direcția fostului Palat de vară, de la poalele munților Și Șan, se rînduiesc clădirile vestitei universități chineze Sin Hua, precum și cele ale Academiei minorităților naționale.

Dar vechile universități s-au dovedit a fi neîncăpătoare pentru sutele de mii de studenți de astăzi. De aceea s-a pornit la construirea centrului cultural al capitalei, unde se vor ridica 25 de institute superioare de învățămînt și 5 institute de cercetări științifice. Inima acestui raion al culturii va fi clădirea impunătoare a Academiei de Științe a R.P.Chineze. E interesantă, în această privință, o comparație care zugrăvește admirabil avîntul de dezvoltare al Chinei noi: numai suprafața acestui centru cultural va egala toată suprafața Pekinului de azi, a cărui populație de 2.700.000 locuitori se va dubla.

În partea de sud-est și nord-est se vor ridica noi cartiere industriale. Numai o fabrică de textile, aflată acum în construcție, va ocupa o întindere de 90.000 metri pătrați.

Ceea ce te izbește în fiecare clipă, indiferent de care ramură de activitate ar fi vorba, este măiestria cu care poporul chinez își îmbină moștenirea culturală națională cu noul conținut al culturii și cu țelurile construcției socialiste. Fie că e vorba de porticurile în stil clasic chinezesc, ce se văd la marile întretăieri de drumuri, sau de canalizarea Pekinului, vechi de peste 500 de ani, dar care e lărgită azi și modernizată, poporul chinez respectă tot ce s-a făcut bun în trecut, dar dezvoltă în același timp totul, imprimă pretutindeni ritmul nou al vieții sale de azi.

Același lucru se poate observa și în viața literară și artistică. Este deosebit de interesant să vezi cum teatrul clasic chinez, vechi de mii de ani, osificat, a fost împrăștiat și constituie astăzi unul din cele mai răspândite mijloace de educație cetățenească, socialistă a oamenilor.

Formele teatrului s-au conservat. Și azi se joacă pe scena clasică, cu măști, fără decoruri, în costumele vechi, și adesea ideile sînt exprimate prin simboluri, în loc de cuvinte, prin gesturi, obiecte, culori etc. S-au păstrat și muzica, și chiar personajele operelor, dar ele vorbesc astăzi alt limbaj: limbajul care educă și călăuzește masele în lupta lor pentru consolidarea libertăților cucerite.

Pekinul de azi este orașul în care se îmbină, poate mai mult ca în orice alt oraș chinez, tradițiile milenare ale acestui popor harnic, cu noua construcție socialistă.

Prietenia dintre marele popor chinez și celelalte popoare ale lagărului păcii și socialismului își găsește expresia și în acest dans popular românesc, executat cu iscusință de un ansamblu artistic chinez cu prilejul mitingului festiv care a avut loc la Pekin, anul trecut, în cinstea zilei de 23 August.

Pekinul, orașul fanzelor* cenușii și mohorâte, cu tănuitele lor interioare, Pekinul de ieri cu străzile sale înguste și pline de praf, devine văzînd cu ochii un vast oraș-grădină, cu clădiri mari, încăpătoare și luminoase, cu bulevarde largi, cu masive spații de verdeață, cu monumente de artă, focar de cultură.

În acest cadru nou, într-adevăr demn de un mare popor care construiește socialismul, vor dobîndi mai multă valoare, mai multă strălucire, monumentele antichității și locurile memorabile, ansamblurile arhitectonice și operele de artă ale vechiului Pekin.

Pekinul se dezvoltă în pas cu țara întregă, întinerește și se transformă neîncetat.

Pekinul, ca și China întregă, a jucat un rol uriaș în istoria veche a Orientului Îndepărtat. Cultura și civilizația chineză, semănate pe pămînturile vecine ori mai îndepărtate, au rodit și au dat lăstare noi și puternice în cultura universală.

Azi, acest minunat și străvechi

Din Pekin, pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale uriașului pămînt chinez, sînt trimise pe calea aerului imense cantități de bunuri de larg consum. În fotografie: pe aerodromul din Pekin un avion de transport este încărcat cu mărfuri ce se expediază în Sinkian, cea mai îndepărtată provincie din nord-vestul Chinei.

oraș întinerit, simbolizînd talentul, forța și vitalitatea marelui popor chinez, pășește înainte spre un viitor de măreție.

Pekinul, simbolul realizărilor poporului chinez, a devenit una din marile capitale ale lumii. Pekinul a devenit o mare capitală a păcii în Orient, căci el este capitala bravului popor chinez liber și apărător al păcii, capitala unei uriașe țări care luptă cu abnegație contra uneltirilor imperialiste în Asia.

Dacă totuși te vei întreba, cititorule, ce îmbie ochii și inima cel mai mult la Pekin: monumentalele clădiri, coloritul orașului, obiectivele, sculpturile miniaturale de o migală aproape de necrezut, sau altceva? Voi răspunde fără ezitare că ceea ce am admirat cel mai mult la Pekin este omul nou chinez.

Omul nu care, cu modestia și hărnicia lui nemărginită, a creat o uriașă, bogată și multilaterală civilizație, care vreme de peste 20 de ani a dus un crîncen război revoluționar încununat de victorie împotriva unor dușmani întotdeauna mai bine înarmați; omul care dislocă azi sute de milioane de metri cubi de pămînt pentru a zăgăzui puhoiul cîtotpitor al apelor; omul care zidește canale de navigație, hidrocentrale, palate ale culturii, constructorul Chinei noi socialiste.

* fanza: casă chinezească

Un eveniment istoric: întâlnirea din luna Iunie a.c. dintre premierul Consiliului Administrativ de Stat și ministru al Afacerilor Externe al R. P. Chineze, Ciu En-lai, și primul ministru al Indiei, Jawaharlal Nehru. Reprezentanții popoarelor chinez și indiene, numărând un miliard de oameni, au arătat lumii întregi că două dintre cele mai mari popoare de pe glob sînt ferm hotărâte să întretină relații de prietenie și pace, și să se opună oricăror uneltiri agresive în Asia. În fotografie: primul ministru indian Nehru (în stînga), întîmpinîndu-l pe aeroportul din Delhi (India) pe premierul Ciu En-lai, cărui i s-au oferit tradiționale ghirlande de flori.

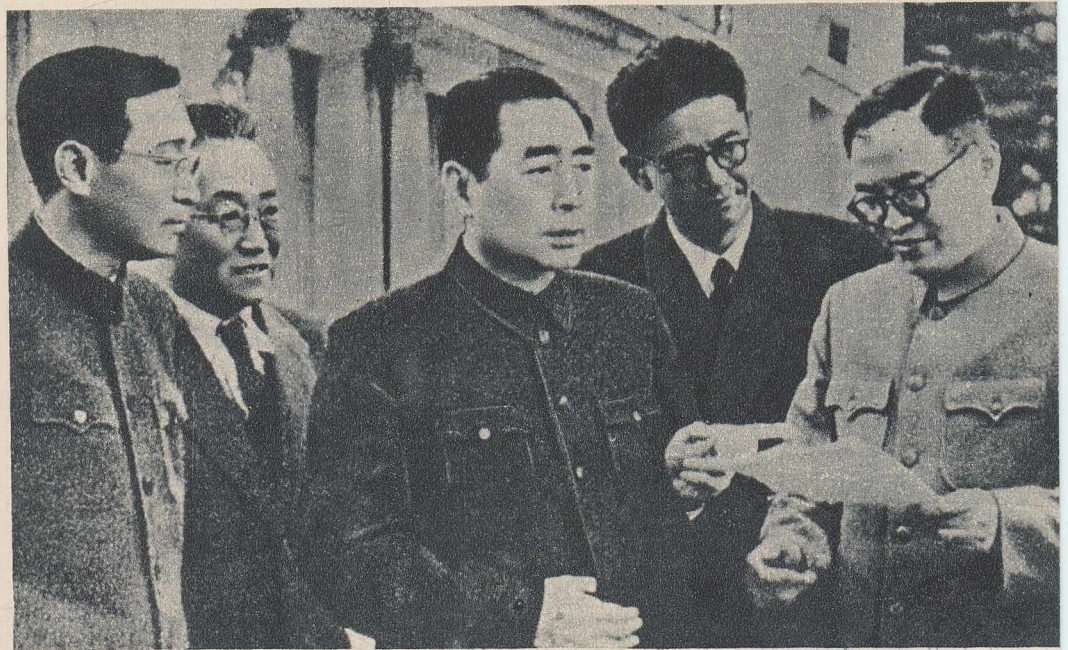

Armata Populară Chineză de Eliberare este un vajnic apărător al cuceririlor poporului chinez și al păcii în Extremul Orient. În fotografie: aspect de la grandioasa paradă militară desfășurată la Pekin, cu prilejul celei de a patra aniversări a R. P. Chineze.

CHINA POPULARA MARE PUTERE MONDIALĂ

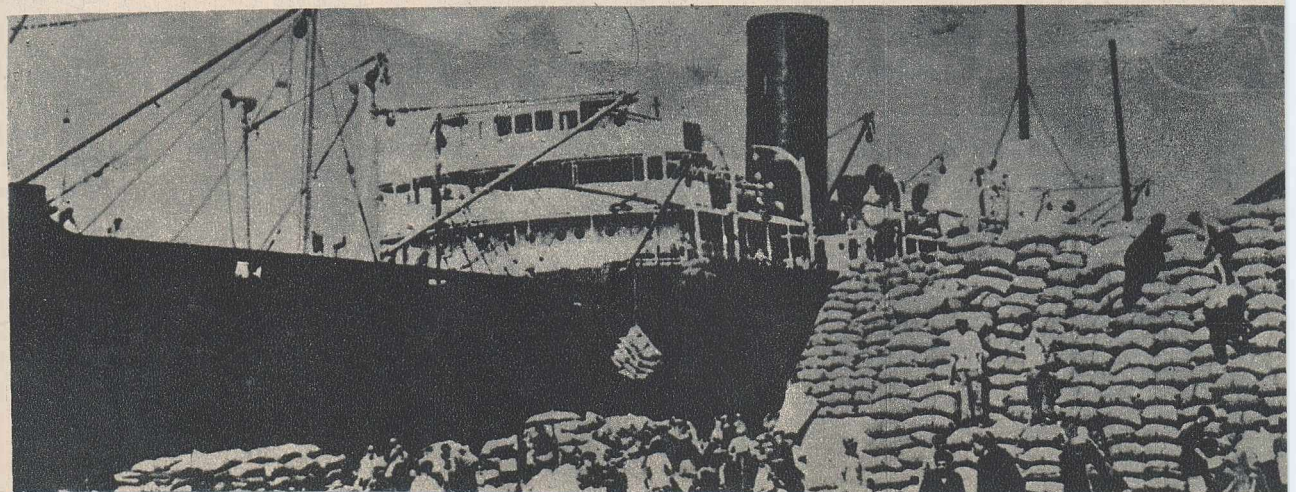

Un grup de tinere din Pekin citesc în ziar textul noii Constituții a R. P. Chineze, care consfințește marile drepturi și libertăți cucerite de poporul chinez sub conducerea Partidului Comunist.

În zilele conferinței de la Geneva: Premierul Ciu En-lai în mijlocul unui grup de membri ai delegației chineze.

★
În luna mai 1951 guvernul S.U.A. a adoptat faimoasa rezoluție cu privire la aplicarea „embargo”-ului față de R. P. Chineză, adică interzicerea comerțului cu această țară. Această încercare de gîtuire economică a Chinei populare s-a soldat cu un lamentabil eșec. Pînă și unele țări aliate cu S.U.A. n-au ținut seama de măsura Washingtonului și au stabilit legături comerciale cu marea Chină, care întretine în prezent relații comerciale cu zeci de țări din Asia și Europa. În fotografie: un vapor britanic ancorat în portul Haikion este încărcat cu o mare cantitate de orez chinezesc ce urmează să fie transportat la Ceylon.

DIN POEZIA CHINEZĂ

Desen de Eugen TARU

STĂPÎN SÎNT PE OGORUL MEU

de SIAO-IU

Acest ogor e-ntreg al meu acum,
și întâmplarea asta-i fără seamăn!
Iar ziua-n care mi s-a dat pământ
e-a douăzeci și una din august.
Cine-ar putea cîndva s-o dea uitării?
Dar spre-amintire veșnică, neștearsă,
eu am săpat-o în zidul casei mele.

Ogorul meu
nu e un biet ogor sărman,
albit de var
sau spulberat de vînt,
ci un pământ de soi,
lucios și gras
și bulgărele reavăn,
pe care-l iau în mîină și-l duc lîngă obraz,
are mireasma cea mai dulce și-amețitoare
pentru mine.

Eu voi lucra ogorul
și-am să răstorn în brazda lui
puterea înzecită de care sînt în
stare:

Ogorul meu e-o pîrtică
din avuția țării mele.
Uzinele își vor deschide
nesățioase guri,
cerînd mereu să li se umple burta,

și eu va trebui să le hrănesc,
să le trimit bumbac și grîne
spre a primi de-acolo mîncare, băutură,
vestminte pentru vară
și haine calde iarna.
Ogorul meu va trebui să dea
și el, după puterea lui,
bucate și bumbac pentru popor.

Imi voi ara și semăna pământul,
iar pentru-a-l face cît mai roditor
am să mă culc tîrziu
și-am să mă scol devreme.
Fără să-mi pese dacă-afară-i soare
sau burniță sau ploaie cu bulbuci,
am să-l hrănesc, împrăștiind
pe tot întinsul lui îngrășăminte.
Ce minunat va fi în Cireșar!
Gaolianul fi-va mai înalt
decît acoperișul casei mele,
cu frunze lucitoare ca niște săbii mari;
vor da la soare, grînele în pîrg
și ca un fulg nemărginit și alb
bumbacul va pluti lîngă pământ;
porumbul falnic va purta, semeț,
știuleții, încă cruzi, la subțioară,
cu mătăsoase fire aurii.

De dimineață pînă în amurg
îmi voi păzi ogorul,
ferindu-l de lăcuste,
de grindină și vînt,
voi îngriji bumbacul
să fie alb ca neaua,
plivindu-l și prășindu-l după ploaie.

Căci cine pînă-acum, din neamul
meu,
a stăpînit vre-un petic de pămînt?
În vremea împilării și-asupririi
boierii stăpîneau pămîntul țării,
boierii-nstrăinați de glie
care habar n-aveau
ce e gaolianul sau porumbul,
dar ne răpeau ogoarele,
ne biciuiau și ne speteau,
sugîndu-ne, mereu mai nesătui,
tot sîngele din vine.
Asupritorii și-au pierdut puterea
și-au fost zvîrliți afară
căci vremea lor s-a dus.
Iar minunatele cuvinte:
„Ogorul lui și-l ară fiecare”,
sînt astăzi imnul fericirii noastre,
cîntarea roditorului pămînt.
Acest ogor e-ntreg al meu acum,
și întâmplarea asta-i fără seamăn!
Iar ziua-n care mi s-a dat pământ
e-a douăzeci și una din august.
Cine-ar putea cîndva s-o dea uitării?
Dar spre-amintire veșnică, neștearsă,
eu am săpat-o-n zidul casei mele.

DE CE ZÎMBEȘTE CUMNATĂ-MEA

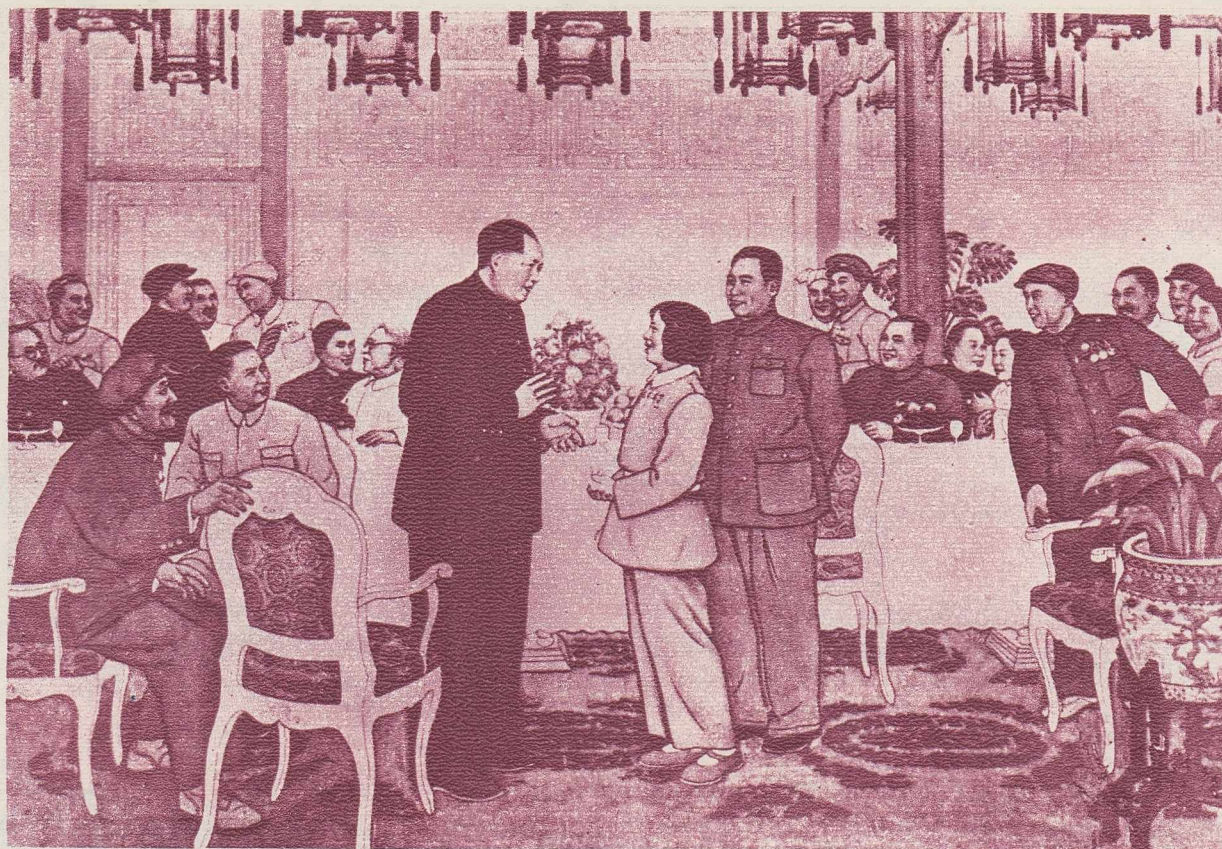
(Cîntec popular din valea rîului Huai)

Atunci cînd țarca-ncepe a sîruga
înseamnă că va sosi o veste bună
Și-ntr-adevăr primit-am ieri
scrisoare
de la un frate-al meu mai mare,
iar eu am dat s-o slovenesc întîi.
Cumnată-mea din mîini mi-a smuls-o.
Zic:
„Ei, cumnăjică, asta nu se cade!”
Dar ea-mi răspunde: „Nu e dreptul
meu?”

Deschide așadar scrisoarea
și-n vreme ce citește
neîntrerupt zîmbește.
Degeaba îi vorbesc:
nici nu m-aude!
M-arăt întăritat de așteptare
și-i strig în gura mare:
„Ce scrie-acolo?
Vreau să știu și eu!”
Cumnată-mea, văzîndu-mă-nciudat,
e toată numai zîmbet.
„Ei, frăjioare, zice ea,
ce scrie-aici e fără-asemănare!
Căci frate-tău mai mare,
în valea rîului Huai
muncind cu spor,
e dat acum drept pildă tuturor.”

În romînește de
Virgil TEODORESCU

Eroina Heo-Kuei-Lan înfățișează pe Mao Tze-dun la recepția Eroilor Muncii (Tabloul de Anul Nou)

ARTA UNUI POPOR LIBER

— convorbire cu artistul plastic Eugen TARU —

Ne-am adresat tov. Eugen Taru, laureat al Premiului de Stat, — care a vizitat China nouă în primăvara anului trecut — cu rugămintea de a împărtăși cititorilor revistei noastre câteva din impresiile pe care i le-a lăsat cunoașterea nemijlocită a artei plastice chineze, câteva din aspectele reprezentative ale acestei arte în zilele noastre. Publicăm, în rândurile ce urmează, cele dăruite de tovarășul Eugen Taru.

„Pe una din străzile Șanhaiului am văzut — puțină vreme de la sosirea noastră — un lucru care ne-a impresionat în mod deosebit. În jurul unei gherete, așezați pe scăunase scunde, șezând cu picioarele strânse sub ei, numeroși oameni, sprijiniți de pereți, răstoiau într-o pioasă tăcere niște cărțuți ilustrate. I-am revăzut, când ne-am reîntors, peste mai bine de o oră, continuând să privească cu aceeași concentrată atenție, aceleași cărțuți. Privirile noastre uimite, Cion-I-Si, interpretul nostru, i-a răspuns aducându-ne și nouă câteva din acele mici albume cu coperiți viu colorate: ele conțineau zeci și sute de desene care, înălnțuite, istorisau o poveste vie și interesantă, inspirată de cele mai multe ori

HUA TIEN-JU :

Luptători pe frontul producției (Basorelief)

KU-JUAN

din problemele actualității. Textul era micșinat câteva cuvinte pe fiecare pagină. Am aflat atunci cum, datorită analfabetismului cumpănit în care de veacuri a fost ținut poporul chinez, cărțile scastea, în care vorbeau nu cuvinte, ci imaginile plastice, au fost primite cu sete și „cittie” cu pasluna.

Acest fapt este—cred—reprezentativ pentru unul din cele mai izbitoare aspecte ale mișcării plastice din China nouă: largă ei pătrundere în masă și interesul viu cu care e primită de popor.

Cărțile ilustrate de care vorbeam mai sus nu constituie decât unul din vehiculele care duc celor 600 de milioane de chinezi arta plastică. Preiutindeni pe unde am călătorit, pe joncile de pe fluviul Hwai și în bordeiele îndumecate — vestigii ale trecutului, din cătunele ce împrejmulesc Cantoul, pe balustradele podurilor ori pe scheiele noilor construcții, am văzut afișe, desene, caricaturi legate de cele mai arzătoare probleme ale actualității. Multe din ele mobilizează masele pentru campaniile agricole, unele cheamă la întreceri pe marile șantiere, la lupta pentru pace, altele militează pentru cauza căsătoriei contractate după libera voință etc.

Înainte de proclamarea R. P. Chineze, mulți desenatori, gravori și caricaturiști și-au părăsit atelierelor și au pornit cu Armata Populară de Eliberare în lungile sale campanii; mai friztu, după eliberare, artiștii s-au dus pe șantierele marilor construcții, locuind printre muncitorii luni de-a rândul, creșd cu operativitate lucrări mobilizatoare, capabile de mare forță educativă.

Am admirat profund înaltul spirit partinic în arta pictorilor chinezi, am admirat marea modestie cu care artiștii de recunoscut talent lucrează, alături de mari panouri decorative, lozinci și placarde pentru stimularea respectării igienei, ori grafice de producție. Această apropiere, ocaastă completă identificare a artei lor cu preocupările și năzuințele maselor, este cheia uriașei răspândiri și prețurii de care se bucură plastica în China nouă.

Să dau un exemplu de felul în care artiștii plastici chinezi înțeleg să-și pună arta în slujba educării, a transformării conștiinței omului simplu. „Nien-Hua” — tradiționalele ilustrații de Anul Nou — sînt printre cele mai vechi și populare forme ale plasticei chineze. Tipărite în trecut de conducătorii cultelor religioase, ele aduceau imagini ale diferitelor zeități. Improspătate în fiecare primă zi a anului nou — pe porțile sau pe zidurile caselor — ele aveau, după părerea chinezului ținut în misticism și ignoranță, forța tainică de a-l ocroti de boli, de secetă ori inundații.

În ultimii ani, cunoscînd puterea circulatorie a acestor ilustrații, pictorii le-au înnoit compiet conținutul, legîndu-le de actualitate, făcîndu-le purtătoare ale noilor idei. Succesul acestor lucrări a fost enorm. În numai trei ani, artiștii chinezi au realizat peste 2.000 de tablouri care au fost multiplicale într-un total de 100 milioane exemplare. Ele s-au epuizat cu o atît de uimitoare rapiditate, încît a fost greu să se mai găsească un rînd de exemplare din lucrările cele mai bune, pentru a ne fi dăruite nouă!

Cele mai prețuite și mai răspîndite „Nien-Hua” sînt asîdat tablourile închinale eroicului Partid

MO PU:

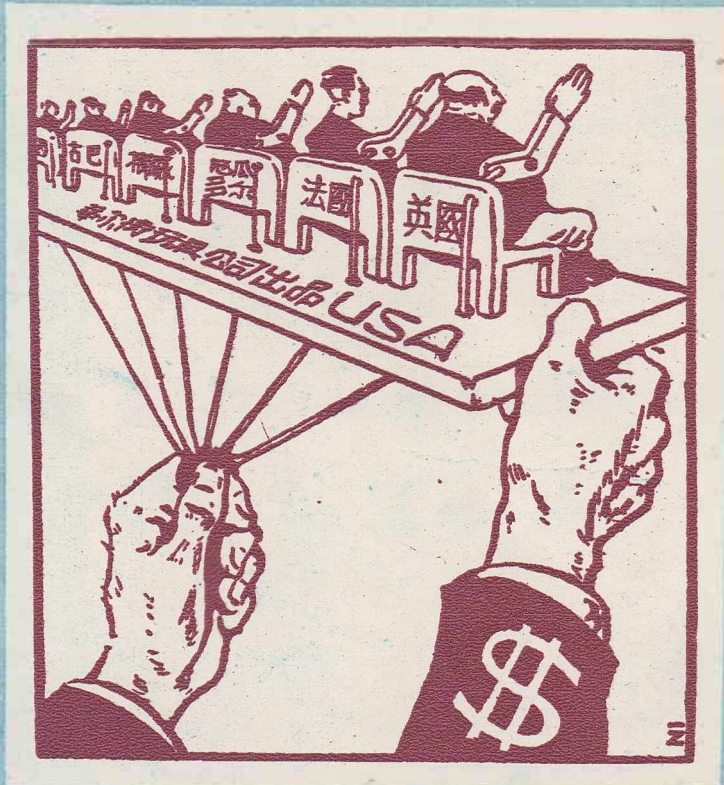
Amatori (gravură)

Ziua răfuieții (pictură)

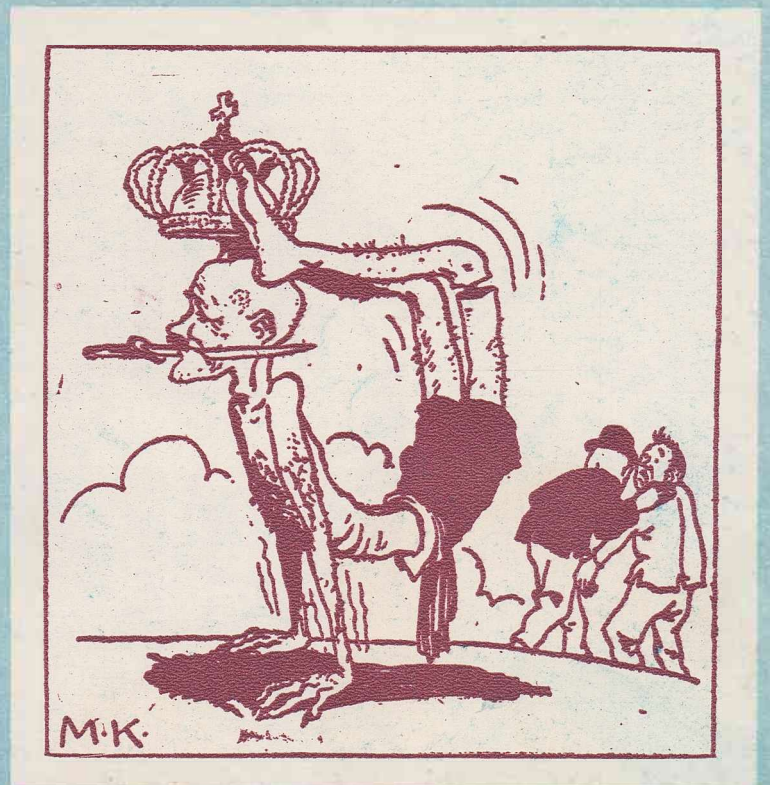
Comunist Chinez, conducătorilor săi, victoriilor mișcării populare de eliberare. Ca să cităm doar câteva: „Adunarea festivă în cinstea celei de a 30-a aniversări a Partidului Comunist Chinez” de Hon-I-Min și Dîn-Lun, „Președintele Mao Tze-dun în mijlocul țărănilor” de Ku-Juen, „Marea unitate a popoarelor din China” de E-Tean-lui, „Eroina Hao-Kuei-Lan întâlnește pe Mao Tze-dun la recepția Eroilor Munell” de Lin-Gang etc.

Sau alt exemplu. L-am cunoscut personal – într-o vizită pe care i-am făcut-o în casa sa din Pekin – pe unul din marii meștri, continuatori ai tradiționalei arte clasice chineze, Tsi-Pai-și. În vîrstă de 94 de ani, maestrul cu obrazul asemenea pergamentului îngălbenit de vreme își continua creațiile la masa sa de lucru. Cu citiva vreme în urmă, bătrînul pictor ceruse ca în una din curțile sale interioare să fie dat drumul unui stol de porumbei. Săptămîni de-a rîndul Tsi-Pai-și a stat tăcut, încercînd aproape, în mijlocul porumbeilor, urmărindu-le ușoara filfire a aripilor, grația zborului, coloritul delicat. Apoi, întors în atelierul său, a creat un admirabil tablou, de dimensiuni uriașe, în care stilul clasic al picturii chineze este folosit într-o minunată compoziție cu flori, pomi și po-

WANG-JI-CHIH:

Jucărie americană (caricatură)

MI-KO:

Ciang Kai-și (caricatură)

EUG. TARU:

Micul Li

rumbel. Cu această lucrare bătrnul pictor a salutat Congresul Partizanilor Păcii din ȧrile Asiei și zona Pacificului. Lucrarea poate fi văzută și azi împodobind holul Hotelului Păcii din Pekin.

Aceleiași nobile cauze a luptei pentru pace i-au închinat compozițiile lor pictorii Teng Ciu („Campania de semnături pentru pace”), Ti-Ma-Hun („Dețășamentele de voluntari chinezi trec printr-un sat coreean”) etc

Deosebit de combativi și dovedind ingenioase soluții în rezolvarea problemelor dificile pe care le ridică caricatura, și în special caricatura pozitivă — sînt caricaturisții chinezi, dintre care am avut bucuria de a-i cunoaște personal pe Mi-ko, Tsai-Jo-hung, Fan-Cion și Chung-Lin.

Lucrările reproduse în plănșele de față ilustrează, într-o oarecare măsură, ce este reprezentativ în actuala plastică c'ineză, atît în ce privește tematica, cît și măiestria ei artistică. Plină de un intens dramatism, realizată cu mijloace sobre dar cu forță expresivă, lucrarea binecunoscutului gravor Ku-Juan — „Podul din oameni” — aduce imaginea unui act de eroism al ostașilor chinezi, petrecut cu adevărat în timpul războiului de eliberare: pentru a înlesni trecerea rapidă a trupelor peste valurile unului riu ce nu avea pod, mai mulți ostași s-au cufundat în apa pe jumătate înghețată, susținînd vreme îndelungată pe umerii lor puntea de asfalt pe care au trecut camarazii lor.

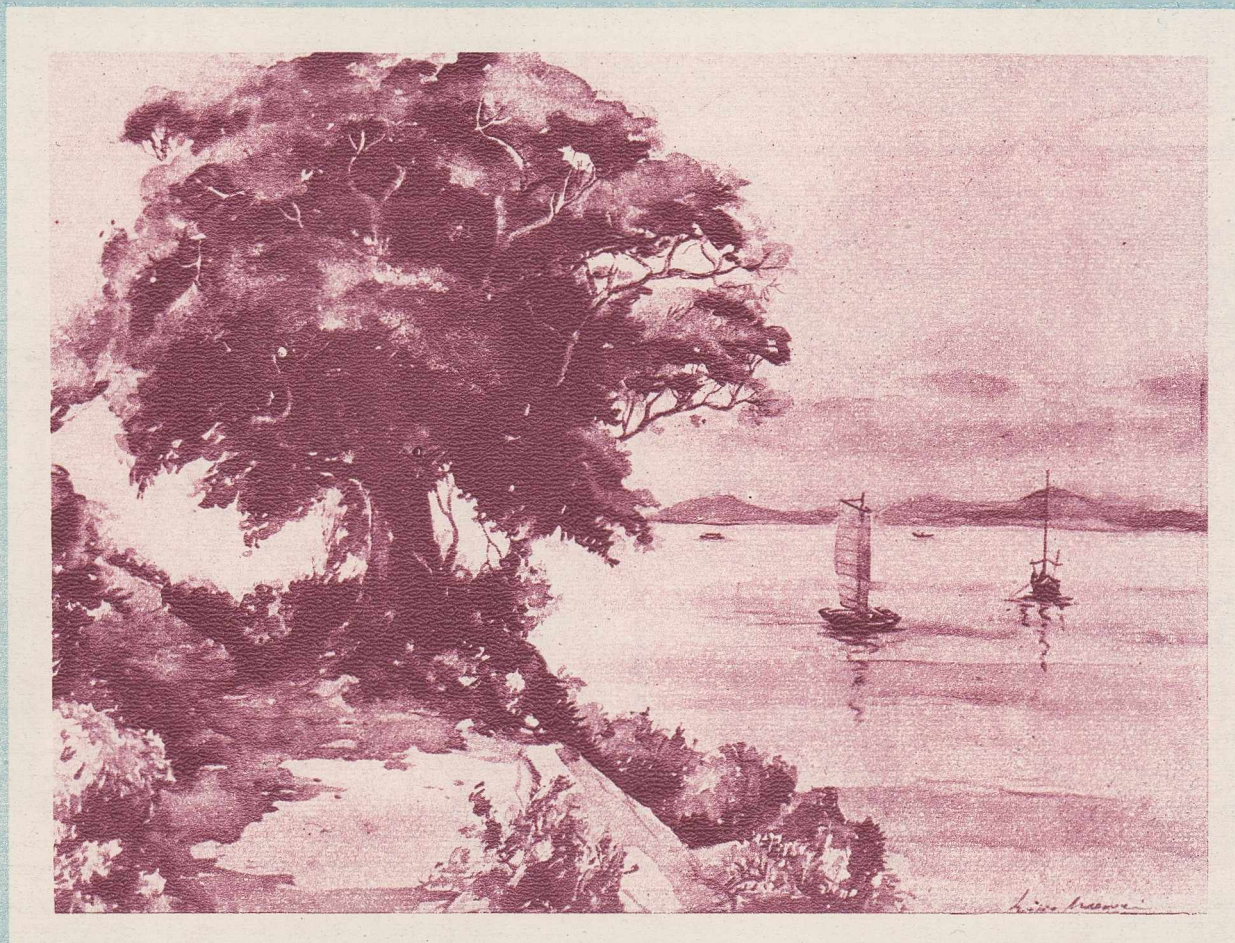
Îi regăsești apoi, cu ani mai firzivi, pe același oameni care nu și-au precupețit sîngele pentru libertatea țării, rătăindu-se în satul lor cu moșierul care i-a exploatat crunt atît amar de vreme (pictura lui Mo Pu: „Ziua rătăielii”), ori bucurîndu-se din plin de roadele muncii or pașnice, împreună cu iubitul lor conducător Mao Ţze-dun („Eroina Hao-Kuei-Lan întîlnește pe Mao Ţze-dun la recepția Eroilor Muncii”).

Ne-am reîntors în patrie cu o bogăție de cunoștințe prețioase, cu un bagaj bogat de amintiri, pe care ne-am străduit să le împărtășim apoi prin articole și conferințe, prin lucrările noastre. Din aceste lucrări „Flacăra” reproduce alături două lucrări. Pentru mine, imaginea micului Li — băiețușul de vreo 2 ani, care s-a strecurat printre picioarele pionierilor veniți cu buchete de flori să ne întîmpine în gara Cantonului și ne-a întîns o floare cu un aer în care se împleteau fermecător curiozitatea vie cu sfioșenia și comunicativitatea specifică chinezească — are valoarea unui simbol: simbolul prieteniei sincere și fraterne care leagă minunatul popor chinez de poporul țării noastre.”

Toate acestea, tov. Taru ni le-a povestit, arătîndu-ne mereu noi reproduceri ori lucrări originale — albumașe ilustrate, afișe și caricaturi, vestitele „Nien-Huo” — pe care le-a adus cu sine din China. Cele patru plănșe alăturate aduc cîtoror noștri cîteva imagini ale viguroasei plastice chineze.

S. F.

LIGIA MACOVEI:

Pe fluviul Tsien-Tang

In inima ARCTICEI

de S. MOROZOV

Foto: I. RIUMKIN

Încă din cele mai îndepărtate timpuri cercetătorii neînfricați au căutat să pătrundă în tainele ținuturilor veșnicei tăceri — Arctica.

Numeroase expediții întreprinse în decursul veacurilor cu prețul unor mari sacrificii au reușit să ridice puțin câte puțin vălul misterului ce acoperea regiunile polare și să dea omenirii unele cunoștințe asupra naturii acelor regiuni.

Cele mai îndrăznețe și mai pline de rezultate au fost obținute însă în ultimele decenii; ele sînt roadele expedițiilor polare sovietice. Exploratorii sovietici au izbutit să ajungă în inima Arcticei și să organizeze aci vaste cercetări de mare însemnătate științifică, care au răsturnat o serie de noțiuni asupra naturii regiunilor Arcticei Centrale.

Astfel, în 1948-49 expedițiile științifice sovietice au descoperit și explorat un lanț muntos submarin ce traversează Oceanul înghețat de Nord. Acest lanț poartă azi numele de „M. V. Lomonosov”.

În primăvara anului 1954 de la Moscova a plecat spre Arctica o nouă expediție pentru a continua și dezvolta cercetările științifice întreprinse de aviatorii polari și savanții sovietici în ultimele decenii și pentru a șterge și ultimele „pete albe” de pe harta Oceanului înghețat de Nord. Această expediție, care întrece în proporții pe toate cele de pînă acum, a organizat pe ghețurile în derivă din Arctica Centrală două stațiuni de cercetări științifice: stațiunea „Polul nord-3”, amplasată pe o banchiză la 86°00' latitudine nordică și 175°45' longitudine vestică și condusă de Eroul Muncii Socialiste A. F. Treșnikov, candidat în științe geografice, și stațiunea „Polul nord-4”, amplasată la 75°48' latitudine nordică și 175°25' longitudine vestică, condusă de E. S. Tolstikov, candidat în științe geografice.

Ambele stațiuni desfășoară cercetări științifice din domeniul oceanografiei. Colaboratorii stațiilor măsoară adîncimea oceanului, studiază relieful fundului oceanului și structura lui geologică, fauna marilor adîncimi, istoria dezvoltării ghețurilor polare și fac observații neîntrerupte asupra vremii.

În afara celor două stațiuni științifice, un detașament aerian sub conducerea încercatului aviator polar I. I. Ceraviciinii, Erou al Uniunii Sovietice, avînd pe bord un grup de savanți în frunte cu magnetologul M. E. Ostrekin, cercetează amănunțit regiunea polului nordic — Bazinul Polar Central — acolo unde sub apele oceanului se întinde lanțul muntos „M. V. Lomonosov” și observă adîncimea, curenții oceanului, fenomenele atmosferice și magnetice.

În aceste pagini redăm cîteva fragmente din notele de drum ale ziaristului sovietic S. Morozov, însoțite de fotografiile luate de I. Riumkin, ambii corespondenți speciali ai revistei „Ogoniok”, care au luat parte la noua și temerara expediție polară, zburînd cu avionul pilotat de aviatorul polar I. S. Kotov, Erou al Uniunii Sovietice.

Călătoria aeriană spre Arctica te uimește atît prin rapiditatea ei, cît și prin schimbarea bruscă a peisajului, în ciuda anotimpului. Într-o frumoasă dimineață de martie roțile avionului au strivit ochiurile de apă de pe betonul aeroportului din Moscova, iar la amiază pe sub aripi se zăreau primele pete albăstrii de apă apărute pe învelișul de zăpadă al fluviului Severnaia Dvina, precum și macaralele încremenite de pe cheul încă pustiu. În aceste zile de sfîrșit de iarnă al portului Arhanghelsk. Spre seară pe geamul cabinei încălzite încep să apară ornamente pitorești din gheață, tot atît de albe ca și tundra abia perceptibilă prin sticla devenită opacă.

Traseul călătoriei, cel indicat pe hartă, întretaie rețeaua gradelor tot mai sus și mai sus spre nord-est, iar avionul auriu „IL” cu aripile-i întinse lasă în urmă sute și sute de kilometri. Jos, tundra nemărginită face loc ghețurilor plutitoare ce încătușează marea. Privite de pe „plafonul aerian” aceste ghețuri, înflorate de petele întunecate ale ochiurilor de apă, sînt aidoma mozaicului bizar al unei podele uriașe.

Severnaia Zemlia este lăsată în urmă spre sud. Acum zburăm deasupra mării larg deschise.

După Marea Laptev, nu prea adîncă și indulcită de apele marilor fluvii siberiene, încep întinderile oceanului. Titanică este forța oceanului cu multe etaje de ape calde

și reci, care se mișcă neconținut între pol și ecuator. Și într-o veșnică frământare, ghețurile vechi polare se îngheșuie, se îngrămădesc unele peste altele. Această impetuoasă presiune a ghețurilor face să se nască munți de gheață întretaiați din loc în loc de breșe cu forme fantastice. Prin ceața ușoară a aburilor se zăresc ochiurile negre ale adîncurilor fără fund.

★

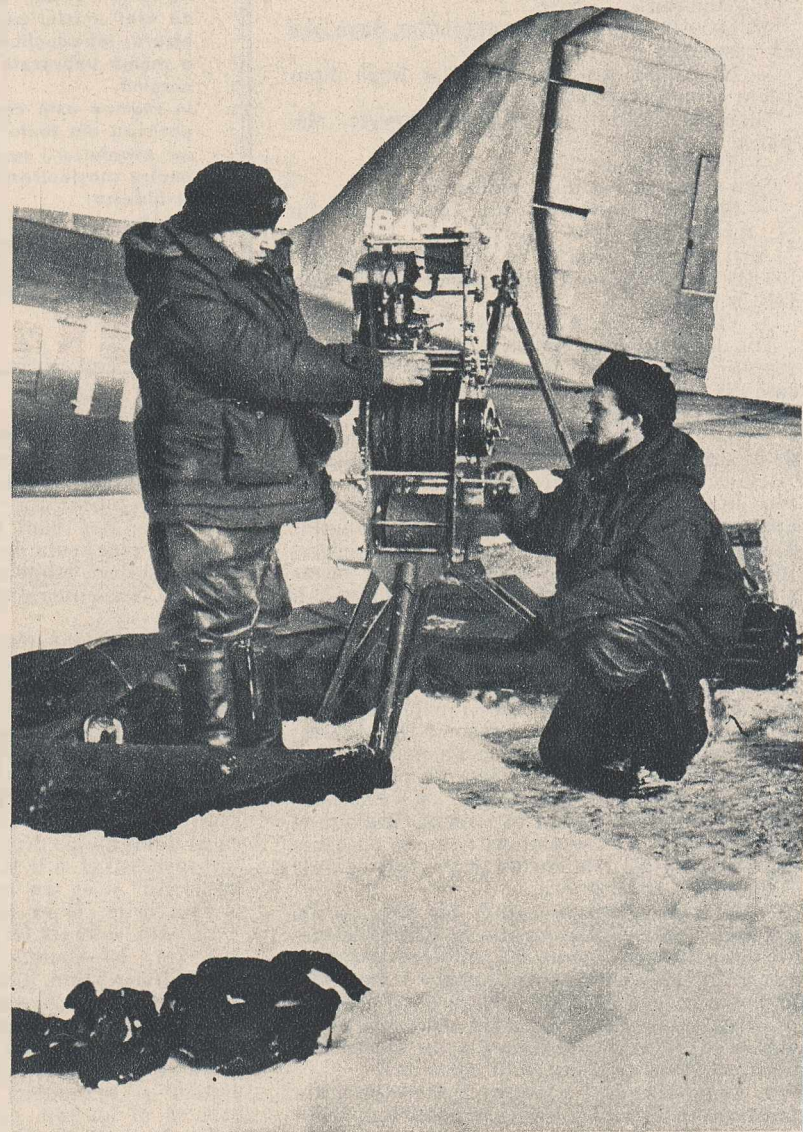
Ochiul experimentat al pilotului polar stabilește de la înălțime vîrsta și trîncia învelișului înghețat al oceanului. Cîmpurile de gheață, care se întind sub noi timp de aproape patru ore, sînt probabil bune pentru aterizare. Dar va rezista oare această gheață la o nouă presiune? Viitoarea așezare a stațiunii științifice, care într-un an de zile urmează să traverseze în derivă întreaga Arctica Centrală, are nevoie de o temelie trîncică, solidă. Ea are nevoie de un masiv compact, puternic format de mai mulți ani, presat de vînturi și de geruri, o temelie de gheață care să fi rezistat numeroaselor presiuni și deplasări de ghețuri.

Căutăm cu răbdare tocmai un asemenea masiv.

— Am găsit! — exclamă de o dată Treșnikov, aplecîndu-se peste parbriz.

— Știu eu, Alexei Feodorovici? — răspunde cu îndoială Kotov, — masivul, desigur, s-ar potrivi pentru

Profesorul I. I. Hakkel și oceanograful A. L. Sokolov verificînd un aparat hidrologic.

Remorcate de tractoara, automobilele „G.A.Z.” sînt scoase pentru a face prima lor cursă pe banchiză.

locuit, dar se pare că e cam riscant să aterizăm aici.

Kotov și Treșnikov hotărâsc să continue căutarea. Dar iată au trecut aproape șase ore de zbor și nu găsim nimic mai bun.

— Vrei nu vrei, Ilya Spiridonovici, va trebui să te întorci la masivul acela. Un câmp foarte bun, compact, mai bun nici nu vom putea găsi, — îi spune cu insistență Alexei Feodorovici.

— Ei bine, — se învoiește după un timp de gândire Kotov — ce ar fi să ne întoarcem? Numai că pentru aterizare va trebui să căutăm un teren undeva prin vecinătate. Iar încărcăturile duminicale, Alexei Feodorovici, vrînd-nevrînd va trebui să le aducem prin transbordare, așa cum le-am aduce de la gară pînă în oraș.

Rîzînd, prietenii au ajuns la concluzia că cheltuielile ce ar urma să se facă cu transbordarea încărcăturilor nu ar fi chiar atît de mari. După puțin timp Kotov găsi o banchiză bună pentru aterizare, la vreo nouă kilometri de masiv.

Ori de cîte ori aterizezi pe o banchiză în derivă, aceasta îți provoacă neliniște. Cum se va comporta oare suprafața instabilă de gheață, cînd va fi atinsă de schiurile grele? Cu toate că de sus ea pare solidă, în realitate poate să nu fie îndeajuns de rezistentă... Și atunci avionul greu de oțel, îndată ce atinge gheața, este înghițit într-o clipă de adîncurile oceanului. Cu ce binoclu ai putea să distingi de sus breșele camuflate sub zăpadă, troiene înalte și sloiuri de gheață ascuțite, ale căror contururi dispar în lumina orbitoare a soarelui?

Dar se vede că îndelungații ani de experiență imprimă ochilor aviatorului polar o agerime proprie, foarte sensibilă. După ce examinează minuțios banchiza, Ilya Spiridonovici coboară tot mai jos și deodată munții de gheață devin uriași și trecură vertiginos sub noi, strălucind cu ascuțiturile lor al-

bastre în bătaia soarelui. Zburînd contra vîntului, Kotov ateriză și un semnal strident din cabina pilotului ne avertiză: „Atenție! Nu vă mișcați! Fiecare la locul său!”

O izbitură... a dona... a treia... Schiurile lunecă tot mai încet și cîmpul necunoscut de gheață, pe care îl priveam de sus cu neliniște în urmă cu cîteva minute, devine adăpostul nostru, casa noastră. Deschidem portiera cabinei, lăsăm scara, coborîm pe gheață și cu toții începem să ne învîrtim în jurul unui burghiu de oțel ce sfredește gheața.

— Grosimea e tocmai bună, — jubilează Treșnikov, scoțînd cremaliera udă de apa mării. Strălucind de bucurie, îl îmbrățișează pe Kotov.

— Îți mulțumesc, nene-comandant. Această gheață va suporta orice avion.

— De suportat îl va suporta — consimte Kotov — dar n-ar strica să nivelăm nițel gheața, pentru că nu cumva avioanele noastre „IL” să se dea peste cap la aterizare.

Comandantul ia cel dintîi din avion o cazma grea. Toți îi urmărim exemplul și în următoarele două-trei ore echipajul îndeplinește cu conștiinciozitate o muncă pe care portarii o cunosc foarte bine. După ce parcurgem banchiza de la un capăt la altul și marcăm cu stegulețe terenul de aterizare, lichidăm asperitățile gheței, nivelăm troienele și sloiurile de gheață.

„Fără oboseală?” Nu. Nu voi îndrăzni să folosesc această expresie curentă, căci sub hainele noastre grele din pînză de cort căptușită cu vată și în pîslarii căptușite cu blană, sudoarea curge șiroi. Ochelarii fumurii se aburesc și îngheață pe un ger de treizeci de grade. Cazmalele și lopețile devin tot mai grele, iar terenul mai prezintă numeroase ridicături, dealuri, șanțuri. Lucrînd ritmic, Kotov și Treșnikov o iau mereu înainte și întorcîndu-se încetinesc ritmul. Cu

exigența unor controlori, ei examinează fiecare metru pătrat al suprafeței curățate de noi. Da, pilotul și omul de știință — unul Erou al Uniunii Sovietice și celălalt Erou al Muncii Socialiste —

posedă o bogată experiență în acest domeniu.

S-ar părea că s-a terminat!..

Tîrînd lopețile și cazmalele, ne îndreptăm spre avionul deasupra căruia zboară în bătaia vîntului

În această primitoare și călduroasă căsuță de zăpadă se află salonul ofițerilor stațiunii de cercetări științifice „Polul Nord-3”. Bucătarul I. M. Sarikov (în fotografie) are de făcut față multor sarcini...

Lansarea primei sonde radio.

zmeul de carton al antenei avionului.

Radiofonistul Bogatkin a și stabilit legătura cu Marele Pământ (continentul) și cu celelalte tabere în derivă.

Dar pînă la odihnă mai e mult. Trebuie să mai montăm cortul, să punem în funcțiune soba cu gaze, să adunăm zăpada pentru topit, ca să ne asigurăm apa necesară

Sosirea helicopterului la stațiunea de cercetări științifice în derivă „Polul Nord-3”

pentru spălat, pentru ceai și masă.

★

Au trecut trei zile. Și iată că avurăm emoții mari cu întîmpinarea avionului pilotat de Mironenko, care ne-a adus carburanți. Nikolai Vasilievici a aterizat însă minunat. Stopînd lîngă tabără, el a ieșit din cabină mulțumit și surizător. În timp ce noi scoatem butoaie din avion, rostogolindu-le pe niște scînduri proptite pe gheață, oaspeții de pe Marele Pământ beau ceai și luau o gustare în cortul nostru. După ce au mîncat și s-au odihnit, ne-au mulțumit și au plecat înapoi.

La plecarea lor, glumeam:

— Gara a început să funcționeze, dar orașul încă nu există.

— Ne vom duce în oraș cu taxiul — spuse Treșnikov, cînd a doua zi ne-a sosit avionul „AN-2” cu un motor.

Colhoznicii și medicii rurali cunosc bine aceste avioane. Ele pot fi văzute deasupra semănăturilor, deasupra livezilor de pomi fructiferi și deasupra locurilor lipsite de drumuri amenajate, unde sînt folosite pentru ca medicii să poată interveni la timp. Pilotul Mihail Protasovici Stupișin a condus cu mînă sigură avionul „AN-2” pe o distanță de o mie cinci sute de kilometri deasupra gheturilor plutitoare.

— E o frumusețe, această libelulă! — admira Kotov biplanul ușor, care după aterizare n-a parcurs nici cincizeci metri. — Cu o libelulă ca aceasta poți să zbori oriunde.

Cei nouă kilometri deasupra munților de gheață și a ochiurilor de apă — drumul aerian scurt de la „gară” și pînă la viitorul „oraș” — au fost parcursi de „taxiul” nostru în cîteva minute. Dar aterizînd pe suprafața ondulată a banchizei, avionul sărea și zăngănea ca o căruță pe un drum cu hîrtoape. Din nou Treșnikov și Kotov au pornit să sfreddească gheața și să măsoare cîmpul în lung și în lat. Masivul compact, vechi de mai mulți ani, examinat atît de amănunțit de sus, a fost cercetat acum aproape pe pipăite. Și din nou omul de știință și aviatorul au rămas mulțumiți de alegerea făcută.

★

Orașelul nostru a devenit o stațiune de cercetări științifice în derivă. Construcțiile continuă. Rînduri de corturi formează o mică ulicioară, pe terenul de descărcare s-au strîns vreo sută de tone de diferite materiale, iar de pe continent sosesc mereu alte și alte avioane.

Intr-o dimineață ne-a sosit și un helicopter. Pîntecos, roșu ca focul

în razele piezișe ale soarelui, el coborî aproape vertical din înălțimi. Palele lungi și late ale elicei ridicau nori de zăpadă.

L-am felicitat pe pilotul Alexei Feodorovici Babenko. N-au trecut decît doi ani de cînd zburase deasupra canalului Volga-Don, răminînd vreme îndelungată în suspensie deasupra ecluzelor, pentru ca fotografi să poată lua imagini de sus. Apoi el i-a uimit pe moscoviți, coborînd pe terenul stadionului „Dinamo” cu un buchet de flori pentru echipa de fotbal învingătoare. Apariția helicopterului pe o banchiză plutitoare în centrul Arcticii a produs tot atîta senzație.

Echipajul helicopterului are sarcina de a veghea asupra securității taberei în derivă. În cazul deplasărilor de gheață, al ivirii spărțurilor și a ochiurilor de apă, helicopterul se poate înălța cu ușurință. Iar apoi de sus el va găsi o altă banchiză, mai bună, pentru tabără.

La „gara de gheață” a fost adus un automobil „GAZ-69”. Deși el circulă pe orice teren, totuși este departe de a fi amfibiu, pentru a pluti peste ape pînă în tabără și nici nu este un spărgător de gheață, pentru a-și face loc printre ghețari. În ajutorul lui a venit helicopterul. În cabina încăpătoare a helicopterului este loc suficient pentru un „GAZ-69”.

Avioanele au mai adus în tabără piesele unui tractor și ale unui mare agregat energetic al viitoarei centrale electrice. Ne-au trebuit vreo două ore ca să le descărcăm din cabină. Iar helicopterul a transportat în cîteva minute, ca o macara, coloșii de oțel pe locul unde ele urmează să fie montate.

Curînd în orașelul plutitor vor apare case veritabile. Case de locuit prefabricate, demontabile! Ușoare și trainice, confecționate dintr-un material calorifug, ele vor putea fi deplasate pe gheață pe patine, fiind remorcate de tractoare.

Din avionul lui Petr Pavlovici Moskalenko, cu care urmează să plecăm, tocmai s-a descărcat primul transport de piese ale caselor prefabricate, construite în uzinele din Moscova și Leningrad.

— Transmițeți celor din Moscova și Leningrad sincerele noastre mulțumiri, — ne spuneau locuitorii orașelului în derivă, luîndu-și rămas bun de la noi, — să nu ne uite, să ne scrie cît mai des. La vechea adresă: raionul Polul Nord...

La stațiunea de cercetări științifice „Polul Nord-4” a sosit avionul aducînd diferite materiale de pe continent.

Vechea și vestita stațiune balneo-climaterică Karlovy-Vary trăiește periodic un însemnat eveniment cultural: Festivalul Cinematografic Internațional.

Și anul acesta Festivalul a fost pregătit de guvernul cehoslovac cu o deosebită grijă. Participanții și-au putut da seama de aceasta din primele clipe ale sosirii la Karlovy-Vary. Intrând în camerele hotelului „MOSCVA” care ne-au fost rezervate, fiecare dintre noi, membrii delegației R.P.R., am simțit dragostea caldă a unui prieten bun. N-apucasem să lăsăm jos bagajele, când am și zărit pe masă o carte de vizită cu tradiționalul „bine ați venit” în românește. Din perete privia portretul tovarășului Gheorghiu-Dej. Pe masă, alături de cartea de vizită, erau primele cadouri: o cutie cu țigări, o mapă cu hîrtie, plicuri și ilustrate, insigna festivalului... Și de îndată — deși la sute de kilometri de patrie — ne-am simțit acasă. E o senzație plăcută și întăritoare.

În schimb natura a fost cam nepriemnică: din 14 zile cât am stat la Karlovy-Vary — 12 zile a plouat.

Aproape în fiecare seară, hotelul a trebuit să fie încălzit. Dar și de data aceasta omul s-a dovedit a fi mai puternic decît stihia. În ciuda intemperiilor — Festivalul a avut un succes deosebit.

Karlovy-Vary e o localitate veche. Înainte de a se descoperi marea forță curativă a izvoarelor termale de aici, harnicii locuitori ai Boemiei au ridicat între stînci și dealuri un oraș. „Orașul vechi” — așa se numește și azi această parte a localității. E o așezare tipic medievală, cu ulițe înguste, ce urcă piepțiș muntele, transformîndu-se adesea în scări cu zeci și zeci de trepte. Și casele sînt vechi, solide, cu pereți groși de piatră și acoperișuri ascuțite. Iar jur împrejur s-a clădit orașul nou — cu hoteluri mari de cîte 4 și 5 etaje, parcuri, străzi pline de magazine. Omul a luptat cu îndrăjire aici ca să smulgă naturii fiecare petec de pămînt. Cursul zgomotos și zburdalnic al râului Ogrje a fost domesticit și înghesuit în spațiul strîmt al unei albiie de beton. În multe părți valurile furioase ale râului lovesc chiar în temeliiile caselor. Dar temeliiile sînt solide. Sus în încăperile luminoase, copiii se joacă fără grijă...

Vara aceasta, ploile torențiale căzute în centrul Europei au scos din matrice lor multe rîuri, pricinuind mari pagube. S-a zăbătut și Ogrje, umflîndu-se peste măsură. Dar zadarnic.

Chiar din prima seară, profitînd de o pauză între două ploii, ne-am dus să îl salutăm. Îi admirăm valurile negre înspumate, mugind la cotituri, cum se rostogoleau cu o repeziune uimitoare sub poduri. Dar atît. Mugeau a neputință.

Karlovy-Vary s-a gătit de sărbătoare în întîmpinarea oaspeților de la Festival. Somptuosul hotel „MOSCVA”, unde se afla statul major al marii competiții artistice, s-a împodobit cu steagurile celor 29 de țări participante și cu o emblemă uriașă, purtînd cele trei litere M.F.F. care ne-au devenit deosebit de familiare în cursul celor 2 săptămîni de ședere în Cehoslovacia. Le-am putut întîlni oriunde — pe frontispiciile caselor, pe cîmile din care cei veniți la

de M. NOVICOV

cură beau apele tămăduitoare, în vitrinele magazinelor, pe cutiile de chibrituri și pachetele de țigări, pe ambalajul bomboanelor... În Cehoslovacia e o foarte veche tradiție a filmului. În toată țara funcționează mii de cinematografe și toți cetățenii sînt la curent cu noutățile producției de filme. De aceea și Festivalul e așteptat cu atîta nerăbdare și înconjurat cu atîta atenție caldă.

Alături de emblema festivalului cu cele trei litere mari — M.F.F., puteai întîlni la tot pasul — scrisă în limba cehă și în alte limbi — lozincă: „Pentru pace, pentru prietenie între popoare, pentru nobilele aspirații ale umanității!” Aceasta era lozincă Festivalului și se poate spune că Festivalul i-a corespuns în mare măsură, atît prin participarea largă a oamenilor de cultură din toate părțile globului, cît și prin conținutul majorității filmelor care au fost prezentate.

Festivalul de la Karlovy-Vary a adus un aport considerabil în lupta cineaștilor progresiști din întreaga lume împotriva tendințelor acaparatoare ale firmelor capitaliste din Statele Unite, care tind să inunde piața tuturor țărilor subjugate cu producția lor în serie, purtătoare a ideologiei gangsteriste de apologie a crimei și a urii față de om. Despre această luptă ne-au vorbit, cu amărăciune dar și cu îndrăjire, realizatorii de filme progresiste din țările apusene.

Cunoscutul regizor brazilian Alberto Cavalcanti ne-a povestit, de pildă, că industria cinematografică din țara sa, destul de bine utilată, de altfel, a trebuit să-și sisteze activitatea din cauza lipsei de filme de peliculă. Monopoliștii americani refuză să livreze producătorilor brazilieni acest produs; în schimb înundă țara cu filmele lor dez-mătate.

Alberto Cavalcanti a prezentat la festival un film frumos, care vorbește cu multă forță despre viața grea, plină de mizerie, a lucrătorilor de pe malul oceanului Pacific. Solicitat de către delegațiile țărilor de democrație populară să vîndă licența pentru acest film,

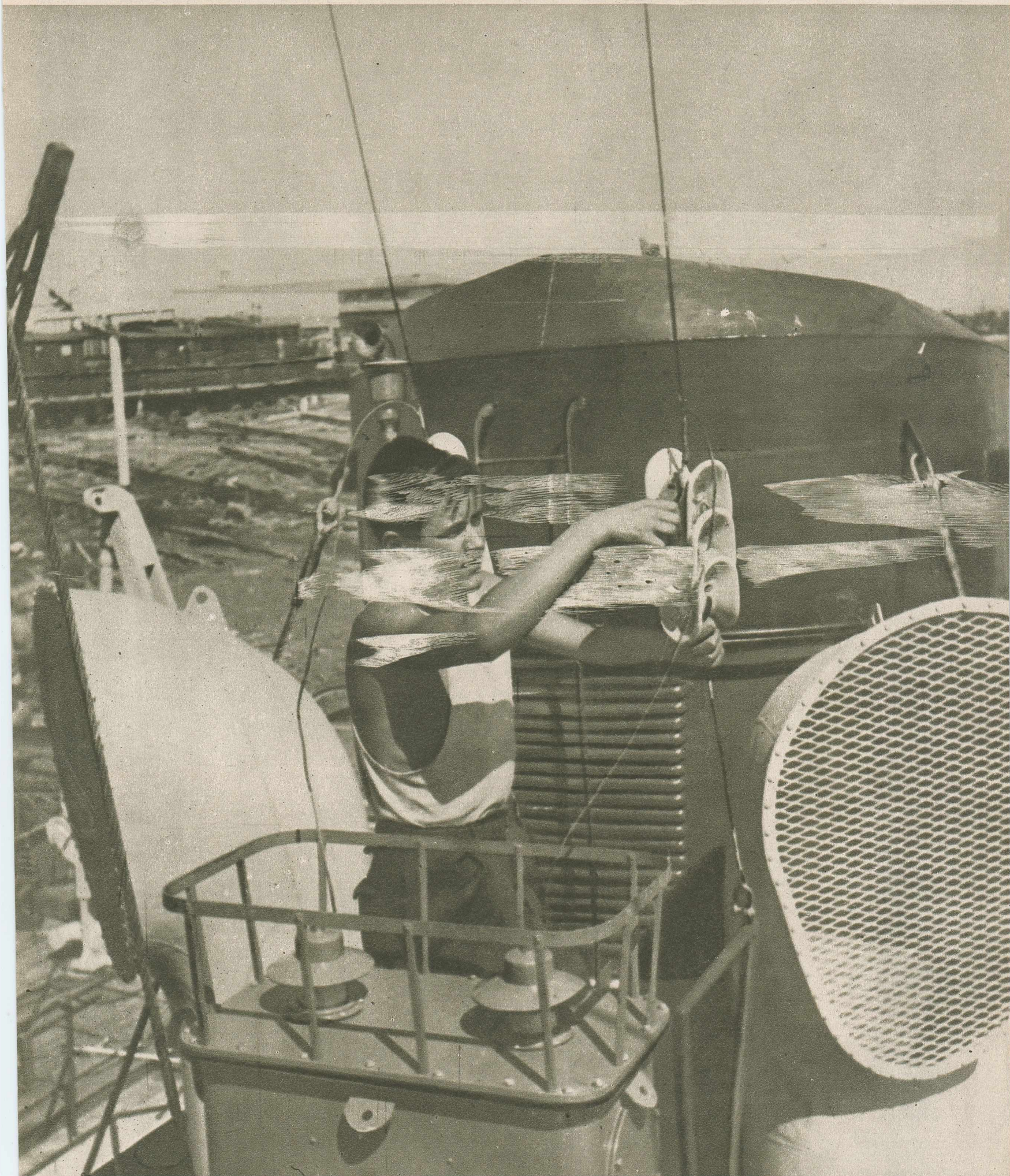
a refuzat. — Nu vreau să vînd, spunea el — vreau să schimb, pentru că măcar astfel să dau poporului meu posibilitatea să vadă filme bune, purtătoare ale unor adevărate probleme umane.

Gurmukh Sidhu, membru al delegației indiene la Festival, ne-a povestit cîte greutăți au trebuit să învingă realizatorii minunatului film „DOI ACRİ DE PĂMÎNT”. Timp de doi ani toate casele producătoare de filme refuzau să finanțeze această producție. De ce? Pentru că proprietarii capitaliști nu vor să producă decît filme în genul istoriilor polițiste americane, iar filmul „DOI ACRİ DE PĂMÎNT” oglindește suferințele și aspirațiile poporului. — Succesul filmului nostru la acest festival — ne spuneau delegații indieni — este pentru noi un neprețuit stimulent pentru a continua lupta întru promovarea unei arte cu adevărat umane.

De cel mai mare succes s-au bucurat la Festivalul de la Karlovy-Vary filmele sovietice. Prin ele arta sovietică a demonstrat din nou că efortul de creație devine artă numai atunci cînd izvorăște din problemele cele mai însemnate ale vieții contemporane. Frumusețea imaginilor purtătoare ale marilor idealuri — ale socialismului și comunismului — iată secretul farmecului, pe care-l emană operele cinematografice sovietice.

Filmul „PRIETENI CREDINCIOȘI” e o comedie, și încă una foarte veselă. Timp de o oră și jumătate, cît a durat prezentarea lui, în sala principală a Festivalului, rîsul n-a conținut nici pentru o singură clipă. Acțiunea e plină de situații neprevăzute, coincidențe și replici de-un umor scilicitor. După vizionare însă nu rămîi în nici un fel cu impresia că ai ris gratuit. Dimpotrivă: filmul te învață scenă cu scenă. Și pleci hotărît să lucrezi în așa fel ca să nu semeni cu cei ridicuți, ci dimpotrivă, cu oamenii înaintați care duc înainte acțiunea. Prin această particularitate a sa, filmul „PRIETENI CREDINCIOȘI” a fost remarcat în mod deosebit. La noi se spune cîteodată: „nu se poate face o comedie într-adevăr veselă, dacă eroii sînt pozitivi”. Pe acei care mai cred așa, îi sfătuiesc să se

La șantierele navale din Galați se fac ultimele pregătiri în vederea lansării unor nave. Tânărul electrician Gheorghe Cozma montează antena la remorcherile de 1200 H.P.

La Posada, în mijlocul unui încântător peisaj montan, într-un fost castel regal, se află astăzi o tabără de pionieri.

Foto: Cios TADEU

PORTRETUL COMIC AL WALL-STREET-MANULUI*)

Imperialiștii sînt cruzi și cinici, setoși de aur și de sînge, dar nu pot ascunde oamenilor fața lor ridicolă și nu-i pot împiedica să ridă de ea. Literatura înaintată își cunoaște datoria de a stimula acest rîs sănătos, prin dezvăluirea contradicțiilor în care dușmanul se înecă, urmărit de ura, dar și de ironia oamenilor simpli. Acelui importante sarcini a literaturii îi răspunde ultima carte a lui I. Ludo, puternicul pamflet anti-imperialist „Gura de lup“.

Arta pamfletarului cu experiență se remarcă din primele pagini prin curajul cu care atinge laturile caraghioase ale principalilor reprezentanți ai Wall-Streetului, fără ca prin aceasta să estompeze caracterul lor odios, să minimalizeze politica lor îndreptată împotriva intereselor vitale ale popoarelor.

Pamfletul își propune și reușește să dovedească lipsa de perspective a politicii imperialiste, să demaște panica, alarma de care e inspirată această politică, ridicolul de care e străbătută. Monopolistul cu arma atomică în mînă apare drept ceea ce este în realitate: un gangster care deține puterea în stat. El crede că, arătînd popoarelor pumnul, le va înfricoșa pentru totdeauna și că va putea teroriza la nesfîrșit poporul american cu amenințarea anchetelor și închisorilor; incult, el speră că va putea înmormînta cultura, asigurînd triumful ignoranței și crimei; tiran dublat de un demagog, el își închipuie că libertățile cetățenești, dreptul la muncă și pîine trebuie să dispară pe veci, pentru a fi amintite doar la campaniile electorale; la el trădarea se cheamă patriotism, corupția — cinste, asasinatul — curaj civic etc. O asemenea încercare de a înfățișa realitatea de-a-ndoaselea nu este numai condamnată, de la început,

*) I. Ludo: „Gura de lup“ — Editura Tineretului.

la faliment, dar întreaga ei desfășurare este întovărașită, în chip firesc, de ridicol. Rîzi de diferitele poze ale imperialiștilor, și te bucuri întrevăzînd deznoșdămîntul lor comun.

I. Ludo a concentrat într-un singur personaj trăsăturile cele mai caracteristice ale clicii care stăpînește astăzi Statele Unite. Goana după profituri, fascismul, militarizarea își au în carte, ca principal exponent, pe Gus Mc Barthy, numit, așa cum cere jargonul oamenilor de afaceri, și „colonelul“ sau „regele“ Pac-pac. Porecla închide în ea și biografia eroului. La început delicvent de rînd și spărgător de greve, el devine apoi „avocat“ (cu diplomă falsificată în atelier propriu) și de aici se saltă în postura de monopolist și om de stat. În ceea ce spune și în ceea ce face îl recunoști cînd pe McCarthy, cînd pe Morgan, sau pe Ford, cînd pe Dulles, cînd pe toți deodată. Toți îi ascultă ordinele și îl linguesc pe acest Pac-pac, simbol al gangsterismului devenit forță conducătoare în stat, prin sinteza crimei cu businessul și politica.

Cea mai pregnantă definiție a metodelor Wall-Street-manului ne-o dă însuși titlul cărții: „Gura de lup“. Unealta obișnuită a spărgătorului este necesară și politicii capitaliste, spre a deschide drumul fascismului. Așa se ajunge la prigoana anticomunistă. Cît de încîntat este Pac-pac de roadele ei: „Toți anii mei tîneri mi i-am pierdut să sparg case de fier cu niște sperașuri nenorocite și cu gura de lup... Și numai bunul Dumnezeu știe cum îmi tremura pielea de frică. Și acum ajunge să strig: „săriți, bolșevicii!“... „ajutor, comuniștii!“... „trageți în roșii!“... pentru ca numai-decît casele de fier... să mi se deschidă larg, de la sine, fără nici o bătaie de cap și fără nici cel mai mic risc!... Asta zic și eu gură de lup!“.

Politică unei mari puteri, care dispune de resurse uriașe, ne apare, dintr-o dată, strivită sub meschinăria și ridicolul ei. Exponenții ei se deosebesc de infractorii obișnuiți doar prin aceea că vor să-și bage mîinile în toate casele de bani din lume. Așadar, e o deosebită de grad, nu de calitate. Iar campania anticomunistă, teroarea împotriva luptătorilor pentru pace și democrație, sînt o manevră diversionistă, cea dintîi „justificare“ pentru instaurarea robiei în S.U.A. și în lumea întreagă, prin acțiuni ca războiul provocat în Coreea, ca reinarmarea hitleriștilor.

T E H E R A N *)

Printre țările coloniale și semi-dependente ce au așîțat cel mai mult poftele imperialiștilor, se numără și Iranul. La aceasta contribuie nu numai urlașele zăcăminte de petrol care se găsec aci, ci și poziția strategică a Iranului, care fiind vecin cu Uniunea Sovietică, reprezintă pentru aceștia un deosebit interes. Iată de ce marile puteri capitaliste luptă cu înverșunare între ele pentru a acapara această țară.

În romanul său „Teheran“ scriitorul iranian Gareghin Sevunt acordă, așa cum era și firesc, un loc de frunte acestei lupte pe care o duc între ei imperialiștii.

Cu multă putere de convingere autorul ne arată că în ajunul celui de al doilea război mondial, Anglia și Statele Unite, deși profund nemulțumite de concurența Germaniei hitleriste, încurajau totuși pătrunderea nazismului în Iran, aceasta făcînd parte din marele plan al agresiunii antisovietice. Englezii și americanii erau dispuși să cedeze o parte din profituri, pentru ca, o dată cu dezlănțuirea războiului, hitleriștii să atace Uniunea Sovietică și de pe teritoriul Iranului. Dar intrarea Armatei Sovietice în această țară, în 1941, a dejucaat intențiile lor, neutralizînd clica pro-hitleristă, a cărei căpetenie, șahul Reza Pahlevi, a fost nevoit să abdice.

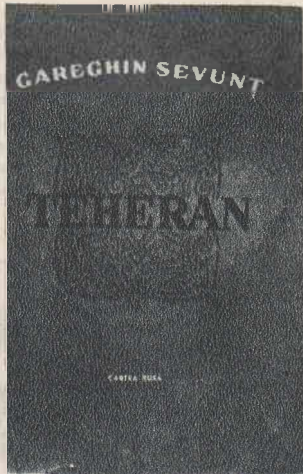
Clasele exploatatoare din Iran s-au pus întotdeauna, cu trup și suflet, în slujba capitalului monopolist străin. În paginile cărții există o întreagă galerie a reprezentanților acestor clase. Fiecare dintre ei caută să-și sfîșie pe ceilalți, atunci cînd este vorba de împărțirea beneficiilor. Dar toți fac front comun pentru a întări și mai mult crîncena aspirare a poporului muncitor iranian.

Țesătura numeroaselor conflicte care se întretaie în „Teheran“ este foarte complexă, dar fondul general al acțiunii îl constituie lupta oamenilor muncii de la oraș și sate, pentru eliberarea lor de sub dublul jug al exploatatorilor iranieni și străini.

Atenția autorului s-a concentrat în special asupra mediului universitar din Teheran. Aci trăiesc, luptă și se jertfesc pentru ideile lor o seamă de profesori și studenți, dintre care se detașează figurele luminoase ale doctorului Azadi și studentei Suria. Dragostea puternică, care se naște între aceștia doi, departe de a-i face să caute o existență tihnită, în care să-și poată rezolva liniștiți mi-

*) roman de Gareghin Sevunt-Ed. „Cartea Rusă“

șile lor probleme personale, le dă un și mai viguros imbold să se angajeze fără rezerve în marea luptă pentru fericirea poporului. Azadi devine unul dintre conducătorii organizației democratice „Calea spre libertate“. Iar atunci cînd reacțiunea iraniană, înarmată și susținută de trustman-ii americani, încearcă să lovească în mișcarea populară ucigîndu-i pe Azadi, tînăra Suria își învinge cumplita suferință și pășeste, cu și mai multă hotărîre, pe drumul pe care și l-a ales, drum greu și plin de încercări, dar de la care ea nu se mai poate abate.

Unul dintre momentele cele mai impresionante ale romanului îl formează întîlnirea de la Teheran, din 1943, între Stalin, Churchill și Roosevelt, în vederea accelerării măsurilor pentru dobîndirea victoriei asupra Germaniei hitleriste. Scoțînd în evidență puternicul ecou, pe care l-a avut această întîlnire în rîndurile maselor populare din Iran, Sevunt arată cît de mari erau speranțele tuturor oamenilor cinstiți din această țară că după război lumea întreagă va fi așezată pe temelii noi și drepte. În același timp, însă, autorul subliniază că imperialiștii s-au folosit și de conferința de la Teheran pentru a manevra în vederea prelungirii războiului, pentru a epuiza Uniunea Sovietică și pentru a fi singurii care să culegă roadele victoriei.

Intrarea trupelor sovietice pe teritoriul Iranului dă un puternic avînt mișcării muncitorești și democratice. Mare și adîncă este dragostea pe care o poartă poporul iranian Țării Sovietice, în care vede bastionul păcii și libertății întregii omeniri muncitoare. Dar reacțiunea din Iran nu s-a dat bătută: cu sprijinul imperialiștilor americani și englezi, ea a continuat să dețină prîghile de comandă ale statului. Romanul „Teheran“ se încheie lăsînd să se vadă perspectiva viitorului bătălii pe care le vor avea de dat oamenii muncii din Iran. Sînt bătăliile ale căror martori sîntem noi astăzi.

Frescă a societății iraniene din cel de al patrulea și al cincilea deceniu al secolului nostru, romanul „Teheran“ îmbină realitatea cea mai autentică cu fantezia scriitorului. Acum, cînd evenimentele din Iran țin această țară în atenția opiniei publice internaționale, cititorul va găsi în paginile cărții răspuns la o seamă de probleme, pe care i le ridică prezența aproape permanentă a Iranului în coloanele de politică externă ale ziarelor.

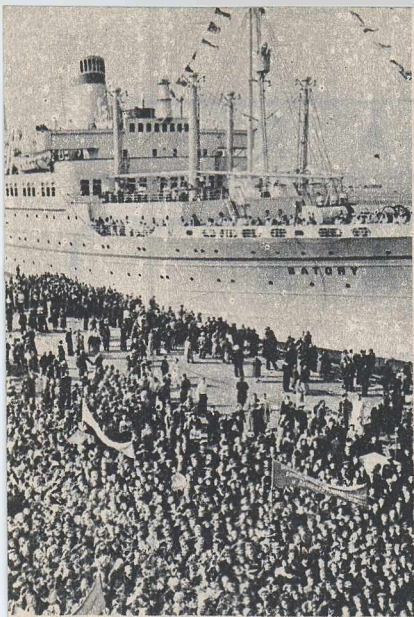
N. MINEI

Procedeu ingenios folosit de autor pentru a relata evenimentele din lumea mînuitorilor „gurii de lup“ face să crească forța și causticitatea satirei. Printre piccioarele personajelor se învîrte și se gudură un simplu cîine ciobănesc, înnoțit de altfel printr-un certificat fals, și care, pentru circum-

stanță, capătă glas și poartă vestește cele văzute în jur. Javra este entuziasmată de succesele stăpînului său Pac-pac și se întristează la gîndul pierii lui. Dar principala ei misiune este să primească piccioare. Pamfletul scriitorului I. Ludo ne îndeamnă, deci, să disprețuim și să urim nu

numai pe marii potențați, ci și pe slugile lor de tot solul. Citînd „Gura de lup“ îi primim pe toți cu același rîs care condamnă. Și este firesc, pentru că, stăpîni și slugi, au făcut și fac împreună rău — și împreună vor intra în mormînt!

Anton CELARU

ÎMPOTRIVA POLITICII RĂZBOIULUI A CLICII LUI ADENAUER

☒ In timp ce după eșecul așa-zisei comunități defensive europene cercu-
rile agresive americano-engleze urzesc noi planuri de reînarmare a
Germaniei occidentale, în țările Europei apusene crește rezistența
popoarelor față de aceste uneltiri. În fotografie se poate vedea panoul cu
inscripția „Nu înarmați Germania!” instalat în viața marelui ziar lando-
nez „Daily Express”.

În ultima vreme a luat amploare deosebită mișcarea grevistă în Ger-
mania occidentală. Fotografia noastră prezintă un pichet de grevă
fixat în fața unei uzine din Ingolstadt (Bavaria). După cum se vede,
soțiile și copiii greviștilor participă fără șovăire la această curajoasă
acțiune muncitorească, blocând intrarea în uzină cu un zid viu de
netrecut. ☒

☒ În prima decadă a lunii septembrie a sosit în portul Leningrad vaporul
polonez „Batory”, care a efectuat, după cum se știe, „Cursa păcii” prin
țările ce se mărginesc cu Marea Baltică. Pe bordul vasului se aflau
800 de partizani ai păcii din țările nordice, precum și cîte patru
reprezentanți din R. D. Germană și R. P. Polonă. Vizita la Leningrad a
vaporului polonez a prilejuit o caldă demonstrație de prietenie și pace.
În fotografie; participanții la „Cursa Păcii” sînt întîmpinați cu însuflețire
de mii de oameni sovietici care au organizat în cinstea lor un miting
pe cheiul portului Leningrad.

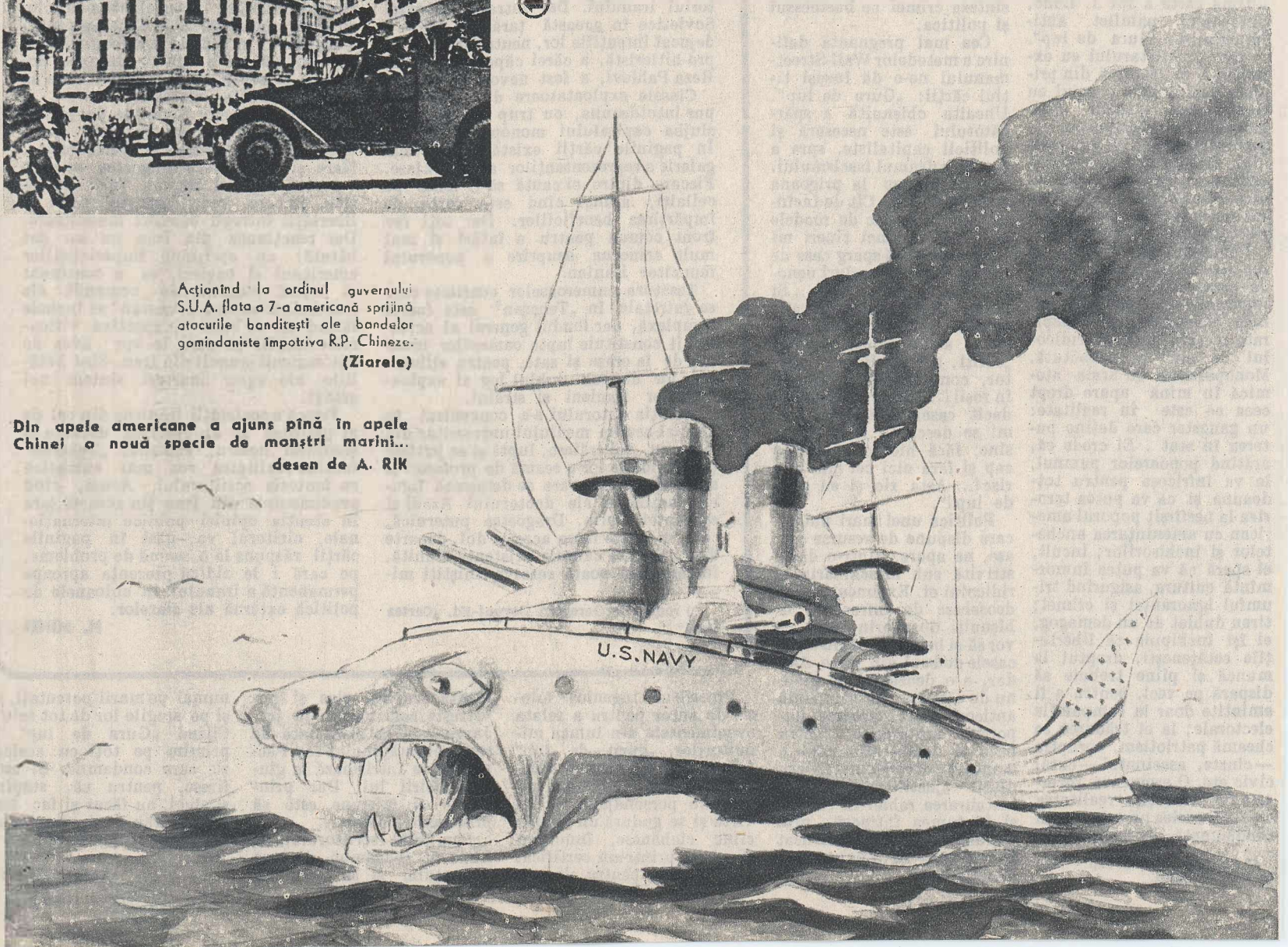
fotocronica FLACĂRII

Trupele coloniale franceze execută
în orașele și satele din Maroc razii
pentru vinerea patrioșilor, care cer
să se pună capăt dominației coloni-
ale și represiviilor sîngeroase. În
fotografie: un aspect al operațiunilor
repressive întreprinse de „civiliza-
torii” colonialiști la Casablanca.

Acționînd la ordinul guvernului
S.U.A. flota a 7-a americană sprijină
atacurile banditești ale bandelor
gomindaniste împotriva R.P. Chineze.
(Ziarele)

Din apele americane a ajuns pînă în apele
Chinei o nouă specie de monștri marini...
desen de A. RIK

SUB CĂLCIUL OCUPAȚIEI AMERICANE

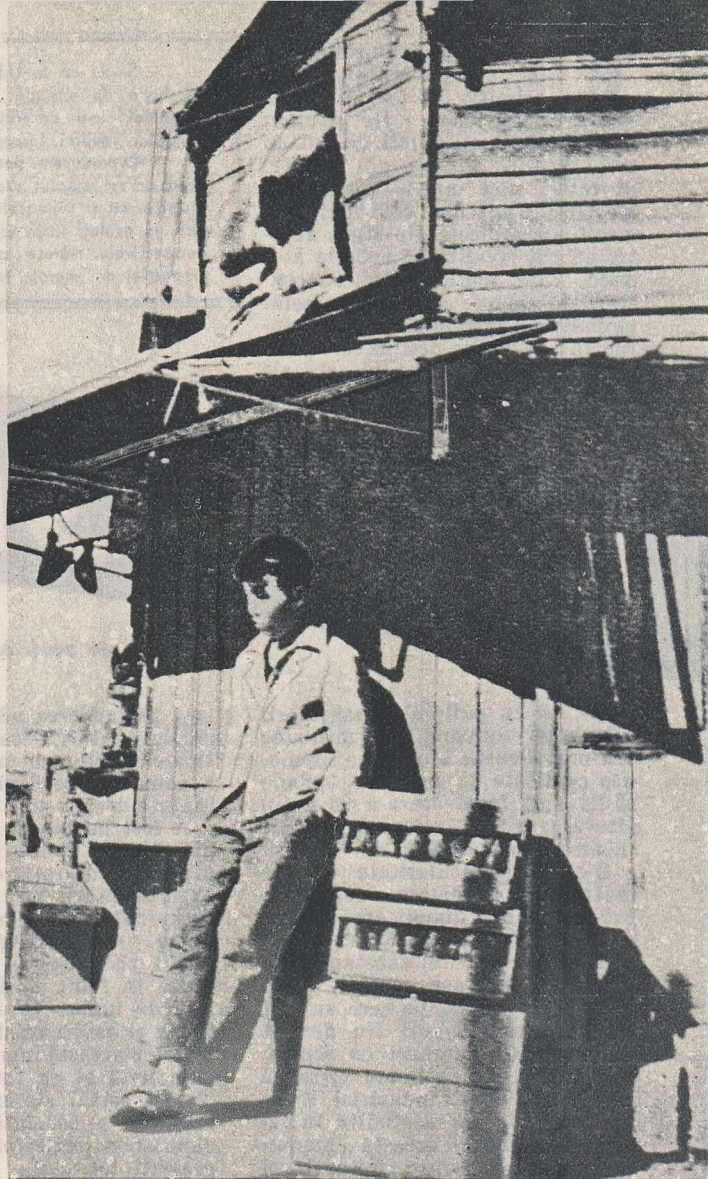
„Poporul japonez nu dorește scăderea nivelului său de trai ca rezultat al reîntărmării sau al sporirii efectivului forțelor armate”, arăta recent Mișuru Sudzuki, redactorul șef al ziarului japonez „Tribuna Nippon Simbun”, în scrisoarea cu întrebări adresate lui V. M. Molotov.

Intr-adevăr, Japonia a avut mult de suferit în ultimele decenii de pe urma aventurilor războinice ale samurailor militariști și în ultimii ani, mai ales, de pe urma cruntului regim de ocupație americană, încât orice noi încercări de a ține această țară pe panta politicii de agresiune se izbește de împotrivirea dîră a zecilor de milioane de oameni simpli din insulele nipone.

Rezultatele ocupației americane se cunosc: Japonia este împinsă în haosul economic, crește văzînd cu ochii mizeria și foamea în rândurile populației muncitoare, fascismul și corupția se extind ca pecinginea, iar cu miliardele de yen stoarse din sîngele și sudoarea poporului se construiesc sute de baze de război în scopuri agresive; cu ajutorul S.U.A. este repusă pe picioare vechea mașină de război a samurailor revanșarzi.

Dar, așa cum a arătat V. M. Molotov în răspunsurile date la întrebările ziaristului japonez Mișuru Sudzuki, „se înțelege că Japonia nu poate să rămînă vreme îndelungată în această situație de țară semi-ocupată”.

Poporul japonez, care îi privește pe ocupanții yankei ca pe dușmanii săi de moarte, își intensifică pe zi ce trece lupta pentru cucerirea dreptului său la o viață liberă, într-o Japonie liberă, democratică și pașnică.

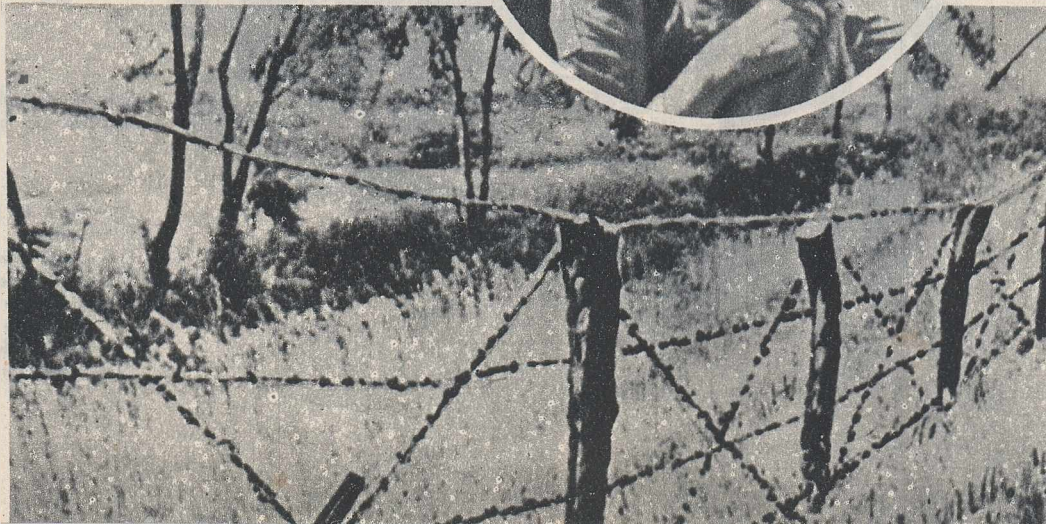
Încă un imobil din Tokio a fost ocupat de americani. Furia mulțimii nu are margini. Demonstrația de protest împotriva acestei noi fărâ-delegi s-a transformat, după cum se vede, într-un adevărat osad pentru evacuarea americanilor din imobil.

Altă victimă a americanilor: Sanjiru Masuda, unul din cei 22 pescari de pe vasul japonez „Fukuruju Madu”, care, după cum se știe, au fost desfigurați de pulberea radioactivă emanată de explozia bombei cu hidrogen, pe care au lansat-o astă-primăvară americanii în Pacific.

Chiar și potrivit datelor oficiale ale guvernului din Tokio, în Japonia există în prezent 5.000.000 șomeri. În fotografie, unul dintre muncitorii din Japonia ocupată: tînărul Hojasi, care, deși rămas fără lucru, a refuzat să lucreze în uzinele de război ale yankeilor. El a înțeles că numai prin lupta activă contra ocupațiilor americane, el și milioanele de muncitori japonezi își pot recuceri drepturile și libertățile furate.

Gardurile de sîrmă ghimpată ce brăzdează ogoarele Japoniei sînt și ele semne ale ocupației militare. Acolo, unde pînă nu de mult tîranul japonez trudea din zori și pînă seara pentru a-și agonisi o pîine sau un pumn de orez, sînt amenajate acum depozite militare, aeroporturi sau poligoane americane. În medallion: o bătrînă japoneză care și-a adunat cîteva vreascuri în pădure, trebuie să facă un ocol de cîteva kilometri spre a ajunge acasă, pentru că dincolo de sîrmă ghimpată stau de veghe sentinelele americane.

Energia joacă un rol imens în viața omului. Focul primitiv a fost o mare descoperire. De atunci, de-a lungul a mii și mii de ani au fost cucerite noi și noi redute. Și totuși nici marile descoperiri ale trecutului, nici cele mai ademenitoare proiecte din zilele noastre nu pot rivaliza cu energia atomică, care reprezintă o concentrare de energie aproape de neînchipuit. Nu întâmplător ea este înrudită cu acel foc nestins care menține iradiațiile soarelui și ale stelelor. Un kilogram de uraniu,

Știrea că în U.R.S.S. a fost pusă în funcțiune prima centrală electrică industrială pe bază de energie atomică a făcut ocolul lumii. Corespondentul revistei sovietice „Qgonjok” s-a adresat profesorului A. I. Kitaigorodski cu rugămintea de a expune cititorilor revistei însemnătatea acestui eveniment.

Reproducem pentru cititorii „Flacării” valorosul articol al savantului sovietic. În acest articol autorul explică principiile pe baza cărora se ajunge la declanșarea energiei atomice, cit și mijloacele de dirijare a acestei energii, de folosire a ei în scopuri pașnice. În același timp, savantul sovietic deschide cititorului o fereastră spre viitor, arătând perspectivele, mărețe pentru omenire, care sînt legate de dezvoltarea neîntreruptă a producției de energie termoneucleară folosită în scopuri pașnice.

mică. Ea depășește de milioane de ori energia forțelor chimice, care se manifestă numai în reorganizarea celor mai exterioare învelișuri electronice ale atomilor, cum ar fi, de pildă, energia eliberată

ENERGIA ATOMICĂ

de prof. A. I. KITAIGORODSKI

Desene de A. KATKOVSKI

poate da cu prilejul dezagregării substanței aproape 20 milioane Kw-ore. Pentru a obține o asemenea cantitate de energie, trebuie să fie arsă încărcătura a cel puțin cîteva garnituri întregi de trenuri încărcate cu cărbune...

O altă particularitate de cea mai mare însemnătate o constituie existența unor grandioase rezerve de energie interatomică în nucleele atomice ale oricărei substanțe. Ea există în apă, aer, metale, pietre și chiar în hîrtia, pe care au fost tipărite aceste rînduri. Nu demult unii savanți burghezi au schițat perspectiva unei viitoare crize de energie și a pieirii industriei. Energia atomică, larg răspîndită în natură, desființează această amenințare, chiar și pentru viitorul cel mai îndepărtat.

Încă în urmă cu vreo 20 de ani părea din cale afară de îndrăzneț pînă și gîndul că s-ar putea pune stăpînire pe forțele atomului. To-

tuși pătrunderea adîncă a științei secolului al XX-lea în lumea particulelor celor mai mici ale materiei a adus succese uluitoare cu mult înainte decît s-ar fi putut aștepta.

A fost nevoie de eforturi uriașe ale minții, de un îndrăzneț zbor al gîndirii, de o artă extrem de fină a experimentării și de o tehnică desăvîrșită, pentru a se putea ajunge la convingerea incontestabilă că există o lume atomică unică în felul ei și cu totul diferită de lumea vieții de zi cu zi. Chiar și astăzi oricine face cunoștință cu această lume este frapat de caracterul ei cu totul neobișnuit. Totuși astăzi sîntem în stare să măsurăm și să cîntărim atomii și cunoaștem legile formării și dezagregării lor.

Petele și liniile complicate ce apar pe placa fotografică, țacăniturile surde, ce se deslușesc în aparate sensibile — iată semnale pe care le primim din partea unora dintre aceste particule extrem de mici.

Urmînd calea complicată a

unor deducții logice și a unor subtile analize matematice, ne putem orienta în legile acestei lumi enigmatice, putem afla caracteristicile diferitelor tipuri de particule și determina energia lor.

În prezent ne este cunoscut că atomul reprezintă o construcție complexă, avînd mărimea cîtorva sutimi de milionimi dintr-un centimetru. Masa principală a atomului este cuprinsă în nucleu, iar în jurul acestuia se mișcă, cu o viteză enormă, electronii — particule încărcate cu electricitate negativă și care formează un fel de nor. Nucleul ca atare — volumul lui este de o mie de miliarde ori mai mic decît atomul — constă din două feluri de particule, extrem de simple: protonii, și neutronii.

Particulele nucleului sînt comprimate într-însul pînă la o densitate colosală de către forțe deosebit de puternice, care, alături de gravitate și de forțele electromagnetice, s-au dovedit a constitui un al treilea tip fundamental de forțe existente în natură. Tocmai această energie a forțelor nucleare de atracție este cunoscută în prezent sub numele de energie ato-

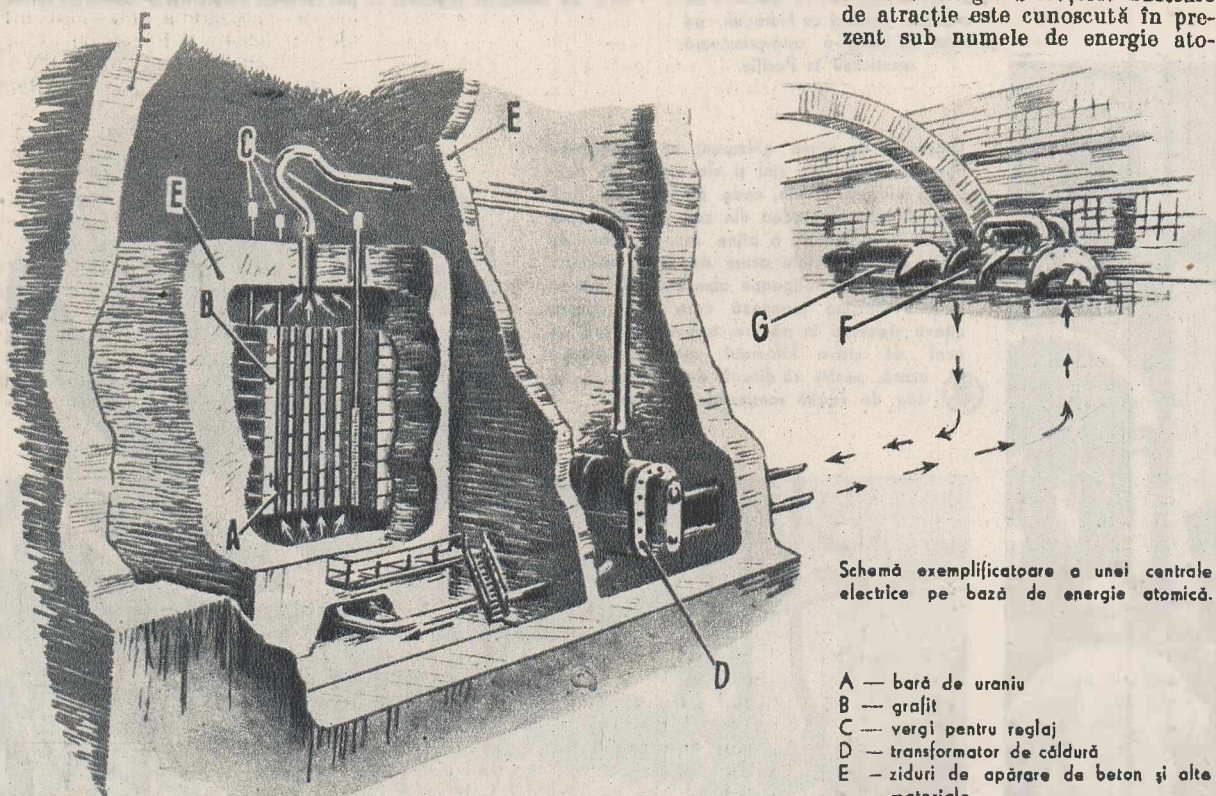
mică. Ea depășește de milioane de ori energia forțelor chimice, care se manifestă numai în reorganizarea celor mai exterioare învelișuri electronice ale atomilor, cum ar fi, de pildă, energia eliberată

cu prilejul arderii unui combustibil. Oamenii de știință s-au întîlnit pentru prima oară cu energia atomică cu prilejul descoperirii așa-zisei radioactivități naturale, care constă în dezagregarea cu de la sine putere a nucleelor elementelor grele — uraniu, radium, thorium etc. Cu acest prilej se eliberează o cantitate foarte mare de energie nucleară (în raport cu un singur atom.) Transformările radioactive ale atomilor — socotiți altădată cărămizi vechnice, neschimbătoare și indistructibile ale lumii — transformări care se desfășoară potrivit cu legile lor interne, nu au putut fi supuse însă nici unui fel de acțiuni externe. Totodată substanțele mai susamintite erau atît de puține și se dezagregau atît de încet, încît nu puteau fi folosite practic pentru obținerea de energie. Mijloacele mecanice și electromagnetice, calorice și chimice s-au dovedit nepuțincoase în fața nucleului, ca și cum acesta ar fi fost un fel de cetate vrăjită, în care natura și-a ascuns pentru totdeauna de mîna omului uriașele ei comori energetice.

Cotitura a avut loc după anul 1920, cînd au fost folosite pentru atacarea nucleului, microparticulele eliminate o dată cu dezagregarea elementelor radioactive. Cu ajutorul acestei „artilării nucleare”, întărite mai tîrziu cu minunate aparate, care formează snopi intensivi de particule atomice ultrarapide, s-a reușit să se realizeze sute și mii de transformări reciproce ale diferitelor elemente. Și totuși nici acest salt extraordinar în adîncul lumii interatomice nu a permis să se atace practic sarcina eliberării energiei colosale ascunsă în nucleele atomice. Punînd stăpînire pe reacțiile nucleare, omul n-a reușit să subordoneze voinței sale decît doar alcătuirea și distrugerea cîtorva nuclee.

Abia în ajunul celui de al doilea război mondial s-a reușit să se descopere o reacție nucleară, în care procesul divizării a cuprins dintr-o dată miliarde de atomi. Aceasta a fost cheia dorită pentru aplicarea practică a problemei pe scară industrială, cheia care a făcut accesibilă în fine, cetatea fermecată.

La dezlegarea enigmei a dus studiul iradiațiilor uraniului. S-a constatat că nucleul lui mare și friabil se descompune, atunci cînd este „bombardat” cu neutroni, în două nuclee-schițe, mai ușoare și mai trainice decît nucleul inițial. S-a constatat de asemenea că în același timp se elimină neutroni

Schemă exemplificatoare a unei centrale electrice pe bază de energie atomică.

- A — bară de uraniu
- B — grafit
- C — vergi pentru reglaj
- D — transformator de căldură
- E — ziduri de apărare de beton și alte materiale
- F — turbină de aburi
- G — generator electric

noi, care provoacă la rîndul lor, divizarea altor nuclee de uraniu. Neutronul inițial aprinde, ca o făclie uriașă, o imensă masă de nuclee, provocînd un lung lanț sau, mai de grabă, o avalanșă de transformări nucleare. Cu prilejul unei asemenea reacții în lanț are loc dezagregarea de bucăți de substanță și se eliberează o energie uriașă.

În bomba obișnuită de uraniu și în „pila atomică” — principalul agregat al centralei electrice pe bază de energie atomică — se desfășoară tocmai un asemenea proces. Deosebirea stă numai în aceea că în bomba atomică el se desfășoară într-o dată, avînd caracterul unei explozii, pe cînd la centrala atomică viteza de eliberare a energiei poate fi reglată.

Pila atomică staționară reprezintă o instalație destul de mare. Ea e alcătuită din bare de uraniu natural, cuprinzînd atomii celor două varietăți — sau, cum se spune „izotopii” acestui element: izotopi mai grei și izotopi mai ușori. Aceștia din urmă, care se găsec în amestec în cantitate foarte mică, sînt „sfărîmați” de neutroni și elimină energie. Cei dinții însă, captînd neutronii mai repezi, se transformă într-un element artificial — plutoniul, care este, la rîndul său, în stare să se dezagrege.

Barele sînt înconjurare din toate părțile de așa-zisul încetinitor — o substanță care determină micșorarea vitezei neutronilor. Acesta este o operație necesară, fiindcă fără de ea, neutronii mai rapizi care apar în pilă în urma descompunerii nucleelor, ar fi înghițiți de prima varietate, mai grea, a uraniului, și reacția în lanț nu s-ar mai putea face. Viteza procesului în lanț se reglează prin introducerea în pilă a unor vergi de cadmiu sau de oțel boricat. Pila trebuie înconjurată de pereți foarte groși de beton sau alte materiale, pentru a apăra personalul de iradiatii primejdioase.

Intrucît forțele nucleare acționează numai pe distanțe înimaginabil de mici, schije nucleare de uraniu care se sfarmă scapă de sub acțiunea lor. Iată deci de ce, avînd sarcină electrică pozitivă, ele se resping reciproc cu o forță uriașă și realizează o viteză care atinge zece mii kilometri pe secundă. Substanța încetinitorului însă (grafit de obicei), frînează schije în zborul lor impetuos, sustrage energia lor și de pe urma acestui fapt, se încălzește pînă la o temperatură extrem de mare.

Căldura ce a apărut este transmisă unui lichid refrigerent, care, la rîndul său, poate încălzi apa, transformînd-o în vapori supraîncalziți. În rest, totul se petrece ca la o termocentrală electrică obișnuită. Vaporii sînt îndreptați spre turbină, iar aceasta pune în mișcare generatorul care furnizează consumatorilor curentul.

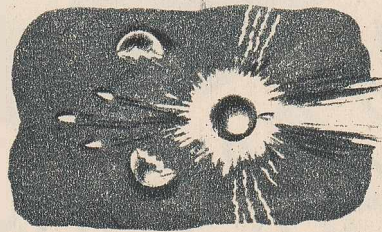
Cantitatea de „carburant nuclear” necesară pentru a asigura chiar activitatea unei mari centrale electrice, pe bază de energie atomică, este absolut infimă. Astfel, de pildă, cheltuind mai puțin de două tone combustibil nuclear pe an, o centrală atomică poate avea o capacitate identică cu cea a hidrocentralei electrice de la Kuibîșev, cea mai mare din lume.

În decursul funcționării pilei atomice se formează o cantitate uriașă de substanțe radioactive. Sînt radioactive înseși produsele

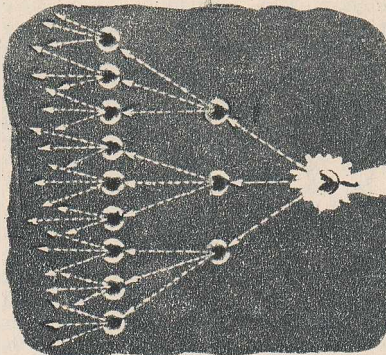
divizării uraniului. De asemeni, marile număr de neutroni aflat în pilă îngăduie să se obțină ușor și varietăți radioactive — izotopi — ale oricărora alte elemente. Trebuie numai ca acestea să fie țintute un timp în pilă și supuse iradiației.

Folosirea acestora în scopuri științifice contribuie încă de pe acum la obținerea de noi succese în biologie, în chimie, fizică, agronomie. În multe experiențe, o cantitate mică a varietății radioactive se amestecă cu elementul respectiv. „Atomii marcați” îngăduie să pătrundem cele mai complicate transformări ale energiei și substanței, care se desfășoară în organisme vii. Ei ne dau posibilitatea să pătrundem secretul celor mai complicate reacții chimice și să studiem comportarea celor mai fine pojghițe de pe suprafața substanțelor care sînt subțiri cît o moleculă. Substanțele radioactive se folosesc pe scară tot mai largă în medicină, la vindecarea diferitelor boli.

Se înțelege că punerea în funcțiune în U.R.S.S. a unei centrale elec-

Dezagregarea nucleului de uraniu sub acțiunea neutronului. Nucleul se sfarmă în două părți. Cu acest prilej apar doi-trei neutroni noi.

Un neutron provoacă o reacție în lanț, care cuprinde un număr enorm de atomi.

trice pe bază de energie atomică constituie numai începutul folosirii pașnice a energiei inepuizabile a nucleului atomic. După cum s-a arătat în comunicatul guvernului, oamenii de știință și inginerii sovietici lucrează la crearea de noi și mai puternice centrale electrice pe bază de energie atomică.

În viitor, folosirea largă a energiei atomice va asigura un avînt uriaș al industriei și agriculturii Țării Sovietice, realizarea belșugului de bunuri necesare vieții. Alături de uriașe hidrocentrale și centrale eoliene, și poate chiar de centrale care vor folosi energia marcelor oceanice, a adîncurilor pămîntului sau a razelor solare, centralele atomice vor face să se scurgă torenții uriași ai energiei lor înspre sistemul energetic unitar. Acesta o va transmite ogoarelor roditoare, laboratoarelor științifice și unor gigantice uzine automatizate.

Se vor transforma și transpor-

turile. Greutatea nefinsemnată a combustibilului atomic va contribui imens la mărirea capacității utile de încărcare a avioanelor, va face să poată fi parcurse distanțe nelimitate și să fie atinse viteze de zbor extrem de mari. Zborurile cu avionul fără escală în jurul pămîntului vor deveni un lucru obișnuit.

Pe nave cu pilă atomică se vor putea face raidurile cele mai îndepărtate, fără acostare în porturi intermediare. Submarine uriașe vor putea face cercetări timp nemărginit, navigînd la cele mai mari adîncimi. Ele vor fi deosebit de potrivite pentru călătoriile îndelungate pe sub gheturile arctice.

Energia atomică va pune în funcțiune puternice turbo-locomotive, care-și vor face apariția pe magistralele de oțel. Este de presupus că inventivitatea omului nu-și va găsi limita nici în privința construirii de pile ușoare pentru „automobile atomice”, deși astăzi ne este încă greu să reducem proporțiile și greutatea zidurilor de apărare ale cazanului (pilei) la mărimi atît de mici.

Omul viitorului va fi în stare să transforme suprafața globului pămîntesc, să prefacă regiuni întregi ale planetei noastre. În toate aceste înfăptuiri mărețe un ajutor neprețuit îi poate deveni energia eliberată a nucleului atomic. Supunîndu-se omului, ea îi va îngădui să irige și să facă să înverzească pusturile, să mute din loc munți, să ridice diguri și baraje uriașe, să îndulcească clima Arctică și a Antarctice, să îndrepte contururile continentelor.

Mai devreme încă, poate chiar în vîzul generației ce trăiește astăzi, vor deveni posibile primele călătorii interplanetare. Încă Țolkovski a propus pentru zborul în spațiul cosmic racheta pusă în mișcare prin aceeași forță a reculului, care acționează asupra omului, lovindu-l după ce trage cu arma. Totuși, pînă nu de mult, știința nu a cunoscut vreun carburant a cărui viteză de evacuare din duzele rachetei să poată asigura înfringerea puterii de atracție a pămîntului. Combustibilul atomic, concentrat cum este, permite viteza necesară de evacuare a substanței motrice, care ar putea să fie, de pildă, hidrogen lichid, transformat în pila atomică în gaz incandescent. Problema principală care se pune astăzi este însă găsirea unui material destul de rezistent la temperaturi mari pentru a putea fi folosit la construirea rachetei interplanetare.

Probabil că primele rachete vor fi expediate fără oameni, fiind înzestrate cu aparate automate, ale căror semnale ne-ar putea permite să urmărim de pe Pămînt peripețiile zborului lor. Și abia după aceasta va porni de pe planeta noastră o adevărată „navă a Universului” și omul va zări, pentru prima dată, pămîntul deasupra capului său, plutind în spațiile fără de sfîrșit ale cerului, la fel cu celelalte corpuri cosmice.

S-ar putea pune întrebarea: care sînt rezervele de materie primă atomică de care dispune omenirea?

Nu mai uraniu și thoriu, care se folosesc astăzi, acoperă necesitățile noastre energetice pe vreme îndelungată. După cum au stabilit însă fizicienii, energia atomică poate fi eliberată și cu prilejul tuturor proceselor în care din nuclee mai puțin trainice se formează

nuclee mai trainice. Aceasta se întîmplă nu numai la descompunerea nucleelor grele, cum ar fi cele ale uraniului.

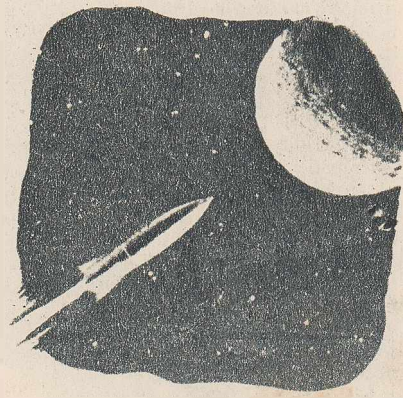
Unirea de nuclee ușoare într-un nucleu mai greu, de exemplu sinteza „gazului solar” — heliu — din hidrogen, reprezintă de asemenea o cale pentru eliberarea de energie atomică.

Această reacție este folosită, ce-ldrept, numai la bomba cu hidrogen. Ea se numește termocleară, întrucît pentru punerea ei în mișcare sînt necesare temperaturi de milioane de grade. Cu timpul însă, la fel ca și multe alte reacții nucleare, ea se va dovedi probabil pe deplin utilizabilă pentru producerea de energie în scopuri pașnice.

Marile nădejdi, cărora le dau naștere în conștiința popoarelor recente progrese ale fizicii nucleare, sînt întinse asupra febrilei cursă a înarmărilor atomice, organizată de cercurile conducătoare din S. U. A. Imperialiștii americani, cheltuindu-și eforturile în domeniul energiei atomice pentru crearea de arme ucigătoare, amenință să le folosească pentru exterminarea în masă a populației pașnice și pentru distrugerea orașelor mari, a centrelor industriale și culturale. Poporul sovietic cere, împreună cu masele largi ale oamenilor cinstiți din toate țările, interzicerea necondiționată a armelor atomice și hidrogenice. Oamenii sovietici socotesc că energia nucleelor atomice trebuie folosită numai pentru scopuri pașnice.

Folosirea energiei atomice reprezintă nu numai un uriaș succes al tehnicii: noi sîntem martori și contemporani ai celui mai mare triumf al înțelepciunii omenesci din întreaga istorie a științei și tehnicii mondiale. Hotarele cunoștințelor noastre se lărgesc și se adîncesc tot mai mult și începutul supunerii micro-lumii reprezentă, poate, cea mai convingătoare mărturie a falimentului obscurantismului religios, al idealismului filozofic. Folosirea practică a cunoștințelor noastre despre particulele cele mai mici ale materiei confirmă cu o claritate incontestabilă posibilitățile noastre nemărginite în cunoașterea lumii materiale.

Nu! Lumea particulelor celor mai mici nu reprezintă o țară întunecată, mistică, o țară a unor simboluri și abstracțiuni matematice de nepătruns, generată de „spiritul gînditor”, după cum vor să ne convingă unii fizicieni și filozofi burghezii. Cu tot caracterul ei particular, lumea aceasta este supusă unor legi stricte, dar, înainte de toate, ea este reală, după cum real este orice grăunțor de praf și cel mai îndepărtat astru ceresc, după cum real este Universul veșnic și infinit.

CUCERITORII INĂLTIMILOR

Frumoși și mândri sînt munții patriei noastre. Din verdele întunecat al pădurilor de brazi ei își ridică semeț frunțile de piatră spre înaltul cerului, oferind ochiului tablouri mărețe. Umbrele și culorile ce se schimbă în fiecare zi, de multe ori în fiecare ceas, îi fac să fie veșnic noi, veșnic încântători. Și de aceea puțini dintre acei ce i-au admirat vreodată nu și-au dorit o nouă excursie, un nou drum prin văile umbroase în fundul cărora murmură izvoarele, pe plaiurile presărate cu flori ale platourilor, pe crestele sub care se cascadează înfloritoare adîncuri prăpăstioase.

Turistul obișnuit, care folosește poteca marcată cu grijă pentru a ajunge sus în țara vulturilor și a caprelor negre, admiră însă mai de departe

abrupturile stîncoase, care dau muntelui măreție și omului fiorii înălțimilor. Și el, ca și călătorul din trenul ce șerpuiește pe Valea Prahovei, privește uimit pereții de piatră ai Caraimanului și Costilei și de multe ori nu-i vine să creadă că sportivii și-au croit drumuri și pe ei. Totuși, acesta e adevărul. Pe cele mai impresionante abrupturi, acolo unde stîncă se înalță zeci și sute de metri drept în sus, cei mai îndrăzneți dintre sportivi urcă spre înălțimi. Ei sînt alpiști, biruitorii înălțimilor. Cînd sînt jos, cu greu îi poți deosebi de turiști, de drumeții obișnuiți ai munților, atît de numeroși astăzi. Doar echipamentul lor, mai sobru și mai uzat, sau o frînghie care iese indiscret din rucsac, pot fi indicii pentru un ochi atent. În fiecare sîmbătă ei pornesc din București, din Orașul Stalin, Sibiu, sau Cluj, la munte. Cei din București se opresc de regulă în Bucegi; cei din Orașul Stalin în Piatra Craiului; cei din Sibiu în Făgăraș; iar clujenii la Cheile Turzii. Pe poteci, de cele mai multe ori ștute numai de ei, se apropie de pereții stîncoși, pe care vor să-i învingă, și apoi încep „tura” sau „escalada”.

Se face o „premieră”. Comenzi scurte, repetate de secunzi și apoi de ecoul văilor, sîfșie liniștea muntelui: „Slăbește! Intinde!” Alpinistul din frunte — capul de coardă — caută cu grijă micile

asperități ale stîncii, care pot fi sprijin pentru mîini și picioare. Din loc în loc, un piton este împîntat într-o fisură. Inelul metalic al carabinierii este trecut prin ureche, prin el coarda, pe care secunzii o întind din nou, și înaintarea continuă. Cu fiecare pas, vîrfurile sunt tot mai aproape.

Eforturile sînt însă din plin răsplătite de minunatele priveliști pe care natura le înfățișează ochiului. Pe înălțimi, cîteva elipe de repaus, de încintare și apoi, pentru ultima oară, coarda este introdusă în inelul unui piton și pe rînd echipa coboară în „rapel”. Escalada a luat sfîrșit. În fisura peretelui, pitoanele, mărturie a biruinței, rămîn să marcheze, pentru alții, noul drum.

Acesta este, pe scurt, alpinismul, sportul înălțimilor, sportul fără spectatori, în care omul se luptă să învingă unul din cele mai mari obstacole ale naturii, muntele. Aproape anonim ieri, din ce în ce mai iubit astăzi, popular mîine, în sportul de tip nou, alpinismul a devenit un puternic mijloc de educare și de călire a oamenilor muncii care, prin el, au prilejul să cunoască frumusețile pe care muntele le tănuiește celor ce nu îndrăznesc.

Anul acesta alpiștii au fost mai activi ca oricînd. Cele mai dificile trasee au fost escaladate de numeroase echipe. În Bucegi, în Piatra Craiului, în Rarăul Moldovei, la Cheile Turzii și pe

Sînga sus: Turnul Mic al Seciului din Peretele Moroabei (Bucegi). Linia punctată urmărește escalada în premieră a alpiștilor Aurel Irimia și Mircea Enache de la C. C. A. care, ajunși sus, se pregătesc de rapel.

Sînga jos: Tudor Hurbean, tînărul cap de coardă al echipei Dinamo, campion R.P.R. în acest an, prinde carabiniera de un piton, asigurîndu-se pentru trecerea unei surplombe.

În medalion: Părul alb nu-l împiedică pe Emilian Cristea, realizatorul celor mai grele premiere alpine din munții noștri, să se întrecă și la viteză cu tinerii, lată-l înaintea unei escalade din probele pentru campionatul R.P.R.

Ceahlău, noi premiere au îmbogățit rețeaua turelor alpine. Astfel, pe turnul mic al Seciu-lui, alături de traseele pe care alpiștii s-au întrecut în campionatul R. P. R., cea mai nouă competiție sportivă din țara noastră, o echipă a C.C.A., formată din Aurel Irimia și Mircea Enache, a găsit un nou drum pe mușea tăioasă dinspre cascada Ho-roabei. Pe Pietrele Doamnei din Rarău, tot alpiștii de la C.C.A., dar de data aceasta prin E. Cristea și Victor Măciucă, au deschis drumuri alpine într-o altă frumoasă regiune a țării. În Piatra Craiului, alpiștii de la Flamura Roșie — P. Holitzer, G. Rusu și V. Ioachim — s-au cățărat pentru prima oară pe mușea dintre Tîmbele. În Cheile Turzii, clujenii Andrei Gaghi și C. Zelenca, din colectivul asociației Metalul, se străduiesc să ajungă și ei sus la creastă, pe drum neumblat.

Toate acestea sînt biruințe noi. Alături de ele, ca performanțe de valoare, stau escadale alpiștilor de la Dinamo, Voința și Progresul, pentru care cele mai dificile trasee din masivul Coștileni numai au secrete. Traseul Eftimie Croitorul, al doilea ca dificultate după fisura Albastră, Pinte-nul din Valea Albă, cele trei surplombe din peretele Gălbenelelor și multe altele au fost anul acesta escaladate de numeroși alpiști, și în repetate rînduri. Și cu min-

drie putem spune că tinerii au fost în frunte. Alături de ei au apărut alpiștii. Nu sînt încă multe, dar îndrăznețele de astăzi vor fi îndemn pentru cele de mîine. căci nu va trece mult și fic-care turist va dori să devină cît de cît, și alpinist.

Este prea interesant mun-tele pentru a fi văzut doar de pe potecl. are prea multe comori de frumusețe pentru a trece pe lingă ele. În zilele acestea senine de toamnă, înainte ca furtunile însoțite de primii fulgi albi, pre-vestitori ai iernii, să facă muntele neprimitor, alpi-niștii pornesc la ultimele asalturi. Iar cei care, trecînd pe la poalele munților, veți vedea sus pe țăncuri de piatră fluturînd drapelul cu culorile scumpei noastre pa-trii, sau roșul aprins al sim-bolului libertății noastre, să știți că le-au împlîntat acolo sus biruirii înălțimilor, al-piniștii. Și tot alpiștii, cei din Regiunea Autonomă Ma-ghiară, au pus pe vîrfurile Pietrei Altarului și uriașea stea roșie, pe care noaptea o puteți vedea din împreju-ri-mile Lacului Roșu, luminînd asemenea unui far pe țărmul întunecat al mării. Cum au ajuns acolo sus? Așa cum v-am povestit, așa cum puteți urmări în imaginile de ală-turi, care înfățișează un crîm-pei din lupta alpiștilor cu înălțimile.

Gh. EPURAN

Escalada s-a terminat. Vasile Târță din asociația Locomotiva coboară în rapel. Înălțimea peretelui este impresionantă, dar, cu ajutorul frînghiei, alpinistul o învinge.

MOARTEA

"CAMPIONULUI" !...

Nu demult ziarul ame-rican „News Week” a anunțat cititorilor săi o știre „senza-țională”. Într-unul din ora-șele statului Illinois a în-cetat din viață, la aprecia-bila vîrstă de 84 ani, unul din cei mai vestiți campioni americani, Jim Conolly, su-pranumit „chiorul”.

Conolly nu s-a făcut cunos-cut pe terenurile de fotbal sau tenis, n-a participat niciodată în vreo competiție athletică sau de înot, nu a fost văzut între corzile rin-gului de box sau efectuînd o spectaculoasă săritură de pe trambulină. În general el nu a concurat nicicînd la vreo competiție sportivă, mai mult chiar, nu a prac-ticat în lungă sa viață nici un sport. Cu toate acestea, se bucură de renumele ma-rilor campioni. Conolly este deținătorul unui record unic, caracteristic sportului ame-rican: timp de 43 de ani, din 1897 și pînă în 1940, el n-a scăpat nici o compe-tiție sportivă importantă desfășurată în S.U.A. Dar acesta nu este unicul record al lui Conolly: la toate aceste întreceri, el a intrat fără să cumpere bilet, sărînd gardurile, strecurîndu-se prin-tre controlori, trăgînd în fo-l și chip chiulul casierului.

Necrologul lui Conolly a mintește că acest „original” spectator a fost în stare ca la o competiție să sape un tunel sub tribună, pentru a nu contrazice faima pe care și-o crease.

A privi sute de manifes-tații sportive fără a plăti biletul de intrare, iată un „record” merit să frapeze pe cititorii ziarului american... Numele lui Conolly a de-venit mult mai popular decît ale multor campioni verita-bili din S.U.A. E suficient să ne amintim de atletii de culoare, Cornelius Jahn-son, Jesse Owens, Jim Thor-pe și mulți alții, care prin performanțele lor au uimit lumea. Aceștia însă au fost curînd dați uitării. Mai cu seamă pentru că nu aveau pleoa de culoare albă. În schimb, Conolly viețuiește în țara gangsterilor pro-cedeele necinstite constituie obiect de admirație.

I. O.

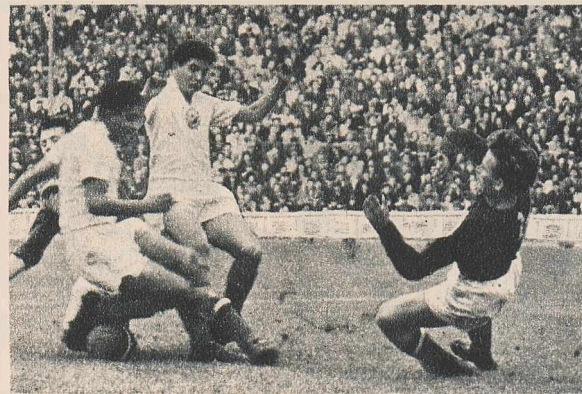
Imagini de la tripla întîlnire de fotbal dintre reprezentativele Republicii Populare Romîne și Republicii Populare Ungare

Compenții celor două reprezentative B înainte de începerea partidei în care jucătorii noștri au învins cu scorul de 2—1.

Duel între Zavoda și Fenyvesi în cadrul întîlnirii de la Budapesta a reprezentativelor A, care a luat sfîrșit cu 5—1 în favoarea gazdelor.

O fază din meciul desfășurat între juniorii celor două țări, care s-a soldat cu rezultatul de 1—0 în favoarea echipei noastre.

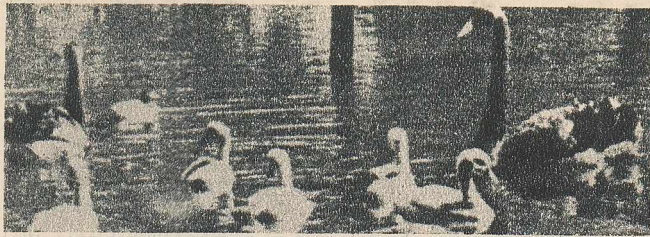
Soluțiile problemelor de șah publicate în nr. 17 din 1 septembrie 1954

Soluția problemei lui I. VILNER

Prin mutarea-cheie 1. Cg6-f8!, albul creează amenințarea 2. Dh6 mat. Mutările de apărare ale damei negre la f6 sau h2, dezleagă „bateria” albă Nc1—Ce3, ceea ce permite maturile 2. Cf5 și 2. Cg2 (interceptînd de flecare dată linia de acțiune a damei negre, înfîi pe coloana „f”, apoi pe linia 2-a). În sfîrșit, la 1...f6 urmează 2. Ce6 mat. Această din urmă variantă explică de ce nu merge ca mutare-cheie 1. Ch8, deoarece în acest caz după 1...f6 albul nu mai poate da mat.

Soluția problemei din cel de-al IV-lea concurs de masă organizat în Uniunea Sovietică

Problema aceasta, propusă la cel de-al IV-lea concurs unional de dezlegări, are o soluție greu de găsit din cauza marelui număr de posibilități, atît ale albului, cît și ale negrului. Cîrînd dezlegătorul ajunge la concluzia că „cheia” trebuie să fie o mutare a turnului d3. Dar pe care dintre cele 8 cîmpuri, pe care le are la dispoziție? Numai la d7, toate celelalte mutări ale turnului fiind curse (1. Td8 Df2!; 1. Td6 Dd4!; 1. Td3-d5, D:b7+; 1. Tb3 D:b3; 1. Tc3 Db5!; 1. Ta3 T:a5) După 1. Td7! negrul nu mai are apărare 1...Df2 2. Cd8 mat; 1...De5 2. Ce5 mat; 1...Dd4 2. Cd6 mat.

Lebedele negre cu puii lor. Puii sînt acoperiți cu puf de culoare cenușie deschisă, care, atunci cînd păsările ajung la maturitate, se transformă în penaj negru.

LEBEDE NEGRE

Patria lebedelor negre este Australia, de unde au fost aduse pentru înfrumusețarea parcurilor și grădinilor zoologice. Penajul negru, combinat cu partea superioară a ciocului de un roșu aprins, face ca această pasăre să fie deosebit de frumoasă.

În zilele noastre există lebede negre în multe parcuri zoologice din Uniunea Sovietică. Colaboratorii științifici ai Parcului Zoologic din Moscova acordă multă atenție studiului biologiei lebedelor negre. Ele au făcut pui pentru prima oară în 1932. Credincioase calendarului Australiei, lebedele n-au scos puii vara, ca păsările noastre, ci în noiembrie, cînd apa din jurul cuibului lor era încătușată de ger. Primii pui

de lebadă au fost hrăniți artificial de tovarășul Teplakov, unul dintre cei mai vechi oameni de serviciu de la cercul zoologic. Cu timpul, sub influența noilor condiții de existență, lebedele negre și-au schimbat timpul obișnuit al înmulțirii și acum se înmulțesc, în fiecare an, primăvara.

Lebedele negre trăiesc în clima caldă. În scopul obținerii unei specii rezistente la frig, timp de șase ani în Parcul Zoologic din Moscova lebedele negre sînt lăsate să ierneze pe lanurile parcului zoologic. Practica a arătat că ele suportă o temperatură de minus 16 grade.

(După „Ogōniok“)

PARTIDĂ DE LA OLIMPIADA DE ȘAH

„INDIANA VECHĂ“

Alb: M. Botvinnik (U.R.S.S.) Negru: Y. Salo (Finlanda)

Poziția finală

1. Cf3 Cf6 2. e4 g6 3. d4 Ng7 4. g3 0-0 5. Ng2 d6 6. Ce3 Cbd7 7. 0-0 e7 8. e4 a5 9. Ne3 Te8 10. h3 c:d4 11. C: d4 Ce5 12. Dc2 e6 (S-a ajuns la o poziție teoretică bine cunoscută, pe care marele maestru Boleslavski o consideră favorabilă albului, recomandînd continuarea 13. Td1. Botvinnik joacă o altă mutare, de asemenea foarte bună) 13. Cb3 Ne6 (După aceasta albul obține repede avantaj. Mai bine era, probabil, 13...C:b3 sau 13...Cfd7) 14. C: e5 d: e5 15. N: e5 N: e4 16. Tf1 Db8 17. Ca4 (Albul stăpînește cîmpurile negre și coloana „d“, ceea ce se arată suficient pentru obținerea victoriei) 17... Ne6 18. Cb6 Ta6 19. f4 Nf8 20. Nf2 Dc7 21. Ca4 b5? (Duce la slăbirea pionului e6. Era mai bine Taa8)

22. Ce5 Taa8 23. a4 b4 24. C: e6 T: e6 25. e5 Ce8 26. Tac1 (Acum toate forțele albe se concentrează asupra slăbiciunii e6. Campionul mondial combină acest atac cu pătrunderea decisivă a pieselor grele pe coloana „d“, ceea ce aduce decizia) 26... Tac8 27. Td3 Cg7 28. Dd1 Db7 29. Td7 Da6 30. Ta7 și negrul a cedat. Poziția finală prezintă o rară prindere a damei (vezi diagrama). O realizare frumoasă a campionului mondial.

INCONVENIENTUL SERVILISMULUI

Fată de șef, sârmanul om își ține
Fruntea pînă-ntr-astit de aplecată,
Încît e natural că, de la sine,
I se răstoarnă dreapta judecată!

TEHNICĂ OPORTUNISTĂ

I-am admirat întotdeauna verva;
Ca vulturul în zbor îi e cuvîntul
Dar, ca să zboare lin, își ia rezerva
Să știe din ce parte bate vîntul...

Const. ARCAȘU

EPIGRAMA

RĂDĂCINI ADÎNCI

Avea, de bună seamă, înclinație
Să fie cioclu, dar e... funcționar.
Totuși, împins de prima lui vocație,
Înmormîntează scriptele-n sertar.

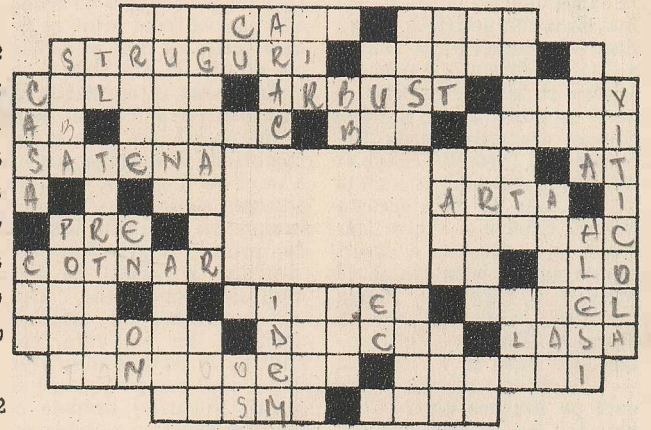
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și institutii.

PREȚUL ABONAMENTELOR 3 luni: 9 lei
6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

JOCURI DISTRACTIVE

VITICOLA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

ORIZONTAL: 1. Varietate de struguri — Maladie a viței de vie pricinuită de o ciupercă. 2. Buchet de boabe vinicole — Varietate de struguri cu boabe mici lunguiețe. 3. Varietate de struguri — Arbore mic — Cu el se trage vinul din butoi. 4. Un anumit început — Legendar — Lovesc — Varietate de struguri negri (pl.). 5. Nici neagră, nici blondă — Verbul vîntului — Cal. 6. Spetează înfășurată cu ițe — Măiestrie. 7. Prefixul... prefixului — Plantă alimentară. 8. Renumit vin de Moldova — Mirare vocalică — Chemare. 9. Nume feminin — Servește viței de vie la cățărat — Diminutiv feminin. 10. A vorbi — Renumit raion viticol din țara noastră — A părăsi. 11. Varietate de struguri cu boabe rotunde și miros plăcut — Struguri buni pentru mustuit. 12. Varietate de struguri — Vas în care se pun strugurii la vie.

VETICAL: 1. O sare capra — Butuc de viță cu unul sau mai multe noduri, rămas de la tăiatul ramurilor și care se pune în pămînt ca să prindă rădăcina. 2. Regiune viticolă în R.S.S. Moldovenească — Grădină cu mulți pomi roditori. 3. Te! — Varietate de struguri. 4. Încăperea la vie unde se ține teascul și alte unelte viticole și unde se păstrează vinul (pl.) — Literă slavonă — Flință. 5. Primul verb dintr-un cîntec popular cu frunză de vie — Strugure... spinos. 6. Așa cum este vița de vie (masc.) — Demonstrativ popular. 7. Simbolul metalului ce intră în compoziția unei substanțe chimice folosite la stropitul viței de vie — Simbolul osmiului. 8. O proptea... la temă — De asemenea. 9. Rîu polonez — Viță (fig.). 10. Bebe — Afluent al Pripetului. 11. Varietate de struguri cu

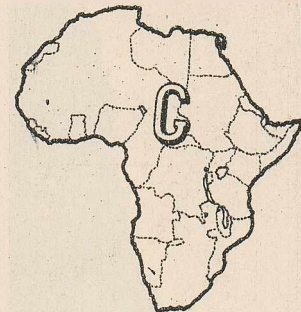
boabe mărunte și dese — La table. 12. Nu e vin, dar e din struguri — Nume feminin. 13. Abreviație gramaticală — În care se adună strugurii culeși — Curs de apă în Algeria. 14. Neștiu — Mlădiță lungă de viță sălbatică — Chemare populară. 15. Viță sălbatică înobilată — Oraș în Nigeria. 16. E și de struguri (Mold.) — Varietate de struguri plăcut mirositori. 17. Varietate de viță de vie — Selecționați. 18. Privitoare la cultura viței de vie.

Cuvinte rare:

TILV, CNA, NER, UED, IPAC, ILO.

MONOVERB CU INCASTRU

(XXXXXXOXXX)

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN Nr. 18 DIN 15 SEPTEMBRIE 1954

EMINESCU

ORIZONTAL: 1). DE CE NUMI VII — ÎNTRE PASĂRI. 2). L — KAMADEVA — NAR — REVEDERE — S. 3). UI — SI DACA — PETIA — SONETE — VA. 4). CPG — LIRA — DORINTA — CARE — SER. 5). EOLA — RA — MORTUA EST — RA — SARA. 6). ATOSI — EV — AI — POTOP. 7). FESTIVAL — PE STRUNE. 8). ASSA — I — E — ARID. 9). RTA — CT — NV — ACE. 10). UI — ARA — TEA — AA. 11). L — STIL — INCA — L. 12). CARTI — METRU. 13). M — CAIT — ETIC — U. 14). EC — SCA — NIV — EE. 15). LAC — AT — TA — EMS. 16). ATIC — E — A — EDIP. 17). NATURALE — PALATINA. 18). CLIPA — MI — SE — INTER. 19). OITE — RA — FRUMOASA — I — GB — AIST. 20). LNI — COLO — NOAPTEA — IRAK — ICI. 21). IA — LIBERA — GRAIM — CRATER — UR. 22). E — BOTOSANI — ILN — EGIPTUL — E. 23). LASA — TI LUMBA — S-A DUS AMORUL. VERTICAL: 1). LUCEAFĂRUL — MELANCOLIE. 2). D — IPOTEȘTI — C — CATALINA — L. 3). EK — GLOSSA — SAC — CITITI — BA. 4). CAS — ASTA — ATRAS — CUPE — LOS. 5). EMIL — II — CRITICA — RA — CITA. 6). NADIR — VITALITATEA — ROBOT. 7). UDARA — A — L — ALEȘI. 8). MECA — EL — EM — ORAL. 9). IVA — MV — IF — ANU. 10). VA — DO — RN — IM. 11). I — POR — UOG — E. 12). INERT — MARIA. 13). ATIU — OPAL. 14). IRINA — ATINS. 15). N — ATE — SEM — A. 16). TR — AS — AA — ED. 17). RES — TA — SI — OGU. 18). EVOC — IP — PE — IRIS. 19). PENAR — E — A — GRAPA. 20). ADERA — SENTIMENTAL — BATEM. 21). SETE — PT — VENETIA — AI — KETO. 22). ARE — SORA — ACTIV — ETNA — RUR. 23). RE — SATURA — ARC — EDITII — LU. 24). I — VERONICA — U — EMINESCU — L. 25). SARA PE DEAL — DESPARTIRE.

PROBLEMA

44 × 0,25 = 11
+
3 × 9 = 27
+
3 × 4 = 12

50 50

CRITOGRAFIE

(3-4-2-4):

Din cînd în cînd
CARTE DE VIZITĂ;
Planificatoare

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 56
PIAȚA ȘCÎNTEII Tel. 7.60.10 Int. 1788

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și institutii.

PREȚUL ABONAMENTELOR 3 luni: 9 lei
6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

Moda

① Jachetă de stofă, catifea rotită sau balonoidă, cu platcă prelungită pe umăr și minecă strinsă cu manșetă. Bazunarele tăierii

② Jachetă dreaptă cu minecă kimono și cu trei ghepari de cercețe. Dacă stoffa e prea groasă se tigholește numai și se trasează cu fire groase de lână.

③ Rochie cu decoltă și un singur nasture mare. Fusta e foarte largă cu plisuri mari necălcate. Se poartă cu paloveră și bluze.

④ Taior sport cu găici de stofă sau catifea aplicate la butoniere. Fusta e dreaptă, cu două cute înguste în față.

